

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

28

ЖНІЎНЯ 2015 г.

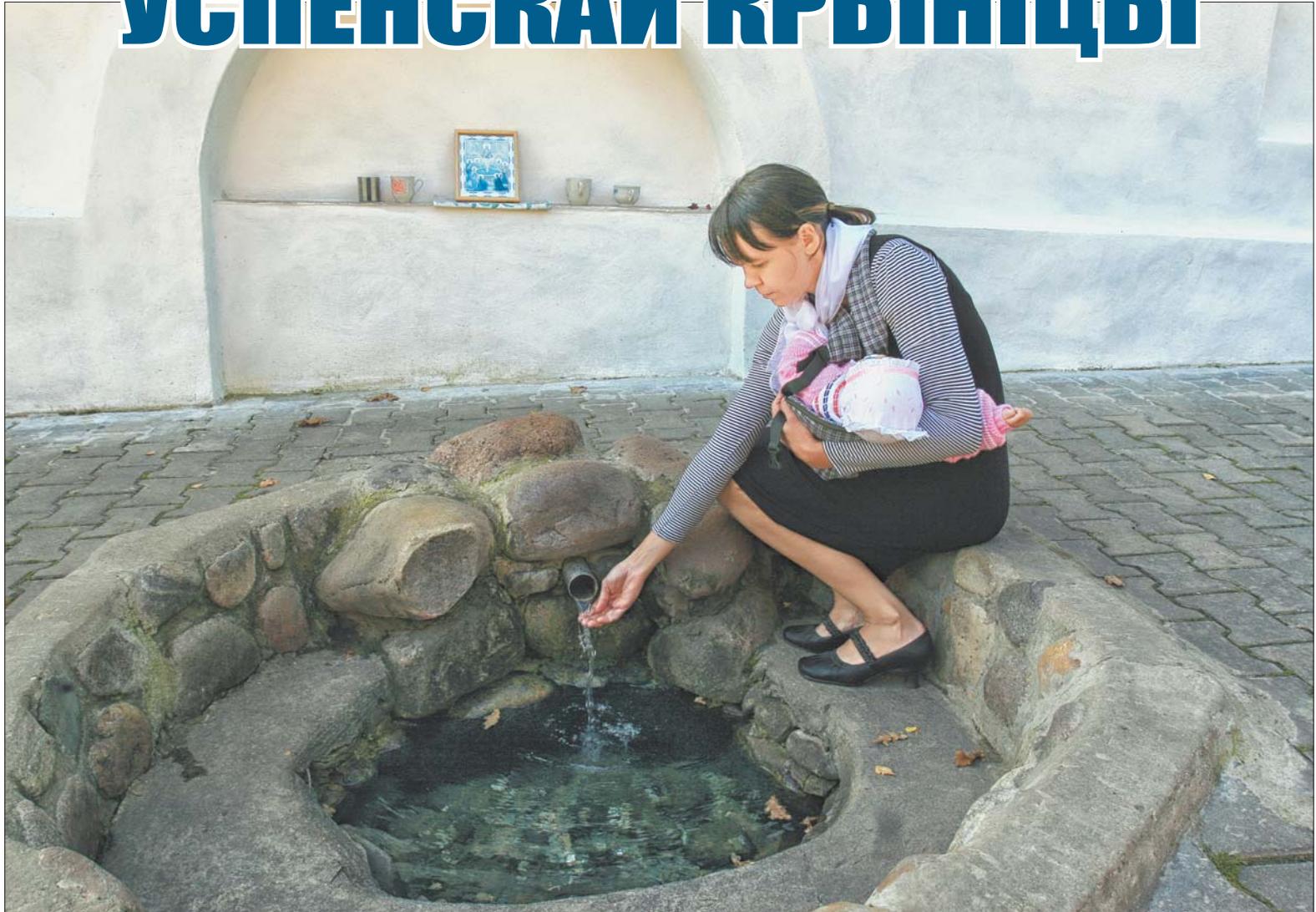
ПЯТНІЦА

№ 164 (28022)

Кошт 2300 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ГАЮЧАЯ ВАДА УСПЕНСКОЙ КРЫНІЦЫ

Фота: Анастасія КІПЕШЧУКА

Гэтая крыніца знаходзіцца ва Успенскім мужчынскім праваслаўным манастыры ў Пустынках Мсціслаўскага раёна. Паданне сведчыць, што менавіта дзякуючы ёй і з'явіўся манастыр: мясцовы князь Сымон Лугвен прамыў вадой з крыніцы хворыя вочы і зноў пачаў бачыць, пасля чаго і заснаваў тут манастыр. Да крыніцы круглы год па жывую вадку прыязджаюць людзі і з Беларусі, і з Расіі, бала-

зе, мяжа зусім недалёка — і кіламетра няма. Маладая маці Ірына Чэчыкава з маленькай дачкой (на фота), напрыклад, прыехала з гарадскога пасёлка Манастыршчына Смаленскай вобласці.

Асабліва шматлюдна будзе ля крыніцы сёння — у свята Успення Багародзіцы. Людзі шчыра вераць, што вада і малітва дапамогуць. А вера — вялікая сіла.

Выратавальніца
Рут

СТАР. 5

На вакзале —
бяспечна

СТАР. 6

Праграма
тэлебачання
на наступны тыдзень

20 КАНАЛАЎ

ЦЫТАТА ДНЯ

Генадзь БАЛБАТОЎСКИ,
дырэктар Рэспубліканскага
цэнтра па аздаравленні
і санаторна-курортным
лячэнні насельніцтва
пры Савеце Міністраў:

«Усе дзеці, якія прахвораюць і навуваюцца на забруджаных радыенуклідамі тэрыторыях, якія маюць патрэбу ў санаторна-курортным лячэнні і аздаравленні, забяспечваюцца пачэўкамі ў поўным аб'ёме. Юным жыхарам чарнобыльскіх рэгіёнаў у 2011—2015 гадах выдзелена 451,3 тысячы пачэўкаў на аздаравленне, у тым ліку па выніках 2015-га іх уладальнікамі стануць 81,5 тысячы дзяцей. Яны на працягу ўсяго года накіроўваюцца ў дзіцячыя рэабілітацыйна-аздаравленчыя цэнтры, санаторыі, а ўлетку — і ў лагеры. Для такой катэгорыі дзяцей цэнтрам штогод набываюцца пачэўкі ў санаторна-курортныя арганізацыі рэспублікі, размешчаныя на Рыжскім узмор'і і Чарнаморскім узбярэжжы, дзе маюцца ўнікальныя кліматычныя і прыродныя фактары».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 28.08.2015 г.

Долар ЗША		17667,00 ▼
Еўра		19979,00 ▼
Рас. руб.		261,27 ▲
Укр. грыўня		841,29 ▲

Добрая навіна

ШЧАСЦЕ Ў КУБЕ

Злата, Ксенія і Лізавета — такія імёны далі сваім дочкам Ігар і Алена ШМУРАДКО. Адрозны тры дзяўчынкі на Гомельшчыне сёлета нарадзіліся ўпершыню. Ім дапамаглі з'явіцца на свет у Гомельскай гарадской клінічнай бальніцы №2. 22-гадовая матуля гаворыць, што дачушкі, якія спачатку былі вельмі маленькімі (1360, 1530 і 1990 грамаў), адчуваюць сябе добра.

Фота: БЕЛТА

— Муж, — адзначае Алена, — заўсёды казаў, што хоча мець траіх дзяцей. Жартаваў, што трэба гэта зрабіць за пяцігодку, але атрымалася раней, чым планавалі.

Шчаслівыя бацькі, якія згулялі вяселле ў кастрычніку 2014 года, думаюць пра пераезд у Светлагорск, адкуль Алена родам. Там будучы будаваць жыллё.

Галоўны акушэр-гінеколаг Гомельскай вобласці Аксана ЦЯСЛОВА гаворыць, што тройні ва ўсім свеце нараджаюцца адна на прыкладна 10 000 родаў. Летась па вобласці іх было тры. Аднак шматплодная цяжарнасць, у тым ліку штучная, а не толькі спантанная, як у гэтым выпадку, гарантуе павышаную рызыку самых розных ускладненняў:

— Мы робім усё, каб выжыла кожнае немаўля, з якімі б паталогіямі яно ні нарадзілася. Кожны выпадак для нас унікальны, бо выхадзіць такое дзіця — вялікая сумесная праца медыкаў і бацькоў.

СТАР. 4

Надвор'е

ВЕРАСЕНЬ ПАЧНЕЦА ЦЯПЛОМ

Цёплае надвор'е захаваецца ў Беларусі да сярэдзіны наступнага тыдня, паведаміла начальнік сектара кароткатэрміновых прагнозаў Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Людміла ПАРАШЧУК.

29 жніўня ноччу і раніцай месцамі па паўночным усходзе будучы невялікія кароткачасовыя дажджы. Удзень істотных ападкаў не чакаецца. Тэмпература паветра ўначы плюс 10-17, па паўднёвым усходзе да 19 цяпла, удзень — ад 20 да 27 вышэй за нуль. 30 жніўня ападкаў не чакаецца. Тэмпература паветра ўначы 7-14 цяпла, удзень — ад 20 да 27 градусаў, па паўднёвым захадзе — да 30 цяпла.

У пачатку наступнага тыдня ў асобных раёнах пройдуць кароткачасовыя дажджы.

31 жніўня тэмпература паветра ўначы плюс 10-17 градусаў, удзень — ад 20 да 27 цяпла, па паўднёвым захадзе — да плюс 32. 1 верасня будзе такая ж тэмпература. 2 верасня атмасферны фронт, які праходзіць з Заходняй Еўропы, зноў будзе вызначаць месцамі па рэспубліцы кароткачасовыя дажджы. Услед за фронтам чакаецца наступленне больш халаднаватых паветраных мас з Балтыкі, таму тэмпературны фон пачне зніжацца: тэмпература ўначы ад 8 да 15 цяпла, удзень — плюс 18-25.

Дажджы, якія прайшлі, істотна не палепшылі сітуацыю з колькасцю вільгаці: па-ранейшаму захоўваецца дэфіцыт вільгаці ў глебе і застаецца складаная сітуацыя з пажарна-небяспекай у лясах. Высокая пажарная небяспека захоўваецца ў большасці раёнаў краіны, месцамі — надзвычайная, а па Брэскай і Гродзенскай абласцях надзвычайная пажарна-небяспека адзначаецца па большай частцы тэрыторыі.

НАПРУЖЫЦА, КАБ ВЫСТАЯЦЬ

Прэзідэнт патрабуе надаваць асаблівую ўвагу зніжэнню сабекошту і павелічэнню экспарту прадукцыі

Учора Аляксандр Лукашэнка наведаў прадпрыемства «Баранавіцкае вытворчае баваўнянае аб'яднанне». Прэзідэнт, прыбыўшы на прадпрыемства, вырашыў змяніць загадзя падрыхтаваны маршрут і прайсці па тых памяшканнях, дзе яго не чакалі. Кіраўнік дзяржавы каля гадзіны аглядаў вытворчыя цэхі, унікаючы ва ўсе дэталі тэхналагічнага працэсу вытворчасці баваўняных тканін. Аляксандр Лукашэнка азнаёміўся з тым, як выканана яго даручэнне па рэалізацыі інвестыцыйнага праекта развіцця і тэхнічнага пераўзбраення прадпрыемства, з фінансава-эканамічнымі вынікамі яго працы. Прэзідэнту прадставілі ўзоры прадукцыі, што тут вырабляецца.

У сціслыя тэрміны ва ўмовах дзеючай вытворчасці была праведзена комплексная мадэрнізацыя прадпрыемства. Былі ўсталяваны машыны новага пакалення, лабудавана ўласная энергакрыніца — міні-ЦЭЦ. Мадэрнізацыя дазволіла павялічыць прадукцыйнасць працы больш чым у два разы, асвоіць выпуск новых канкурэнтаздольных відаў тканін. Тут таксама сфарміраваны ўнікальны на постсавецкай прасторы тэхналагічны працэс з магчымасцю апрацоўкі тканін з рознымі відамі аздабленняў. Прадпрыемства перанесла акцэнт з вытворчасці і рэалізацыі паўфабрыката на выпуск высокарэнтабельных гатовых вырабаў.

Прэзідэнт лічыць, што ў прадпрыемства ёсць рэзервы для зніжэння сабекошту прадукцыі яшчэ на 7-10%. Кіраўнік дзяржавы даручыў прадумаць, якім чынам гэты паказчык будзе скарачацца і далей.

У апошнія гады БВБА істотна нарошчвала экспарт прадукцыі. Так, калі ў 2011 годзе судносіны экспарту тавараў і аб'ёму прамысловай вытворчасці складалі 9,8%, то ў 2014-м — 16,3%. У першым паўгоддзі 2015 года захаваўся тэндэнцыйны росту экспарту. Пры гэтым павялічыліся пастаўкі тавараў у краіны ЕС (у 3,7 раза) і ва Украіну (у 1,6 раза). Істотна скараціліся ў бягучым годзе імпартныя закупкі тавараў.

«Вы павінны больш прадаваць па-за межамі краіны, не абмянаючы ўвагай свой рынак», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка, нагадаўшы, што ў гэтым плане ён паставіў жорсткія задачы перад урадам. «Мы не павінны купляць па імпарце тое, што вырабляем самі», — заявіў кіраўнік дзяржавы, дадаўшы, што дапушчальны ўзровень імпарту на рынку 10% для таго, каб захаваць канкурэнцыю.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Баранавіцкае вытворчае баваўнянае аб'яднанне ніколі не было абдзелена дзяржаўнай падтрымкай. Яна была аказана і для мадэрнізацыі прадпрыемства. У той жа час яго кіраўніцтва падняло тэму выплаты ўзятых пад мадэрнізацыю крэдытаў. Кіраўнік дзяржавы паабяцаў у найбліжэйшы час разгледзець пытанне аб павелічэнні часу іх пагашэння, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта.

Аляксандр Лукашэнка таксама паразмаўляў з работнікамі прадпрыемства, закрануўшы актуальныя тэмы сённяшніх сацыяльна-эканамічных рэалій.

ЧАС ПЕРААДОЛЕННЯ

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што сітуацыя ў свеце вельмі цяжкая: мільяны бурбалкі, якія былі надзьмуты ў сусветнай эканоміцы, пачынаюць лопацца, бурацца фондавыя рынкі, дэвальвуюцца нацыянальныя валюты. «Гэта фінансавая вайна. Гэта ўжо эканамічная вайна. І нам у гэтай вайне трэба не аддаць сваё, нам трэба выстаяць, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Таму напружвайцеся да мяжы. Неабходна ў працоўных калектывах наколькі магчыма напружвацца і перажыць гэты час».

«Нам трэба прайсці гэты год нармальна. Паглядзім, што будзе ў яго канцы, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Упэўнены, у наступным годзе мы пачнём выкарабквацца з гэтага становішча, хоць мы не абваліліся так, як іншыя».

«Вы бачыце, наш найбліжэйшы партнёр, Казахстан, па-мойму, ужо трэці раз за апошнія два гады абваліў, разава дэвальваваў сваю валюту. І гэта краіна, якая сядзіць на карысных выкапнях. Вы бачыце, што адбываецца ў Расіі: за апошнія два гады тры разы абвалілася валюта, і, здавалася, канца краю няма, але пайшла нейкая стабілізацыя», — канстатаваў Прэзідэнт.

Паводле яго слоў, сёння краіны ўжо не думаюць пра тое, што будзе ў выніку дэвальвацыі валюты, больш думаюць пра тое, «як утрымацца ў гэтым бурным патоку, не спыніць вытворчасць і хоць на мінімуме прайсці гэты перыяд».

Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што сённяшняя сітуацыя пераадольная, «так увесь час не будзе».

ПАЖЫЦЬ НА СВАІМ, АДПАЧЫЦЬ ДОМА

Адказваючы на пытанне аб тым, якая будзе сітуацыя на валютным рынку, Прэзідэнт падкрэсліў, што ў краіне не будзе штучна стрымліва-

ца курс нацыянальнай валюты. «І мы гэтага не робім. Калі мы пачнём яго стрымліваць і некай спрабаваць гэтым стрымаць інфляцыю, дапамагчы нечаму (не тых часы), мы зноў прыйдзем да таго, што разова давядзецца на 30% дэвальваваць валюту», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Ён падкрэсліў, што з гэтай прычыны ў краіне прытрымліваюцца плаваючага курса.

«Тое, што зрабілі зараз Казахстан і Расія, мы зрабілі раней, каб не спаліць золатавалютныя рэзервы. Балазе, трохі золата даражэе, у нас яго, напэўна, тон пад 30, — адзначыў Прэзідэнт. — Таму мы прытрымліваемся плаваючага курса, каб прайсці гэтыя цяжкія часы».

Разам з тым Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што ў сённяшняй сітуацыі нельга стрымліваць цэны. «Мы назіраем за цэнамі, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Калі пачнём трымаць, знікнуць тавары з рынку».

«Ёсць нейкая валацільнасць, рух, — адзначыў Прэзідэнт. — Я вам клянусь, што мы нічога не робім, каб стрымліваць, узмацняць ці аслабляць нацыянальную валюту. Будзе больш валюты — будзе ніжэйшым курс, будзе высокі попыт, валюты не будзе — вы ведаеце, што тады». Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што менавіта з гэтай прычыны ён патрабуе нарошчываць экспарт для прытоку ў краіну валюты.

«Шчыра кажу, калі раней мяне проста трэсла, калі я бачыў змены курсаў валют, сёння мяне больш хвалюе іншае — утрымацца б, не дэстабілізаваць становішча ў краіне», — сказаў беларускі лідар. «У свеце ідзе вайна, — сказаў Прэзідэнт. — У рэшце рэшт, хоць бы гэтая бяда нас не кранула».

Аляксандр Лукашэнка прапанаваў беларусам падтрымаць айчыннага вытворцу. «Давайце пажывём на сваім, што ў нашых крамах ёсць, і адпачнём гэтыя гады ў сябе, у Беларусі. Не будзем вывозіць валюту, — сказаў кіраўнік

дзяржавы. — Не бегайце вы па гэтых абменніках. Вы ствараеце лішнія праблемы».

ПЕНСІЙНЫ ЎЗРОСТ НЕ ЗМЕНИЦА, ІЛЬГОТНАЕ КРЭДЫТАВАННЕ ЗАХАВАЕЦА

Работнікаў прадпрыемства хвалявала пытанне магчымага павышэння пенсійнага ўзросту.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што гэта тэма нават не разглядаецца. «Мы наогул да гэтага пытання не падыходзілі. Я вам шчыра сказаў, што нам пенсійны ўзрост даўно трэба было павялічыць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што ў Беларусі невысокія пенсіі, паколькі на аднаго пенсіянера прыпадае занадта мала працуючых грамадзян. «Гэта значыць, мы абцяжарваем сваіх дзяцей», — сказаў ён. «Калі вы хочаце, каб у краіне было столькі пенсіянераў на столькі працуючых, калі ласка, але пенсія будзе меншай», — дадаў кіраўнік дзяржавы. «Таму мы пенсійнае пытанне не чапаем, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Маё меркаванне вы ведаеце. Але вы гэтага не жадаеце».

Кіраўніку дзяржавы было задана пытанне аб тым, ці захаваецца ў далейшым ільготнае крэдытаванне на будаўніцтва жылля і якія змены чакаюць беларусаў у гэтай сферы. Прэзідэнт падкрэсліў, што льготнае крэдытаванне захаваецца. «Будзе больш, значыць, больш дадзім грошай на крэдытаванне. Але сёння не да раскошы. Калі мы захаваем тых аб'ёмы льготнага крэдытавання, што ёсць, дзякуй Богу», — сказаў Прэзідэнт.

У сувязі з гэтым ён звярнуў увагу на тое, што неабходна больш будаваць арэнднага жылля, бо «ў гэтым напрамку рухаецца увесь свет».

Сёння Прэзідэнт прадоўжыць рабочую паездку па Брэсцкай вобласці.

КАДРАВЫЯ РАШЭННІ ПРЭЗІДЭНТА

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка назначыў Юрыя Амбразевіча пастаянным прадстаўніком Рэспублікі Беларусь пры аддзяленні Арганізацыі Аб'яднаных Нацый і іншых міжнародных арганізацыяў у Жэневе (Швейцарская Канфедэрацыя). Пра гэта БЕЛТА паведамліў ў прэс-службе беларускага лідара.

Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы ўзгадніў назначэнне Дзмітрыя Калечыца намеснікам старшыні праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, Ігара Поршнева — генеральным дырэктарам рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Нацыянальная кінастудыя «Беларусьфільм», Рыгора Лаўшэнкі — рэктарам установы адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія авіяцыі».

АДБУДЗЕЦА ВІЗІТ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКИ Ў КІТАЙ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка 1—3 верасня зробіць рабочы візіт у Кітайскую Народную Рэспубліку для ўдзелу ва ўрачыстых мерапрыемствах, прымеркаваных да 70-годдзя перамогі ў антыяпонскай вайне і заканчэння Другой сусветнай вайны, паведамліў ў прэс-службе Прэзідэнта Беларусі.

У ходзе візіту таксама запланаваны шэраг двухбаковых сустрэч Аляксандра Лукашэнкі з кіраўніцтвам КНР.

ТРЫ Ў АДНЫМ

Больш за 50 прадпрыемстваў Астравецкага, Ашмянскага і Смаргонскага раёнаў прэзентавалі сябе на ўжо традыцыйнай, шостае, выставе «Паўночны вектар Гродзеншчыны».

Азнаёміцца з эканамічным патэнцыялам трох раёнаў у Астравецкім прыхалі дэлегацыі з шэрагу рэгіёнаў нашай краіны і замежжа, прадстаўнікі бізнесу і дыпламаты з Беларусі, Расіі, Польшчы, Латвіі, Літвы, Кітая. Астравецкі райвыканкам заключыў дагавор аб эканамічным супрацоўніцтве з кіраўніцтвам Лідзбарскага савета Польшчы, Ашмянскі — з адміністрацыяй горада Гулбене (Латвія), Смаргонскі — з Марыямпальскім упраўленнем Літвы.

— Асноўным «драйверам» эканамічнага развіцця паўночных раёнаў Гродзеншчыны з'яўляецца, безумоўна, будаўніцтва Беларускай АЭС, якое прыцягвае многія напрамкі бізнесу, — зазначыў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КРАЎЦОЎ. — І не толькі ў пастаўках неабходнай прадукцыі. Штогод тут з'яўляюцца новыя прадпрыемствы, ствараюцца рабочыя месцы.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prapokchik@vziazda.by

■ Выбары-2015

УЧАСТКОВЫЯ КАМІСІІ СФАРМІРАВАННЫ, ГРОШЫ З БЮДЖЭТУ НА ПРАВЯДЗЕННЕ ВЫБАРЧАЙ КАМПАНІІ — ПЕРАЛІЧАНЫ

На ўчарашняй прэс-канферэнцыі старшыня Цэнтральнай камісіі па правядзенні выбараў і дзяржаўных рэфэрэндумаў Лідзія Ярмошына расказала пра ход кампаніі па выбарах Прэзідэнта нашай краіны.

НАЗІРАЛЬНІКІ ЎЖО ПРАЦУЮЦЬ

— У краіне акрэдытавана ўжо дзве доўгатэрміновыя міжнародныя назіральныя місіі — адна ад Садружнасці Незалежных Дзяржаў, другая — ад Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе (БДІПЧ АБСЕ). Пазаўчора атрымалі акрэдытацыйныя пасведчанні члены місіі АБСЕ на чале з яе кіраўніком спадаром Форам.

Па інфармацыі, агучанай Лідзіяй Ярмошынай, назіральнікі ад СНД — іх усяго 45 — прадстаўлены грамадзянамі нашай краіны (23), Расіі (15), Туркменістана (3), Казахстана (2), Кыргызстана і Таджыкістана — па адным назіральніку. У сваю чаргу БДІПЧ АБСЕ прадставіла спісы на 48 чалавек — гэта прадстаўнікі Ар-

меніі, Вялікабрытаніі, Германіі, Галандыі, Грэцыі, Даніі, Ірландыі, Кыргызстана, Літвы, Македоніі, Нарвегіі, Польшчы, Расіі, Сербіі, Злучаных Штатаў, Украіны, Фінляндыі, Францыі, Чэхіі, Швейцарыі, Швецыі.

— Місія СНД даўно пачала маніторынг і замаўляе ў нас нейкія матэрыялы, прававыя эксперты місіі АБСЕ таксама ўжо прайшлі ў Цэнтральную камісію і мы капіруем ім усе паступішыя да нас скаргі і адказы на іх, — паведамліла старшыня ЦВК.

Што да нацыянальных назіральных, то іх акрэдытавана 624 чалавекі. З іх большасць — 494 назіральнікі — акрэдытавана ад грамадскіх аб'яднанняў, 72 чалавекі акрэдытаваны ад палітычных партый.

ЖАНЧЫНЫ Ў БОЛЬШАСЦІ

— Пазаўчора скончыўся важны этап выбараў — фарміраванне ўчастковых выбарчых камісій, — звярнула ўвагу журналістаў Лідзія Ярмошына. — У 6080 выбарчых камісій, утвораных на тэрыторыі Беларусі, было вылучана 76 791 чалавек. У склад камісій увайшоў 66 941 чалавек, іншымі словамі недзе на дзесяць тысяч прапаноў перавышала попыт.

Як заўважыла Лідзія Ярмошына, у склад участковых выбарчых камісій увайшло амаль 48 тысяч жанчын — гэта больш за 70% ад усяіх іх членаў. Калі казаць пра тэрытарыяльныя камісіі, то там было прыкладна 59% жанчын.

— Як бачым, участковыя камісіі прадстаўлены, у асноўным, жанчынамі, — канстатавала старшыня Цэнтрвыбаркама. — Павялічыўся працэнт па прадстаўніцтве маладых грамадзян ва ўзросце да 30 гадоў — 8,7%, або 5838 чалавек. Дзяржаўныя служачыя складаюць 2934 чалавекі, або 4,4%.

У выніку ў склад участковых камісій увайшлі: 37% прадстаўнікоў, вылучаных грамадзянамі праз падачу заяў, 14% вылучэнцаў ад працоўных калектываў, 48% — ад грамадскіх аб'яднанняў. У тым ліку гэта члены наступных палітычных партый: Беларуская аграрная партыя, Беларуская партыя левых «Справядлівы свет», Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада), Беларуская сацыял-спартыўная партыя, Камуністычная партыя Беларусі, Аб'яднаная грамадзянская партыя, Партыя БНФ, Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці.

АД АЎСТРЫІ ДА ЯПОНІІ

— Прысвоены нумары 49 выбарчым участкам, утвораным за мяжой, — прайнфармавала Лідзія Ярмошына. — Яны ўсе далучаны да тэрыторыі Ленінскага раёна Мінска — па месцы размяшчэння Міністэрства замежных спраў. У іх нумары з 77-га па 125-ы. Усе ўчасткі размешчаны па алфавіце, 77-м участкам з'яўляецца наша пасольства ў Аўстрыі, 125-м — участак пры пасольстве ў Японіі.

ЧАСТКА ГРОШАЙ ПЕРАЛІЧАНА

Для правядзення выбараў Прэзідэнта з бюджэту пералічана 24% ад прадугледжанай на першы тур сумы — гэта 43 млрд рублёў, з якіх 39,6 млрд ужо накіраваны ў тэрытарыяльныя камісіі. Брэсцкая вобласць атрымала каля 6 млрд, Віцебская — столькі ж, Гомельская — каля 7 млрд, Гродзенская — больш за 4,6 млрд, Мінская — звыш 6,8 млрд, Магілёўская — звыш 5,3 млрд, горад Мінск — больш за 3,5 млрд.

— Дадзеныя сродкі пералічаны для матэрыяльна-тэхнічнага забес-

пячэння тэрытарыяльных участковых камісій, аплаты камандзіровачных і іншых выдаткаў, а таксама 50% выдаткаў — на зароботную плату тэрытарыяльных камісій, — патлумачыла Лідзія Ярмошына.

Пры гэтым кіраўнік ЦВК адзначыла, што самыя нізкія выдаткі на правядзенне выбараў будуць у Мінску, нягледзячы на тое, што гэта вялікі рэгіён.

— У Мінску працуе толькі каля 670 участковых камісій і 10 тэрытарыяльных (Мінская гарадская і 9 раённых), — нагадала яна. — Такім чынам, у Мінску няма камандзіровачных, таму гэтая катэгорыя выдаткаў выключана. Так што нягледзячы на самую вялікую колькасць выбаршчыкаў, у Мінску выбары абыходзяцца танней, чым у рэгіёнах.

Для 49 участковых камісій, утвораных за межамі Беларусі, грашовыя сродкі ў памеры больш за 72 млн рублёў пералічаны Міністэрствам замежных спраў. У асноўным яны пакрыюць транспартныя і паштовыя выдаткі.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@vziazda.by

■ **Запашальнік**

«АЛІМПІЯ» — «ПЕРАЗАГРУЗКА»: ЗРАБІ СВОЙ ВЫБАР!

28-30 жніўня Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі пры падтрымцы міністэрстваў спорту і турызму, адукацыі, інфармацыі, Беларускай чыгункі, Мінскага абласнога выканаўчага камітэта праводзіць рэспубліканскі спартыўны фестываль працоўнай моладзі «Алімпія». Палатачны гарадок размесціцца на беразе жывапіснай ракі Свіслач каля пасёлка Ракаў у Валожынскім раёне.

У Год моладзі і выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (адсюль і слоган форуму «Наш год — наш выбар») актыўная і ініцыятыўная

моладзь збярэцца на «Алімпію», каб «зверыць гадзінікі» і аб'яднаць намаганні. У сувязі з гэтым арганізатары традыцыйнага праекта зрабілі своеасабліваю «перазагрузку» і сёлета фестываль набыў новы статус — спартыўна-адукацыйнага форуму. Яго галоўная мэта — аб'яднанне і навучанне хлопцаў і дзяўчат праз трэнінгавыя і лідарскія праграмы, правядзенне майстар-класаў, прэзентацый, сустрэч з вядомымі людзьмі. Адною з асноўных пляцовак для гэтага стане пляцоўка адкрытых дэбатаў «Выбірай.by», падчас якіх маладыя людзі ў форме дыскусій падзяляцца праблемамі, якія

хвалююць пакаленне пехт, і разам з экспертамі знойдуць магчымыя шляхі іх вырашэння.

Таксама будзе працаваць пляцоўка «Я партыёт», на якой размесціцца міні-выстава вагона-музея «Маладзёжнага агітпоезда «Кветкі Вялікай Перамогі». На ёй жа з удзелам брэсцкага ваенна-гістарычнага клуба «Гарнізон» запланавана арганізаваць міні-рэканструкцыю ваенных эпізодаў Вялікай Айчыннай вайны. На пляцоўцы «Я лідар. Я прафесіянал» пройдуць сустрэчы «алімпійцаў» з медыяперсонамі, вядомымі бізнесменамі, аўтарамі найбуйнейшых айчынных інфармацыйных інтэрнэт-парталаў, якія падзе-

ляцца з удзельнікамі форуму гісторыяй свайго поспеху, распавядуць пра выніковыя працы ў камандзе. Будучы чэмпіёнаў-аматараў па пад'ёме гіры, армрэсліngu, дартсе, бадмінтоне, настольным тэнісе і футболе аб'яднае пляцоўка «Беларусь спартыўная». А на «Беларусі творчай» запланаваны майстар-класы па вакале, ігры на гітары, сучасных танцах, якія правядуць папулярныя дзеячы мастацтваў. Тут жа суботнім вечарам выступяць папулярныя айчынныя маладзёжныя групы.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

■ **Святкуй, сталіца!**

ГІСТАРЫЧНЫЯ РЭКАНСТРУКЦЫІ, КАНЦЭРТЫ І ПАЎМАРАФОН

У Дзень горада пройдзе больш за 60 святочных мерапрыемстваў

Падрыхтоўка да іх даўно ўжо ідзе поўным ходам. Да ўрачыстасці гарадскога кіраўніцтва і грамадскія арганізацыі запланавалі шэраг забаўляльных, спартыўных і сацыяльных імпрэз — не прапусціце самыя цікавыя!

Сёлета дзень нараджэння сталіцы пройдзе пад дэвізам: «Мой родны Мінск, ты сэрца Беларусі!». Мерапрыемствы пачнуцца ўжо 11 верасня, старт святу ў гэты дзень дасць традыцыйнае падвядзенне вынікаў гарадскога конкурсу прафесійнага майстэрства «Мінскі майстар». Падчас яго сапраўдным спецыялістам у сваёй справе ўручаць узнагароды «Найлепшы па прафесіі». Урачыстасць і святочны канцэрт адбудуцца ў Палацы культуры прафсаюзаў.

Асноўныя ж мерапрыемствы чакаюць жыхароў і гасцей сталіцы ў суботу 12 верасня. Сапраўдным відовішчам абыякае стаць традыцыйнае ўжо шоу, якое цяпер будзе праводзіцца раз на два гады, — міжнародны фестываль гістарычнай рэканструкцыі «Мінск старажытны». У ім возьмуць удзел прадстаўнікі клубаў ваеннай рэканструкцыі з 6 краін.

На вялікай зялёнай пляцоўцы на скрыжаванні праспектаў

Машэрава і Пераможцаў за гэты дзень зменіцца некалькі эпох: Сярэднявечча, вайна з Напалеонам, Першая і Другая сусветныя войны... Гледачоў чакаюць рэканструкцыі вялікіх баталій, рыцарскія турніры і конныя паядынкi. Апроч баявых дзеянняў, тут разгорнецца «горад майстроў» з магчымаасцю вырабіць сувеніры самастойна. Пачатак фестывалю ў 11.30.

Асноўнай пляцоўкай святкавання стане плошча ля Палаца спорту. Яна распачне працу таксама ў 11.30. Тут адбудзецца канцэртная праграма «Зоркі сталіцы» з удзелам беларускіх эстрадных выканаўцаў, таксама арганізатары плануюць запрасіць выканаўцаў з Расіі. Музыка ля Палаца спорту будзе гучаць да 22 гадзін, не адрываючыся ад канцэрта, можна будзе і падсілкавацца — недалёка ад сцэны прадугледжана работа аб'ектаў харчавання і гандлю.

У межах праграмы адкрыецца Рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур. Як паведаміў Сяргей Мядзведзеў, ужо ёсць дамоўленасць з калектывамі з Расіі. У прыватнасці, выступяць артысты Смаленскага тэатра музыка-медыі, дзіцячыя калектывы са Смаленска.

Для прыхільнікаў духоўнага адпачынку каля храма-помніка ў гонар Усіх Святых а 15-й гадзіне пачнецца галаканцэрт агульнарэспубліканскай акцыі «Харавое веча». У ім возьмуць удзел больш за тры тысячы ўдзельнікаў харавых калектываў з усіх рэгіёнаў краіны. Апроч канцэрта, пройдзе акцыя «Малітва за Беларусь».

Як заўсёды, цікавай абыякае быць праграма ў Верхнім горадзе. У аднайменнай канцэртнай зале з 12 да 17 гадзін адбудуцца ўрачыстыя цырымоніі заключэння шлюбу Маладыя атрымаюць сертыфі-

каты, падпісаныя старшынёй Мінгарвыканкама.

Яшчэ адно ўшанаванне ў гэты дзень пройдзе ў Нацыянальным акадэмічным тэатры оперы і балета, а 18 гадзіне тут будучы ўручаць узнагароды «Мінчанін года».

Праца святочных пляцовак прадугледжана не толькі ў цэнтры, а і ва ўсіх раёнах Мінска. Усяго да Дня горада запланавана больш за 60 мерапрыемстваў. Завершыцца свята ў 22 гадзіны каля стэлы «Мінск — горад-герой» фееверкам, які працягнецца 12 хвілін. «Яго вышыня 400 метраў, выкарыстоўваюцца камп'ютарнае кіраванне і

найноўшыя тэхналогіі. Усім запрашаем!» — падсумаваў намеснік начальніка ўпраўлення, начальнік аддзела ўстановаў культуры і культурна-асветніцкай работы Мінгарвыканкама Сяргей МЯДЗВЕДЗЕЎ.

Як паведаміў першы намеснік начальніка ўпраўлення спорту і турызму Мінгарвыканкама Андрэй ПАЦЕЎ, прымеркаваны да свята спартыўныя мерапрыемствы будуць праходзіць з 10 па 13 верасня. Але адно з іх, Першы міжнародны турнір па боксе памяці ганаровага майстра спорту СССР, заслужанага трэнера Беларусі У. Чацвінкі, адбудзецца на «Чыжоўка-Арэне» яшчэ раней — з 2 па 6 верасня.

12 верасня на Камсамольскім возеры пройдуць гарадскія спаборніцтвы па веславанні на байдарках і каноэ. У гэты ж дзень на пляцоўцы каля Палаца спорту можна будзе ўбачыць міжнародны турнір па сілавым экстрыме.

Галоўнай спартыўнай падзеяй стане Мінскі паўмарафон, які пачнецца 13 верасня ў 11.00. Яго дыстанцыя складае 21 км 97 м, а маршрут пройдзе па праспектах Пераможцаў і Незалежнасці, вуліцы Карла Маркса. Заяўкі на ўдзел прымаюцца да 9 верасня, удзельнічаць могуць усе

ахвотныя ад 18 гадоў. У межах мерапрыемства пройдзе карпаратыўны забег з дыстанцыяй 5 км, а таксама легкаатлетычны прабег на 10 км 550 м. А для самых маленькіх бегуноў 4 — 6 гадоў адбудзецца забег на 50 метраў.

«У межах святкавання Дня горада пройдзе фестываль творчасці людзей з абмежаванымі магчымасцямі», — дала намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Ірына ДУДКА.

Фестываль пройдзе па трох намінацыях: выканаўчае мастацтва, мастацкая творчасць, дэкаратыўна-прыкладное мастацтва. Імпрэза адбудзецца 13 верасня ў Верхнім горадзе, пачатак у 14.00. Удзельнікаў і гледачоў на інвалідных калёсках даставіць на фестываль сацыяльнае таксі.

Апроч гэтага, 12 верасня пройдзе гарадская акцыя «Прывітанне, мінчанін!». Падчас яе ў радзільнях будзе віншаваць мам, якія ў гэты дзень народзяць дзяцей. А ў раённых цэнтрах сацабслугоўвання пройдуць выставы фота-работ, прыкладной творчасці, музычныя вечары.

Дзяна СЕРАДЗЮК. seradzyuk@zviazda.by

■ **Фестываль**

ВІНІЛ, РЭГІ І НЕФАРМАТ

Сёння, 28 жніўня, на культурнай пляцоўцы сталіцы Studio 67 пачынаецца фестываль кіно і музыкі «Белае люстэрка», што ўпершыню адбыўся ў 2013 годзе. На гэты раз арганізатары збіраюцца здзіўляць гледачоў падарожжам на Месяц, ямайскай музыкай і андэграўнднымі творамі Мікалая Капейкіна.

Назва фестывалю асацыюецца з кінаэкранам, героі якога, быццам з люстэрка, выходзяць на сцэну. Музыка і кіно тут канцэптually звязаныя — усе фільмы фестывалю пра музыкаў ці імі зроблены. Сёння, напрыклад, Дзень вінілу з вінілавым марэфонам ад вядомых дыджэяў, прэм'ерай стужкі «Наш вініл важыць тону» і паказам легендарнага фантастычнага фільма Жоржа Мельеса «Падарожжа на Месяц» 1902 года, які будзе агучвацца тапэрамі — калектывам «Мроі Пафнуція». У праграме заўтрашняга дня, які будзе адзначаны жанрам рэгі і яго субжанрам рутс, — выступ легендарнага ямайца Лі Скрэтч Пэры і паказ фільма «Бачанне раю». 30 жніўня — Дзень НАМ (Нефармальнага аб'яднання моладзі), у гонар музыкальнага гурта. У гэту нядзелю можна будзе пачуць сам гурт і ўбачыць стужку «Зорны ворс».

«Любы фестываль — гэта ярскі вопыт, забаўляльны і адукацыйны адначасова», — кажа прэс-сакратар фестывалю Дзяніс Клявіцкі.

Маргарыта ДЗЯХЦЯР.

ЛІГА ДЛЯ ЧЭМПІЁНА

БАТЭ ў пяты раз прабіўся ў групавы раўнд Лігі чэмпіёнаў

Барысаўскі футбольны клуб для нашага спорту робіць фантастычныя рэчы. Камандзе, якая выступае ў далёка не самым моцным чэмпіянаце, удаецца кожны год прабівацца ў самыя топавыя клубныя турніры Старога Свету. БАТЭ нават нехта крытыкуе, але ён, нягледзячы на гэта, дамагаецца станоўмага выніку і ў чарговы раз прывязе ў Беларусь наймацнейшыя клубы Еўропы. Што ні кажы, а гэта клас.

Сербскі «Партызан», што трапіў на барысаўчан у плей-оф, аказаўся самым моцным сапернікам у кваліфікацыі, з якім беларусы сустракаліся за апошнія гады. Пры гэтым клуб з Бялграда аказаўся нашым футбалістам па сілах. Гэта было відаць і ў першым паядынку, калі падпачыны Аляксандра Ермаковіча перамаглі з лікам 1:0, і ў другой сустрэчы, першы тайм якой быў за «жоўта-блакітнымі». І гэта нягледзячы на тым абяцанні футбалістаў «Партызана» аб тым, што іх балельшчыкі зладзяць для беларусаў сапраўднае пекла на родным стадыёне. Але языкі галы не забіваюць. І часам і проста лепш трымаць за зубамі, каб пасля не быць смешным. А балельшчы-

кі, футбалісты «Партызана», дарэчы, яшчэ да пачатку першай гульні былі ўпэўнены ў сваёй выніковай перамозе.

Іх пыл на родным бялградскім стадыёне на 25-й хвіліне трапным ударам астудзіў Ігар Стасевіч. На жаль, напрыканцы сустрэчы беларусы крыху здалі, што дазволіла гаспадарам адыграцца і нават забіць пераможны мяч. Аднак гэта ўсё роўна не дазволіла сербам прайсці ў Лігу чэмпіёнаў. Далей ідзе БАТЭ!

— Сёння нам патрэбны быў вынік, — адзначыў на прэс-канферэнцыі Аляксандр ЕРМАКОВІЧ, галоўны трэнер БАТЭ. — Не так істотна, што мы саступілі. Важна, што мы трапілі ў групавы этап Лігі чэмпіёнаў. Наша пэмкненне, наша жаданне дапамагло дасягнуць заповітнай мэты.

Прапануем вашай увазе астатнія вынікі матчаў плей-оф Лігі чэмпіёнаў: «Дынама» (Харватыя) — «Шкендэрбеу» (Албанія) — 4:1 (2:1), «Мальмё» (Швецыя) — «Сэлцік» (Шатландыя) — 2:0 (2:3), «Макабі» (Тэль-Авіў) — «Базэль» (Швейцарыя) — 1:1 (2:2), «Шахцёр» (Украіна) — «Рапід» (Аўстрыя) — 2:2 (1:0), «Манак» (Францыя) — «Ва-

ленсія» (Іспанія) — 2:1 (1:3), АПАЭЛ (Кіпр) — «Астана» (Казахстан) — 1:1 (0:1), «Баер» (Германія) — «Ляцыё» (Італія) — 3:0 (0:1), «Бруге» (Бельгія) — «Манчэстэр Юнайтэд» (Англія) — 0:4 (1:3), ЦСКА (Расія) — «Спорцінг» (Партугалія) — 3:1 (1:2).

У выніку лёсавання, якое адбылося ўчора вечарам у Манака, барысаўскі БАТЭ трапіў у групу «Е» і згуляе з іспанскай «Барселонай», нямецкім «Баерам» і італьянскай «Ромай».

Тарас ШЧЫРЫ. taras@zviazda.by

Гродненскі філіял РУП «Інститут недвiжiмостi и оцeнки»

ИЗВЕЩАЕТ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ в объявление о проведении аукциона по продаже имущества Гроднооблпотребщества, назначенного на 03.09.2015 г., следующего содержания: аукцион состоится 14.09.2015 г. в 14.00, последний день приема заявлений – 09.09.2015 г. до 15.00.

УНП 59095904

■ Бацькам на заметку

У 10 ГАДОЎ ВЫХОЎВАЦЬ ПОЗНА

Гіперактыўных вучняў трэба не караць, а падтрымліваць

Свавольнік і гарэза, які не слухаецца настаўніка і прыносіць клопаты і турботы ўсяму класу... Магчыма, ён робіць гэта не спецыяльна, а таму, што мае незаўважаны дыягназ — гіперкінетычнае расстройство ўвагі і паводзін. Дарэчы, менавіта з такіх непаседаў пры дапамозе бацькоў і спецыялістаў часта вырастаюць выдатнікі вучобы і таленавітыя людзі.

Прыкметы захворвання досыць простыя. Дзіця не можа доўга знаходзіцца на адным месцы, яно ўвесь час у руху, абсалютна нічога не баіцца і не засяроджвае ўвагу на чымсьці адным працягла час. Пакаранне тут не дапамагае — патрэбны заахоўванне, падтрымка і, зразумела, лячэнне.

Самае галоўнае пры гэтым — час. Да сямі гадоў гіперкінетычнае расстройство ўвагі і паводзін лёгка карэктуюцца, да 10 гадоў можна ўжо толькі змяніць звычкі ў паводзінах і адносінах да школы, а вось пасля 10 практычна немагчыма нічога зрабіць — дзіцяці будзе патрэбна дапамога псіхіятра.

— Калі псіхіятр, псіхатэрапеўт ці нейраляг ставіць дыягназ «гіперкінетычнае расстройство ўвагі і паводзін», дзіцяці лепш ісці ў школу з сямі гадоў і сядзець на першай парце побач з настаўнікам, які будзе разумець яго стан, — **расказала Маргарыта ДЗЕВЯЛТОУСКАЯ, загад-**

чыца лабараторыі праблем здароўя дзяцей і падлеткаў Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру «Маці і дзіця». — Кожны ўрок неабходна звяртацца да такога вучня асабіста, падтрымліваць яго словамі. Ад таго, ці зможа першы настаўнік наладзіць патрэбны кантакт, залежыць далейшая вучоба дзіцяці ў школе і якасць яго жыцця ўвогуле. Вельмі карысна стымуляваць дзіця, напрыклад, налічваць балы за добрае выкананне заданняў і пасля дасягнення пэўнай іх колькасці адвесці яго туды, куды яму вельмі хочацца.

Псіхічна-нервовае здароўе немаўляці непасрэдна залежыць ад стану маці. Даследаванні цэнтру паказваюць, што дзеці жанчын, якія мелі пэўныя праблемы падчас цяжарнасці і родаў, пакутуюць ад энцэфалапатыі. Хвароба гэтая лечыцца, і, як правіла, калі немаўляці спаўняецца месяц, яно ўжо практычна здаровае.

Аднак тая ж статыстыка паказвае, што ва ўзросце 5-6 гадоў каля 40% такіх дзетак хварэюць на гіперкінетычнае расстройство ўвагі і паводзін, больш за 17% маюць парушэнні развіцця мовы, а больш як 9% пацыентаў пастаўлены дыягназ энурэз.

— **Амаль 70% дзетак, якія лячыліся ад энцэфалапатыі нованароджаных, маюць памежны нервова-псіхічны стан. І гэта даволі вялікі паказчык, — заўважыла спецыяліст. — Мы рэкамендуем такім дзецям ісці ў школу пазней (не раней за 7 гадоў), бо расстройство ўвагі адступае па меры развіцця нервовай сістэмы, якая канчаткова фарміруецца ў 11 гадоў. Пры сумеснай дапамозе настаўнікаў, бацькоў і медыкаментаў хвароба сыходзіць. Калі пакінуць дзіця без увагі, то можа адбыцца расстройство асобы, узнікне залежнасць ад псіхаактыўных рэчываў: спіртнога, цыгарэт і спайсу.**

Клопат бацькоў пры гэтым — самы важны сродак дапамогі. Яны павінны своечасова заўважыць асаблівасці паводзін і звярнуцца да спецыяліста. Калі ж запыт на даследаванне стану гіперактыўнага дзіцяці дасылае школа, якая сведчыць, што яно настолькі не здольнае вучыцца, што патрабуецца перавод у іншы клас — пераломваць сітуацыю ўжо позна.

Ірына СІДАРОК

ШЧАСЦЕ Ў КУБЕ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Пасля таго, як Алену Шмурадко з дзецьмі выпішуць з бальніцы, тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Светлагорскага раёна прадаставіць гэтай сям'і няню і выдасць пасведчанне шматдзетнай сям'і, што дазволіць вырашыць жыллёвае пытанне за кошт ільготнага кредыту.

Намеснік старшын камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гомельскага аблвыканкама Таццяна КУЛЕШ расказвае, што, дзякуючы Указу Прэзідэнта №41, сям'я будзе мець права на бясплатнае забеспячэнне прадуктамі харчавання без уліку прыбыткаў:

— Бацькам таксама будзе выплачана адначасовая дапамога пры нараджэнні — 10 бюджэтаў пражытачнага мінімуму на першае дзіця і па 14 бюджэтаў на другое і трэцяе — усяго Вр56 млн. Дапамога па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў са жніўня складае Вр7701,8 тысячы. Адначасовая выплата пры нараджэнні двух і больш дзяцей — Вр8849,2 тысячы. І на працягу паўгоддзя сям'я Шмурадко мае права звярнуцца па

сямейны капітал — гэта \$10 тысяч безанайных.

З пачатку года на Гомельшчыне трэцяе і наступнае дзіця нарадзілася ў 1240 сем'ях. Яны і могуць скарыстацца падарункам дзяржавы ў выглядзе сямейнага капіталу. Цяпер пададзена амаль 1100 заяў і вынесена амаль 900 рашэнняў аб яго прызначэнні.

У вобласці пражывае больш за 12,3 тысячы шматдзетных сем'яў. Галоўным чынам гэта сем'і з трыма — 79% і чатырма дзецьмі — 14%. З кожным годам іх колькасць павялічваецца ў сярэднім на 10-12%.

Значная падтрымка аказваецца малазабяспечаным сем'ям. У першым паўгоддзі гэтага года дзяржаўная адрасная сацыяльная дапамога прадастаўлена на суму Вр13,8 млрд. Яе атрымалі 2,8 тысячы сем'яў, 68% з іх маюць дзіцяці.

Напрыклад, гамялянцы Наталлі Калінінай, якая ў студзені атрымала сацыяльнае жыллё і знаходзіцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да 3 гадоў, за кошт дзяржаўнай дапамогі дапамаглі набыць неабходны халадзільнік, газавую пліту, каналу. Жанчына з'яўляецца сіратой і апёку над ёй узялі супрацоўнікі тэрытарыяльнага цэнтру сацыяльна-

ФОТА БЕЛТА

га абслугоўвання насельніцтва Навабеліцкага раёна.

Штогод у вобласці праводзяцца разнастайныя акцыі, у тым ліку «Збяры партфель да школы». Дабрачынныя, прафсаюзныя арганізацыі, грамадскія аб'яднанні, установы адукацыі з прыцягненнем спонсарскіх сродкаў дапамагаюць набыць усё, што неабходна для школы, дзецям з малазабяспечаных сем'яў.

Вельмі важным для шматдзетных сем'яў з'яўляецца рашэнне жыллёвых пытанняў. Льготныя крэдыты на будаўніцтва жылля ім выдаецца на 40 гадоў пад 1% гадавых. Адначасова вылучаецца фінан-

савая дапамога дзяржавы ў пагадненні запазычанасці па выданыя крэдытах. Пры нараджэнні трэцяга дзіцяці ў сям'і дзяржава гасіць 75% льготнага кредыту на будаўніцтва жылля, пры нараджэнні чацвёртага і наступных — усе 100%.

На Гомельшчыне летась 961 шматдзетная сям'я палепшыла свае жыллёвыя ўмовы за кошт такіх крэдытаў, 28 сем'яў атрымалі сацыяльнае жыллё. Плануецца, што сёлета будзе ўведзена ў эксплуатацыю 700 кватэр для шматдзетных сем'яў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. astashkevich@zviazda.by

■ Ведай нашых!

ВЫНІКОВАЕ ЛЕТА

Два медалі (сярэбраны і бронзавы) заваявалі беларускія школьнікі на 12-й Міжнароднай геаграфічнай алімпіядзе, якая праходзіла сёлета ў Цвярской вобласці ў Расіі. У ёй прынялі ўдзел 164 канкурсанты з Аўстраліі, Аргенціны, Бельгіі, Бразіліі, Вялікабрытаніі, Даніі, Інданезіі, Казахстана, Кітая, Японіі, Нідэрландаў, Новай Зеландыі, Польшчы, Расіі, ЗША, Тайланда, Турцыі, Філіпінаў, Фінляндыі — усяго з 40 краін.

Міжнародная геаграфічная алімпіяда (IGeo) праводзіцца, пачынаючы з 1996

года. Да 2012-га яна арганізавалася раз на два гады, а потым стала штогадовай. Да ўдзелу ў ёй дапускаюцца навучэнцы ва ўзросце ад 16 да 19 гадоў. Мова правядзення — англійская, таму, акрамя ведання геаграфіі, удзельнікам трэба яшчэ і свабодна валодаць англійскай мовай. Алімпіяда складаецца з трох асноўных тураў — тэарэтычнага, які ўяўляе з сябе пісьмовы тэст, палявога і мультымедычнага (мультымедычнага тэста).

Адной з самых важных тэм сёлета стала змена клімату, а самым напружаным выпрабаваннем — палявы тур, падчас якога ўдзельнікам трэба было праэманстраваць свае веды ў практычнай геаграфіі. Праграма ўключала таксама і стэндавыя даклады ад каманд.

Беларусь на алімпіядзе прадстаўлялі Міхаіл Стрэмаус, навучэнец 10 класа сярэдняй школы № 18 г. Баранавічаў, Уладзіслаў Дагліс, адзінаццацікласнік гімназіі № 1 г. Жодзіна, Аляксандра Цяцёркіна, адзінаццацікласніца гімназіі № 2 г. Віцебска і Арцём Зубрыцкі, дзесяцікласнік сталічнай гімназіі № 22.

Па выніках спаборніцтваў Арцём Зубрыцкі заваяваў «сярэбраны», а Міхаіл Стрэмаус узнагароджаны бронзавым медалём. Усяго на алімпіядзе было разыграно 13 залатых, 26 сярэбраных і 39 бронзавых медалёў.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в населенных пунктах дер. Батурино, дер. Скураты, дер. Малое Залужье Озерико-Слободского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	29 сентября 2015 года, в 11.00, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27, Озерико-Слободской сельисполком, зал заседаний
3	Продавец и его адрес	Озерико-Слободской сельисполком, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 — площадь 0,1486 га, № 624883001101000140, дер. Батурино (по генплану № 6 квар. 2) Лот № 2 — площадь 0,1384 га, № 624883009101000200, дер. Скураты (по генплану № 6) Лот № 3 — площадь 0,1500 га, № 624883006601000118, дер. Малое Залужье (по генплану № 11) Лот № 4 — площадь 0,1500 га, № 624883006601000119, дер. Малое Залужье (по генплану № 14)
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания жилого дома
7	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 — 250 000 000 рублей Лот № 2 — 120 000 000 рублей Лот № 3 — 80 000 000 рублей Лот № 4 — 80 000 000 рублей
8	Условия аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной; Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь
9	Наличие инженерной инфраструктуры	дер. Батурино — подъездная дорога, дер. Скураты — электричество, дер. Малое Залужье — нет
10	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10-ти рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной (стартовой) цены земельного участка р/с 3641000000058 ЦББ 621 г. Смолевичи филиал 616 АСБ «Беларусбанк» г. Жодино, код 812, назначение платежа 04002 (с пометкой «задаток за земельный участок») УНП 600046563 (МФО 153001812)
12	Порядок предварительного ознакомления в натуре с земельными участками	Среда в 10.00
13	Прием документов	в рабочие дни: понедельник, вторник, среда, четверг, пятница с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00
14	Окончательный срок приема документов	23 сентября 2015 года в 17.00
15	Контактный телефон	8-01776-44-636, 68-030

Расходы по организации и проведению аукциона, затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков). Физическим лицам — документ, удостоверяющий личность (паспорт) и копию паспорта покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).
3. Счет в банке, на который перечисляется сумма возвращаемого задатка.

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ЗАО «Белкоммунстроймонтаж»,

опубликованной в газете «Звязда» 26.01.2013 г. №16, строительство 20-этажного односекционного жилого дома со встроенно-пристроенными помещениями общественного назначения и гараж-стоянкой открытого типа в границах ул. Каховская – Оршанская – Орловская – Сморговский тракт г. Минск: «...Стоимость 1 кв.м квартир общей площадью 117,4 кв.м на 19 этаже составляет 1000 (одна тысяча) долларов США для граждан, не нуждающихся в улучшении жилищных условий».

Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Минск, ул. Немига, 40, офис 704, тел. 8 (017) 306-20-90 пн-пт (9.00–18.00, обед 13.00–14.00). УНП 101019973

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ИООО «Датч Стар»,

опубликованной в газете «Звязда» 26.09.2013 г. № 181, строительство многоквартирного жилого дома с подземной гараж-стоянкой (№ 1 по генеральному плану в квартале пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмелевского) со встроенными объектами обслуживания населения: «...Стоимость 1 кв.м для граждан, не нуждающихся в улучшении жилищных условий, квартиры площадью 40,68 кв.м на 18 этаже – 1350 (одна тысяча триста пятьдесят) долларов США, площадью 65,11 кв.м на 18 этаже – 1350 (одна тысяча триста пятьдесят) долларов США».

Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Минск, ул. Немига, 40, офис 704. Тел. 8 (017) 306 20 90, Vel.: 8 (029) 380 26 80, 8 (044) 781 81 17. УНП 191001406

Утерянный представителем Белгосстраха по Ленинскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ № 1332441 считать недействительным. УНП 100122726

**ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА
ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА**

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-60256 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административное здание) площадью 656,8 кв.м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Пучкова, 13; - асфальтобетонное покрытие площадью 147 кв.м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Пучкова, 13; - покрытие из цементной плитки площадью 49 кв.м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Пучкова, 13.
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 44010000001000605, площадь 0,0437 га (назначение – размещение административных зданий), адрес: г. Гродно, ул. Пучкова, 13
Начальная цена продажи	5 412 720 000 (пять миллиардов четыреста двенадцать миллионов семьсот двадцать тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	541 272 000 (пятьсот сорок один миллион двести семьдесят две тысячи) белорусских рублей
Продавец	Филиал «Грузовой автомобильный парк № 2 г. Гродно», 230001, г. Гродно, ул. Пучкова, 28, 52-42-20
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 1,5% от конечной цены продажи имущества
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012620312017 в ОАО «Приорбанк», г. Гродно, БИК 153001749, УНП 500836025. Получатель – Филиал «Грузовой автомобильный парк № 2 г. Гродно», 230001, г. Гродно, ул. Пучкова, 28

Аукцион состоится 24 сентября 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 23.05.2015 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 18 сентября 2015 г. до 15.00

Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

К сведению акционеров ОАО «Современные розничные технологии»

08 сентября 2015 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Берестянская, 17, 13 этаж состоится внеочередное общее собрание акционеров

ОАО «Современные розничные технологии»
Форма проведения собрания – очная.

Регистрация участников с 11.30 до 11.55.

Для регистрации на собрании акционеру необходимо при себе иметь паспорт (для представителя акционера – паспорт и доверенность).

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об утверждении Порядка и условий выделения из ОАО «Современные розничные технологии» новых юридических лиц.
2. Об утверждении разделительного баланса ОАО «Современные розничные технологии».
3. Об утверждении изменений в Устав ОАО «Современные розничные технологии».

Орган, созывающий собрание акционеров: Наблюдательный совет ОАО «Современные розничные технологии», основание созыва: решение от 26.08.2015 (протокол № 13).

С материалами, подготовленными к собранию, акционеры могут ознакомиться с 01.09.2015 по адресу: г. Минск, ул. Берестянская, 17, 13 этаж по рабочим дням с 14.00 до 16.00, а также в день проведения общего собрания акционеров по месту проведения собрания с 11.30 до 11.55.

УНП 690019195

■ **Непрыдуманая гісторыя**

Выратавальніца Рут

ЧАМУ АМЕРЫКАНКА ПАХАВАНА НА ВАЙСКОВЫХ МОГІЛКАХ?

Пасля вызвалення Мінска чатырнаццацігадовая Тома Місейчык разам з мамай і братам жыла ў падвальным памышканні ў раёне Нямігі. На траіх яны мелі адзін пакой, але і гэта лічылася выгодамі, калі навокал былі руіны... Праўда, ад перанесеных ваенных цяжкасцей, а таксама ад таго, што Свіслач часта выходзіла з берагоў і затопляла пакой, Тома цяжка захварэла. Настолькі, што ў хуткім часе не змагла хадзіць. Маці дзяўчынкi ў распачы кінулася шукаць дапамогу, і знайшла яе...

Relief and Rehabilitation Administration) — Адміністрацыі дапамогі і аднаўлення аб'яднаных нацый. Гэта была першая буйная міжнародная гуманітарная арганізацыя ў вызваленым ад фашызму свеце. У задачы ЮНРРА ўваходзіла аказанне пасляваеннай эканамічнай дапамогі краінам Еўропы, рэпатрыяцыя і дапамога бежанцам. Пагадненне аб пастаўках дапамогі ў Беларусь на суму 61 млн долараў ЗША было падпісана ў Вашынгтоне ў снежні 1945 года.

Доўгія гады ў Беларусі дзейнасць гэтай арганізацыі замоўчвалася, паколькі ў студзені 1946-га была прынята пастанова, у адпаведнасці з якой забаранялася «адказным партыйным саветкім работнікам у сваіх дакладах і гутарках

Тамара Місейчык у дзяцінстве і цяпер.

«НАЙБОЛЬШ МАМА ЗАПОМНІЛА ШАКАЛАДНЫ НАПОЙ»

У тыя часы дзеці знаходзілі сабе забавы ў гульнях на руінах — там можна было адшукаць шмат цакавага. У невымернае захапленне пасляваенную малечу прыводзіў паказ трафейных фільмаў. Малыя «штурмавалі» кінатэатр, хаваліся, каб паглядзець кіно бясплатна, хоць стоячы. Тады часта паказвалі фільмы пра Тарзана, «Багдадскі злодзей», «Зора», «Жалезная маска», музычныя стужкі... А яшчэ цікава было разглядаць «элітарныя» краны, у якіх было шмат розных прадуктаў, але звычайныя людзі не маглі іх набыць: харчы па нейкай таёмнай сістэме размяркоўваліся паміж чыноўнікамі, партыйнымі работнікамі і вайскоўцамі.

Але адкуль у галоднай пасляваеннай краіне на прылаўках з'явіліся кансервы, сыры, рыба, ікра, шакалад, арахісавае масла? Справа ў тым, што 9 лістапада 1943 года ў Вашынгтоне прадстаўнікі 44 дзяржаў — удзельніцы антыгітлераўскай кааліцыі падпісалі дамову аб стварэнні ЮНРРА (UNRRA — United Nations

Місія ЮНРРА. У цэнтры ўсмixaецца Рут Уолер.

Плыт разваліўся ў вадзе, і дзеці пачалі тануць. Нядоўга думаючы, Рут кінулася ў сажалку і павыцягвала іх.

прыводзіць якія-небудзь лічбы па пастаўках ЮНРРА і спасылцаца на пытанні дапамогі з боку ЮНРРА». Але людзі старэйшага пакалення добра памятаюць амерыканскія пасылкі з ежай, адзеннем і лекамі. Толькі прадуктаў харчавання па лініі ЮНРРА было завезена звыш 100 тысяч тон.

Апроч рэчавай дапамогі, арганізоўвалася і лячэнне хворых. Менавіта дзякуючы місіі ЮНРРА атрымалася адправіць Тому Місейчык у санаторый у Астрашыцкім гарадку.

— Мама расказвала, што есці там ніколі не хацелася, харчоў было шмат і усё было вельмі смачнае. Найбольш яна запамніла шакаладны напоі, кампот з сухафруктаў, што для ваенных дзяцей было рэдкасцю, — успамінае сёння дачка Тамары Таццяна Грачанікава.

«КАБ НЕ БЫЛО ДАПАМОГІ, МЯНЕ ТАКСАМА НЕ БЫЛО Б»

Для таго, каб урэгуляваць размеркаванне гуманітарных паставак, 1 красавіка

1946 года ў Беларусь прыехала кіраўніцтва ЮНРРА. Размясцілі яго ў сядзібе ў Лошыцкім парку. Такім чынам і 24-гадовая ўраджэнка Каліфорніі Рут Уолер, якая была жонкай намесніка кіраўніка, а пасля кіраўніка місіі Тэадора Уолера, трапіла ў Мінск. Жанчына займала ў арганізацыі пост сакратара і вяла ўсё яе справядства. Удзень разам з астатнімі членамі місіі Рут ездзіла па краіне і дапамагала размяркоўваць прадукты і іншую дапамогу, а ўвечары гуляла ў баскетбол, тэніс, бавіла час ля сажалкі ў парку.

У адзін з такіх дзён напрыканцы ліпеня, калі сакратар місіі адпачывала на беразе, яна ўбачыла ў возеры трох падлеткаў, якія выправіліся ў плаванне на плыце. Аднак плыт разваліўся ў вадзе, і дзеці пачалі тануць. Нядоўга думаючы, Рут кінулася ў сажалку і павыцягвала іх. На наступны дзень яна, як звычайна, паехала на працу, але там у яе раптоўна паднялася тэмпература. Беларускія лекары ратавалі амерыканку некалькі дзён, але на той час яны не мелі ў сваім арсенале пеніцыліну. Па злой іроніі лёсу маладая амерыканка Рут Уолер памерла ў Мінску 4 жніўня 1946 года ад хуткачэчнага менінгіту і запалення лёгкіх, у той час як дзякуючы дапамозе ЮНРРА ў 1947 годзе тут быў пабудаваны пеніцылінавы завод (цяпер «Белмедпрэпараты»). Да свайго 25-годдзя яна не дажыла 15 дзён...

Толькі прадуктаў харчавання па лініі ЮНРРА было завезена звыш 100 тысяч тон.

Знайсці магілу Рут Уолер на Вайсковых могілках у Мінску вельмі проста. Яна месціцца за дзясяткаў метраў ад царквы Аляксандра Неўскага на цэнтральнай алеі і нічым не выбіваецца сярод астатніх. Хіба што помнік на ёй не зусім звыклы для беларускіх могілак: надпіс на ім выкананы на рускай і англійскай мовах. Кожны год прадстаўнікі амерыканскага пасольства і тыя, хто ведае пра місію ЮНРРА ў Беларусі, прыходзяць на магілу Рут у дзень яе смерці, каб ушанаваць памяць жанчыны.

Таццяна Грачанікава ўпершыню дачкалася пра амерыканку, пахаваную на Вайсковых могілках, у 70-я гады. Яе бабуля вадзіла сюды дачку Тамару і казала, што тут пахавана яе выратавальніца.

— Мама бачыла розных жанчын, якія яе наведвалі і ўладкоўвалі ў санаторый у Астрашыцкім гарадку, але не памятае, хто яны. У любым выпадку яе выратавала дапамога ЮНРРА, у якой менавіта Рут займалася справядствам. Каб не было гэтай дапамогі, дык не было б і гэтых дзіцячых дамоў, бальніц, школьнага харчавання, санаторыяў. І мяне таксама не было б, — гаворыць Таццяна Грачанікава.

Невядома, ці мае дачыненне да гэтай гісторыі Рут Уолер асабіста, але Тамара Фёдаруна, якая ўжо ў паважным узросце, і дасюль успамінае амерыканку добрым словам.

Дзіяна СЕРАДЗЮК. Фота аўтара.

seradzyuk@zviazda.by

Магіла Рут Уолер на Вайсковых могілках у Мінску.

Таццяна Грачанікава штогод наведвае магілу выратавальніцы маці.

■ Спецыяльны рэпартаж

БЯСПЕЧНЫ ВАКЗАЛ

Калі Нацыянальны аэрапорт называюць паветранымі варагатамі краіны, сталічны чыгуначны вакзал здаўна лічыцца наземнай брамай не толькі Мінска, але і ўсёй Беларусі. Кожны дзень тут чакаюць цягнікоў, працуюць ці проста адпачываюць тысячы мінчан і гасцей горада. Аднак далёка не кожны спяшаецца на электрычку ці заскачыў перакусіць у адну з кавярняў. Хапае і тых, хто толькі і чакае спрыяльнай магчымасці, каб завалодаць чужой маёмасцю...

ВАС ЗДЫМАЮЦЬ!

— Вакзал станцыі «Мінск-Пасажырскі» — самы буйны ў нашай краіне, — кажа Генадзь ЗАВАЦКІ (на фота), намеснік начальніка Мінскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце — начальнік міліцыі грамадскай бяспекі, з якім мы сустрэліся ў памяшканні аператыўна-дзяжурнай службы на чыгуначным вакзале. — Гэтаму аб'екту міліцыя заўжды аказ-

Для чыгуначнага вакзала і ў цэлым для Мінскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце, які абслугоўвае таксама ўчастак чыгункі ў межах Мінскай вобласці, асноўнымі злачынствамі з'яўляюцца крадзяжы, хуліганствы і рабаванні. Па лініі крымінальнага вышуку сёлета за сем месяцаў зафіксавана 87 падобных злачынстваў. За знаходжанне ў грамадскім месцы ў нецвярозым стане затрымана звыш 3,5 тысячы чалавек! Лічба, безумоўна, сур'ёзная. Паводле статыстыкі, менавіта распіцце спіртных напояў падштурхоўвае многіх да здзяйснення злачынства.

— Мы неяк сутыкнуліся з наступным выпадкам, — узгадвае Генадзь ЗАВАЦКІ. — Кампанія маладых людзей — жыхары Фаніпалі і Дзяржынска — у 5 гадзін раніцы села ў электрацягнік, які ішоў да Стоўбцаў, і, пакуль ехалі, вырвалі ў цягніку 16 крэслаў, павыкідвалі іх праз вокны. Пасля затрымання прызналіся, што ім... было проста весела. А літаральна днямі ў Жодзіне праваднік адмовіўся прапусціць у вагон п'яных пасажыраў, за што адзін з іх адкрыў

агонь па цягніку з пнеўматычнага пісталета. Пасля яны пераселі ў электрычку, дзе іх і затрымалі міліцыянеры.

— А як звычайна крадуць на вакзале?

— Спосабы розныя. Многія спакідаюць на пакінутыя без нагляду чужыя рэчы. Трапляюцца і зладзеі-кішэннікі. Нядаўна супрацоўнікі праваахоўных органаў затрымалі «прафесіянала» з расійскага горада Арла, грамадзяніна Украіны, які таксама перыядычна арудаваў на мінскім вакзале.

— У гэтай справе вам актыўна дапамагаюць камеры відэаназірання?

— Так, і яны ўстаноўлены не толькі ў Мінску, але і на шэрагу станцый Мінскай вобласці. Безумоўна, не на ўсіх, але гэтае пытанне паступова вырашаецца. Што тычыцца вакзала, то ён як на далоні. На яго тэрыторыі працуе больш за 240 камер відэаназірання, — кажа суразмоўца і заводзіць нас у пакой, дзе на вялікіх маніторы выводзіцца карцінка з усіх відэапрыбораў Мінскага аддзела. — У любы момант можна не толькі ацаніць сітуацыю ў любым кутку вакзала, але і праглядзець падрабязнасці злачынства. Вось напрыклад...

Праз некалькі секундаў Генадзь ЗАВАЦКІ ўключае відэа з Калядзіч, на якім звычайна выгляду мужчына, не падобны на злачынец, крадзе насценны гадзіннік проста з памяшкання вакзала. Якасць карцінкі такая, што апазнаць злодзея даволі лёгка. Яго, між іншым, вылічылі аператыўна паслугамі электрычкі. А вось яшчэ адно відэа. Гэта якраз той самы жыхар расійскага Арла, які паквапіўся на чужое, каля вакзальных кас. Мужчына выглядае даволі прэзентабельна. У адной руцэ — валізка, а ў другой — акуратна складзены плашч. Менавіта гэтай рукой ён асцярожна адкрыў сумачку ў адной жанчыны, пасля адышоў, вярнуўся і ў прысутнасці людзей, што стаялі ў чарзе, асцярожна выцягнуў з яе мабільны тэлефон. Мужчына аказаўся прафесійным кішэннікам. Праўда, не ведаў, што стаіць пад самай камерай і ўсё ўбачыць міліцыя...

— А ці прыцягваюць вакзалы увагу наркадзяроў?

— Што тычыцца наркатыкаў, мы затрымлівалі іншагароднюю моладзь, якая ездзіла на вакзалы па «закладкі», хавала спайсы ў вагонах. Пры аглядзе міліцыянеры пераважна знаходзілі курыцельныя сумесі.

— На вакзалах раней пастаянна змагаліся з жабракамі, якіх заўжды хапала. Ці гэтае пытанне ўжо не актуальнае?

— Мы з імі працуем. Асабліва шмат іх становіцца ў халодны перыяд года. Людзі прыходзяць пагрэцца, многія з іх у нецвярозым стане. У дачыненні іх штрафы не дзейнічаюць. Прыходзіцца ізаляваць ад грамадства праз арышт. Пры гэтым пасля яны адрозна трапляюць у спецыяльныя ўстановы, дзе іх мыюць, стрыгуць, аказваюць дапамогу. Проста так мы іх не адпускаем.

СУМНЫ ПЯТАЧОК

Разам з Дзмітрыем АНІСКОВІЧАМ, камандзірам першага ўзвода роты патрульна-паставой службы, мы паддымаемся ў прыгожую, прасторную залу чакання вакзала. Наогул міліцыянеры працуюць тут

пазменна, па 12 гадзін. Праца, зразумела, не цукар. Ты пастаянна павінен быць на нагах і ў патрэбны момант мусіш працаваць не толькі з пацярпелымі, але і павінен умець дзейнічаць на папярэджанне, каб прадухіліць злачынства.

Зараз будны дзень, не час пік, а таму людзей адносна няшмат. А вось па пятніцах, суботах тут у некаторых месцах не прайсці, і нярэдка падобнай масавасцю карыстаюцца злачынцы. Менавіта зала чакання з'яўляецца самым крымінагенным месцам вакзала.

— З левага боку шэць радыў крэслаў... На гэтым пятачку сёлета здзейснілі ўжо пяць крадзяжоў, — кажа Дзмітрый Анісковіч. — Людзі засынаюць, і зладзеі карыстаюцца гэтым, каб забраць чужыя рэчы. Ну а часам пасажыры самі садзейнічаюць падобнаму, калі пакідаюць сваю маёмасць на захаванасць патэнцыйным злачынцам. А бывае, што добрапрыстойныя грамадзяне проста губляюць грошы, якая таксама даволі часта становіцца знаходкай для іншых. Таму не давярайце незнаёмым сваю маёмасць. Не трэба думаць, што людзі ўсе добрыя. На жаль, сярод іх сустракаюцца злачынцы, якія будуць карыстацца даверам.

— Шматлікія кіёскі ўвагу зладзеяў не прыцягваюць?

— Не, і з падобнымі выпадкамі мы ўжо даўно не сустракаліся. Затое тры гады таму ў гандлёвым пункце, што ў танэлі па дарозе да прыпынку «Дружная», кампанія скрала вырчку ў касіра. Папрасілі каву, якая стаяла на самай высокай паліцы, і пакуль прадавачка здымала яе, яны скралі грошы. Сума была невялікая, але гэта ўсё роўна крадзеж.

Пры гэтым Генадзь ЗАВАЦКІ, які працуе тут яшчэ з тых часоў, калі новы вакзал толькі-толькі даводзілі да ладу, прыгадвае, што раней колькасць злачынстваў тут была невымерна большай, чым цяпер. І людзі сталі больш дысцыплінаванымі, законапаласлухнымі і адказнымі. Спадзяемся, надоўга

вае пільную ўвагу. У тым ліку і ў плане грамадскай бяспекі.

Калі ў аэрапорце «Мінск-2» ты часцяком сустракаеш заможную публіку, на вакзале маеш справу з прадстаўнікамі ўсіх сацыяльных слабаў.

— Трэба мець на ўвазе, што злачынцы таксама карыстаюцца транспартам, — заўважае Генадзь ЗАВАЦКІ. — І нехта прыходзіць на вакзал як на працу, каб здзейсніць крадзеж. Ёсць і тыя, хто хоча проста павесяліцца ў кавярні, а іншыя будуць шукаць у міліцыянера даведчаную інфармацыю. Менавіта таму супрацоўнік патрульна-паставой службы мусіць быць настолькі шматгранным, каб умець разабрацца з любой праблемай, з якой сутыкнецца падчас працы.

Фота Надзеі БУЖАК.

УВАГА — НА ДЗЯЦЕЙ

За 7 месяцаў бягучага года ў Мінску зарэгістравана 32 дарожна-транспартныя здарэнні з удзелам дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў. Аб гэтым «Звяздзе» паведаміла Вікторыя ЦАРУК, старшы інспектар агітацыі і прапаганды ДАІ Акцябрскага раёна сталіцы.

Выпадкі, пры якіх загінулі дзеці, на шчасце, у Мінску не зарэгістравана. Ад агульнай колькасці пацярпелых дзяцей 65,6% склалі пешаходы, 18,7% — пасажыры, 15,6% — дзеці-веласіпедысты. А вось сітуацыя па краіне крыху іншая. У 192 ДТЗ загінулі 7 дзяцей, 196 атрымалі траўмы рознай ступені цяжкасці.

— Асноўнымі прычынамі дарожна-транспартных здарэнняў з'яўляюцца парушэнні правіл праезду пешаходных пераходаў, скрыжаванняў, невыкананне правіл маневравання, — кажа Вікторыя Царук. — Аналіз дарожнага руху сведчыць аб тым, што ў жніўні-верасні ў сувязі з заканчэннем летніх каникул і пачаткам навучальнага года магчыма абвастрэнне праблем дзіцячага дарожна-транспартнага траўматызму.

Нездарма Дзяржаўтаінспекцыя з 25 жніўня па 5 верасня праводзіць спецыяльны комплекс мерапрыемстваў «Увага, дзеці!», а сёння па ўсёй краіне пройдзе адзіны дзень бяспечнага дарожнага руху «Першы і галоўны ўрок — бяспека!». ДАІ звяртае ўвагу на тое, што з пачаткам навучальнага перыяду на вуліцах і дарогах павялічваецца колькасць дзяцей. А таму неабходна быць вельмі ўважлівым і асцярожным пры руху, асабліва паблізу школ.

Дзяржаўтаінспекцыя таксама заклікае ўсіх вадзіцеляў кіраваць транспартным сродкам з уключаным бліжнім святлом фар. Таксама важна, каб самі бацькі паказвалі прыклад добрасумленнага пешаходаў. Растворачце дзецям, што не трэба бегчы праз дарогу, асабліва перад транспартам, нельга гуляць каля праезнай часткі. Суправаджайце дзіця да таго моманту, пакуль не пераканаецца, што яно можа самастойна, бяспечна пераадолець маршрут.

— Дасягнуць істотных вынікаў у бяспецы дзяцей на дарогах можна толькі супольна, — лічыць суразмоўца. — Кожны павінен зрабіць выснову, што толькі строга выконваючы Правілы дарожнага руху можна засцерагчыся ад небяспекі.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

ДЗВЕРЫ — ПАД КЛЮЧ І...

■ Асоба

ЯК ПАВОДЗІЦЬ СЯБЕ ПЕШАХОД

Здавалася б, заклік банальны. Многія скажуць, навошта пра гэта лішні раз нагадаваць, маўляў, усе аб гэтым дбаюць, але ўсё роўна далёка не кожны такі мінімум выконвае. А пасля засмучаны гаспадар кватэры тэлефануе ў міліцыю і кажа, што яго абакралі. І падобных прыкладаў хапае.

З апошняга. Летнім ранкам маладая жанчына, якая працуе ў раёне станцыі метро «Каменная Горка», паведаміла супрацоўнікам Фрунзенскага РУУС сталіцы, што яе абакралі. Гаспадыня засталася без ноўтбука і 350 долараў. У выніку аказалася, што пакуль жыхары кватэры ўначы ціха спалі, злачынца прабраўся ў кватэру праз незамкнутыя дзверы. На шчасце ўладальніцы ноўтбука, міліцыя аператыўна затрымала 30-гадовага жыхара сталіцы. У дачыненні яго ўжо заведзена крымінальная справа.

Што цікава, падобнае злачынства для Фрунзенскага раёна гэтым летам ужо не першае. Раней з незамкнутай кватэры па вуліцы Прытыцкага скралі мабільнік. Міліцыя зноў прыйшла на дапамогу і выявіла злодзея.

— Пры гэтым немалую долю кватэрных крадзяжоў складаюць злачынствы, калі гаспадары самі да сябе запрашаюць знаёмых. А пасля сумеснага распіцца алкагольных напояў госці крадуць мабільныя тэлефоны, ноўтбукі і іншыя рэчы, — расказаў **Андрэй ЛЮБИМАЎ, начальнік Фрунзенскага РУУС сталіцы.**

Менавіта бесклапотнасць гаспадароў даволі часта прыводзіць да знікнення маёмасці. Каб падобнае не здарылася, міліцыянеры раець абавязкова правяраць, ці замкнутыя дзверы, зачынены форці, устанавіць надзейныя дзверы і замкі.

— Не пакідайце запасныя ключы пад дыванком каля дзвярэй, у паштовай скрыні ці ў любым лёгкадаступным месцы, — кажа **Вераніка СТЭЛЬСКАЯ, прэс-афіцэр Фрунзенскага РУУС.** — Не хавайце каштоўныя рэчы на бачным месцы, сядзь кнігі і бялізны. Будзьце ў добрых стасунках з суседзямі, каб маглі ў патрэбны момант назіраць за кватэрамі адно аднаго. Калі з'яўдзіцца на працяглы тэрмін, папрасіце знаёмых забіраць карэспандэнцыю з паштовай скрыні. А калі вы згубілі ключы, не цягніце, неадкладна змяніце замкі. Не ўпускайце ў кватэру незнаёмых. Асабліва папярэджанне аб гэтым дзяцей, якія застаюцца дома без нагляду дарослых.

— Але самым надзейным гарантам захаванасці вашай маёмасці з'яўляецца абсталяванне кватэры ахоўнай сігналазацыяй, — дадае Андрэй Любімаў. — Падрабязнасці аб яе ўстаноўцы можна атрымаць у найбліжэйшым аддзеле ўнутраных спраў ці ў грамадскім пункце аховы правапарадку.

Які дарожны рух быў у сталіцы за савецкім часам?

На якіх машынах ездзілі супрацоўнікі ДАІ? Дзе ў Мінску найчасцей здараліся заторы, і ці карыстаўся Пётр Машэраў паслугамі дарожнага эскорту? На гэтыя і іншыя пытанні «Звяздзе» адказаў **Канстанцін АНДРОНЧЫК, былы камандзір батальёна дарожна-патрульнай службы Дзяржаўтаінспекцыі Мінска.**

«Самымі злоснымі парушальнікамі лічылі таксістаў»

— У ДАІ я з 1966 года, сам паходжу з Чэрвеня, — прыгадвае Канстанцін Максімавіч. — На службе трапіў дзякуючы даволі цікавай гісторыі. Я дэмабілізаваўся з войска і прыбыў у нашу сталіцу цягніком «Масква — Мінск». Калі выйшаў на перон, мяне запрывілі маёр унутранай службы, запрасіў да размовы. Спачатку падумаў, што гэта патруль, прадставіўся,

Раней на праспекце, на кожным скрыжаванні, працавалі рэгуліроўшчыкі. У час пік яны кіравалі дарожным рухам уручную, што садзейнічала хуткаму пропуску аўтамабіляў. І, як мне здаецца, іх можна было б вярнуць.

паказаў дакументы. Але гутарка пайшла пра іншае. У выніку мне прапанавалі працаваць у міліцыі. Я пакінуў свае кантакты. А праз нейкі час мне даслалі запрашэнне прыбыць у аддзел кадраў гарадскога ўпраўлення ўнутраных спраў Мінгарвыканкама. На той момант я быў гатовы здаць дакументы на Мінскі матацыклета-веласіпедны завод, але прапанова міліцыі апырэдзіла. Спачатку з паўгода папрацаваў у раённым аддзеле ўнутраных спраў Кастрычніцкага раёна, а потым мяне запрасілі ў Дзяржаўтаінспекцыю на пасаду старшага інспектара ў аддзел па рэгуляванні вулічнага руху. З праваахоўных органаў звольніўся ў 1992 годзе ў званні падпалкоўніка міліцыі.

— **Канстанцін Максімавіч, сёння дарожна-транспартны рух здаецца даволі шчыльным, насычаным. Але так было не заўсёды...**

— У савецкія часы ў Мінску было значна менш людзей і машын. Я нават памятаю той час, калі падчас перапісу насельніцтва хацелі дасягнуць мільёна жыхароў, каб узняць пытанне перад урадам СССР аб будаўніцтве метрапалітэна. Транспарту, зразумела, было менш. Аўтамабіляў выпускалі не так шмат. Праўда, потым наладзілі масавы выпуск «жыгулёў», і аўтамабілі стала больш. Раней на праспекце, на кожным скрыжаванні, працавалі рэгуліроўшчыкі. У час пік яны кіравалі дарожным рухам уручную, што садзейнічала хуткаму пропуску аўтамабіляў. Цікава, усе інспектары рэгулявалі дарожны рух з так званай «рамонка», спецыяльнай тумбы, якую ў горадзе ўжо не ўбачыш. І, як мне здаецца, іх можна было б вярнуць. Усё ж такі з цяперашніх патокаў машын рэгуліроўшчыка наогул не відаць. Ён губляецца. Усю сваю змену інспектары працавалі на скрыжаваннях. І на той час у Ленінскім раёне адбывалася менш аварый, чым у астатніх раёнах Мінска. Усё ж такі супрацоўнікі ДАІ даволі шчыльна «закрывалі» вуліцы. Кожны кіроўца бачыў інспектара і прытрымліваўся правілаў дарожнага руху. Заторы часта ўзніклі на Партызанскім і Ленінскім праспектах, вуліцы Даўгабродскай. Дарэчы, прыгадаў адзін момант. Самымі злоснымі парушальнікамі ў свой час былі вадзіцелі таксі. Хут-

кая дастаўка пасажыраў іх заўжды падганяла. Усё гэта ўплывала на іх заробак. Кантроль у дачыненні таксістаў быў узмоцнены. Праўда, ніколі не забуду, як да нашага інспектара, які працаваў каля гасцініцы «Беларусь», падышоў кіроўца, аддаў пад казырок і сказаў: «Таксіст Дзюба са справаздачай прыбыў!» Мы вельмі доўга смяяліся. Такі падыход чалавека адразу зняў усё напружанне, і мы засталіся ў добрых адносінах.

«Для вадзіцеляў і пешаходаў чыталі лекцыі»

— **А якія пераважалі дарожна-транспартныя здарэнні?**

— Яны былі такія, як і цяпер. У пэўнай ступені адрозніваюцца тым, што тады не адбывалася здарэнняў, напрыклад, з-за размоў па мабільным тэлефоне. На жаль, сёння кіроўцы дрэнна рэагуюць на спецыяльныя сігналы аўтамабіляў хуткай дапамогі, міліцыі, выратавальнікаў. А калісьці мы нават вучылі вадзіцеляў правільна рэагаваць на падобныя сігналы і праводзілі дзеля гэтага вучэнні, асабліва

перад пачаткам Алімпійскіх гульняў у 1980 годзе. Пры гэтым мяне ўсцешвае, што сёння амаль няма здарэнняў пры абходзе транспарту. Раней, калі памятаеце, казалі: трамвай абыходзь спераду, а аўтобус — ззаду. Гэтая фармулёўка амаль адышла ў небыццё, а колькасць падобных правапарушэнняў вельмі нізкая.

— **Ці былі раней пешаходы больш дысцыплінаваныя, чым цяпер?**

— Гэта было нешта! Мы нават арганізавалі спецыяльныя лекторыі. Калі нехта не мог аплаціць штраф альбо не хацеў, мы працягвалі яму запрашалынік на суботнюю лекцыю. І людзі хадзілі ахвотна. Гэта дысцыплінавала і кіроўцаў, і пешаходаў. Сёння я ганаруся тым, што пешаход ідзе выключна на зялёнае святло, а стаіць — на чырвонае. У той жа час мяне непакоіць тое, што сённяшні пешаход

лічыць, што толькі ён мае рацыю. Так, дарожны пераход — гэта месца пешахода, аднак ён усё роўна не павінен спантанна, безадказна кідацца на яго. У чалавека нуль увагі на тое, што робіцца на дарозе. Падобнае стаўленне трэба мяняць. Перад тым, як перайсці дарогу нават па пераходзе, грамадзянін павінен паглядзець па баках, пераканацца, што яго хада будзе бяспечнай.

— **У ваш час ліхацоў на дарогах хапала?**

— Так, але тады было замала прыбораў, якія маглі б фіксаваць хуткасць аўтамабіля. Першымі з'явіліся «Спідган» і «Фара», «Бар'ер». Вадзіцелі, дарэчы, тады наракалі, што інспектары часам хаваліся ў звычайных машынах і адтуль фіксавалі перавышэнне хуткасці. З этычнага пункту гледжання гэта не вельмі прыгожа. Аднак цяпер на трасах пачалі ўсталёўваць фотафіксатары, а гэта ўжо больш цывілізаваны метада працы.

— **Якой аўтамабільнай карыстаўся Дзяржаўтаінспекцыя?**

— З пачатку 1970-х нам масава пачалі пастаўляць «масквічы», абсталяваныя маячкамі. Потым з'явіліся ўжо і «жыгулі». Яны былі больш сучасныя, утульныя, хуткасныя, манеўраныя. Ад пераследавання ніхто не мог уцячы. І нават «Волга»

тым, што вадзіцель кіраваў аўтамабілем у нецвярозым стане, трапляла на прадпрыемствы, у прафесійных камітэты, абмяркоўвалася на камсамольскіх сходках. Гэта сорам, ганьба! За гэта на працы пазбаўлялі прэміяльных, пераносілі адпачынак на зіму. На вуліцы Свярдлова стаяў стэнд са сценгазетаў. Дык каля яе ў працоўныя дні прайсці было немагчыма. Усім было цікава, хто з аштрафаваных трапіў у газету...

«Фідэля Кастра суправаджалі на матацыклах «Урал»

— **Вы неяк расказвалі, што цэнтр горада літаральна ўздрыгваў ад рову матацыклаў.**

— Безумоўна, у 1980-я гады такая праблема была. І яе разглядаў нават ЦК КПБ. Штрафаваць тых матацыклістаў, якія перавышалі хуткасць, было вельмі складана. Яны ездзілі масава, у групах. Мы вырашылі пайсці на кампраміс і пасябраваць з гэтымі мотагоншчыкамі, адвялі для іх гонак стадыён «Зара».

— **Калі ў Беларусі з'явілася эскартаванне для замежных дэлегацый?**

— Незадоўга да прыезду ў Беларусь Фідэля Кастра, кубінскага лі-

З кіроўцамі і дружыннікамі размаўляе Іосіф ВАШКЕВІЧ.

дара, які наведваў нашу рэспубліку ў 1972 годзе. Яго суправаджаў эскортны ўзвод на матацыклах «Урал». Эскорт надаваў значнасць і статус мерапрыемствам, у якіх удзельнічалі госці краіны. Акрамя таго, наш ўзвод суправаджаў прэзідэнта Францыі Жоржа Пампіду, які ў Заслаўі сустракаўся з Леанідам Брэжневым, канцлера Аўстрыі падчас наведвання пабудаванага ў Жлобіне металургічнага завода. А вось Пётр Машэраў, першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі, які чалавек вельмі сціплы, катэгарычна адмаўляўся ездзіць з суправаджэннем.

— **Год таму вы выдалі кнігу «Дарожны патруль», якая падрабязна расказвае гісторыю з'яўлення, станаўлення дарожна-патрульнай службы ДАІ. А як з'явілася падобная ідэя?**

— Гэта адбылося пасля наведвання ў Маскве музея гісторыі міліцыі. Я вырашыў, што проста абавязаны напісаць падобную кнігу пра нашу службу. Між іншым, яна была самая вялікая ў ДАІ. У батальёне налічвалася 362 міліцыянеры. У архівах, бібліятэках працаваў каля пяці гадоў. Дзякуючы спонсарам, якія з паразуменнем паставіліся да неабходнасці падобнага выдання. Пасля выхаду кнігі я адчуў, што пэўную лепту ў агульную гісторыю дарожна-патрульнай службы ўнёс. Цяпер збіраюся напісаць яшчэ адну кнігу, прысвечаную ўсім структурным падраздзяленням ДПС Беларусі

Матэрыялы выпуску падрыхтаваў **Тарас ШЧЫРЫ.**
taras@zviazda.by

Таццяна СТАРЧАНКА:

«ТРЭБА ЁМЕЦЬ РАБІЦЬ НЕЧАКАНЫЯ РАДАСЦІ»

Яе «Музычная гасцёўня» збірае аншлагі ўжо значна болей, чым дзесяцігоддзе. Гледачы да апошняга крэсла напаяняюць залу, у якой піяністка Таццяна Старчанка, салістка Беларускай дзяржаўнай філармоніі, іграе класічную музыку і запрашае ў кампаньёны знакамітых музыкантаў, спевакоў, акцёраў. Слухачы прыходзяць да яе зноў і зноў — напоўніцца эмоцыямі, натхніцца прамяністым, інтэлігентным вобразам і атмасферай, якую дзе яшчэ адшукаеш... Спецыяльна для «Звязды» Таццяна Старчанка падзялілася сакрэтамі сваіх творчых поспехаў, сямейнага шчасця і таго, як штодзень быць шчаслівай.

— *Хачу прызнацца, што за апошні год я стала вашай аматаркай...*

— Гэта вельмі ўдалае слова. «Паклонніца» не падышло б. Ведаеце, у мяне ёсць такі разрад «старой гвардыі» — жанчын у гадах, якія ходзяць на кожнае маё выступленне. Я іх вельмі люблю. Тэлефаную і бясплатна запрашаю на канцэрты. Тут слова «паклонніца» — самае дарэчнае. А для моладзі хочацца падабраць іншае... Няхай і «аматарка». Ці лепей так: паклонніца музычнай гасцёўні. На такую фармулёўку я згодна.

— *Увогуле, вас здзіўляе, што маладыя людзі таксама завітваюць на канцэрты класічнай музыкі?*

— Ні ў якім разе. Філарманічныя сцены дапускаюць абсалютна розныя праграмы. Яшчэ некалькі гадоў таму я выступала з цыкламі канцэртаў у Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце, Акадэміі МУС, Беларускай дзяржаўнай універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі. Асабліва радаваў апошні, дзе цудоўныя хлопчыкі, адораныя інтэлектуальна, нават упершыню пачуўшы класіку, успрымалі яе і разумелі. Яшчэ раней, у маладосці, згаджалася выступаць у гімназіях. А быў выпадак, калі падмяняла калег і давялося выйсці на сцэну перад малодшымі школьнікамі — і яны слухалі фартэпіянную музыку. Таму зараз я адэкватна магу сказаць, што ўтрымаю любую аўдыторыю.

— *Адкуль такія поўныя залы? Для таго, каб трапіць у гасцёўню, мы набываем квіткі за некалькі месяцаў...*

— Сапраўды так. Галоўная прычына хаваецца ў наступным: я разумю, што можа быць цікава людзям. Усё ж такі трэба ўмець рабіць тое, што мала хто робіць. Ёсць бяспройгрышныя канцэрты. Напрыклад, на Шапэна ў любым выкананні зала абавязкова збярэцца — толькі зрабі добрую афішу. Ці на ўнікальныя канцэрты нахталі «Музыкі жартуюць» ці «Не толькі танга...». Але ёсць праграмы, якія я лічу сваімі перамогамі. Адна з іх — «Даўніна і сучаснасць: канцэрт беларускай камернай музыкі». Я дакладна ведаю, што, калі б на афішы было напісана толькі гэта, зала не сабралася б.

Ад адносінаў, вядома, стамляешся. Таму ўменне радаваць іншага выратоўвае. З гадамі гэта рабіць усё складаней... Але гэта трэба ў сабе культываваць штодзень.

— *Чаму вы так лічыце?*

— Разумею, пакуль не будзем любіць сваё, нашы беларускія таленты, нічога не будзе. Я чалавек рускі, які, прыехаўшы ў Беларусь, здзіўляецца, колькі тут выбітных кампазітараў! Але афіцыйна прызнаныя моцна адрозніваюцца ад тых, якіх ведаюць у Еўропе і свеце. Сярод беларускіх творцаў ёсць тыя, хто бліскуча працуе з электроннай класічнай музыкай. У тым канцэрце мы зладзілі першае аддзяленне — беларуская старажытная класічная музыка, а другое — сучасная. І быў такі аншлаг! Пасля выступу людзі падыходзілі з пытаннем: «Калі будзеце паўтараць?» Значыць попыт ёсць. Каб адшукаць такую рызынку, важна дакладна разумець, якая сіту-

ацыя зараз на музычным рынку. Для поспеху неабходны хоць бы адзін з трох складнікаў: ці праграма, ці выканаўца, ці канцэрт, якога больш ні дзе няма.

— *У вас ёсць усе яны.*

— Так. Але самае галоўнае — гэта каманда аднадумцаў. У маёй гасцёўні няма дрэнных людзей, прытым усе выдатныя музыканты, найлепшыя з усёй краіны. Хаця бывала, што добры чалавек не дацягвае да планкі або геній, няроўны свайму таленту пачалавечы. З абодвума даводзіцца расставацца. Я ж не магу падманваць публіку і казаць на чорнае белае. Гэта псуе агульную экалогію «Музычнай гасцёўні». Кола музыкантаў вакол мяне можа пашырацца, але яно павінна поўніцца шчырымі, прыстойнымі і прытым таленавітымі людзьмі.

— *Давайце зірнем на гледача. Беларускі наведвальнік гасцёўні, ён які?*

— Я думаю, што адрозненню беларускага гледача ад еўрапейскага ці расійскага не так шмат, як прынята думаць. Усё ж такі на таленавітае ўсе заўжды рэагуюць аднолькава, нягледзячы на нацыянальныя асаблівасці. У мяне ёсць гісторыя, якая дакладна адлюстроўвае гэтую думку. Вельмі даўно, у юнацтве, я ездзі-

Фота Надзеі БУЖАК.

ўменне радаваць іншага выраतोўвае. З гадамі гэта рабіць усё складаней... Але гэта трэба ў сабе культываваць штодзень.

— *У вас атрымліваецца?*

— Як жа інакш. Хаця так няпроста!.. Асабліва востра адчулася гэта на мінулы Навы Год. У мяне былі канцэрты 30 і 31 снежня. У ноч паміж імі я рабіла торт «Прага» — традыцыйны для нашага сямейнага навагодняга стала. Раніцай у апошні дзень года накрыла стол і пайшла на выступленне. А пасля яго ўсе пайшлі да нас у госці. І тут я зразумела, што гэта сапраўды цяжка. Але магчыма.

— *Няўжо гэта ўсё сакрэты?*

— Не, зразумела. Яшчэ адзін вельмі важны момант — уменне жартваць. У майго сына былі закаханасці ў англамоўных, абсалютна цудоўных дзяўчат (ён вучыўся ў Англіі). Для іх англійская таксама не родная мова. Я з разуменнем ставілася да гэтага. Але заўжды казалася, што не будзе вельмі вялікага «сектара» ў вашым жыцці — будзеце смяцца з розных рэчаў. Не будзе больш цытавання Іосіфа Бродскага і Арсенія Таркоўскага, фразы і жарты з любімых фільмаў — яна проста не зразумее. І тут акажацца, што сумеснае жыццё магчыма, але вельмі складана даецца. Бо мова — яшчэ адна магчымасць прыносіць іншаму радасць. Увогуле, залог поспеху на сцэне і ў жыцці — свяціцца радасцю. Толькі дзе ж яе ўзяць! (Смяёмся разам.)

— *Якраз і хацела ў вас запітацца.*

— Мой муж кажа: «Я ажаніўся з такой радаснай, усмешлівай дзяўчынай!» І гэта праўда. Зараз я ўжо не тая. Інакш і быць не магло: вопыт і абставіны не могуць не мяняць чалавека. Але ўмець акумуляваць станоўчыя

тыста прыйдуць і адразу прапануюць выступ. Найчасцей мы самі павінны ствараць сабе праекты і рэалізоўваць іх. Натуральна, больш прыемна, калі цябе клічуць на ўсё гатовае. Але так амаль ніколі не адбываецца. І для таго, каб арганізоўваць канцэрты класічнай музыкі, трэба ведаць яе знутры. Як мінімум — мець музычную адукацыю. Мне аднойчы задалі пытанне, ці рыхтую я сабе змену. А як гэта можна зрабіць? Павінна быць пэўная сукупнасць здольнасцей, ведаў і талентаў, каб арганізоўваць, іграць ды яшчэ паралельна расказваць штосьці гледачам.

— *Раз мы ўжо закрулі такую тэму... Прызнайцеся, ці хварэеце? Бо складваецца адчуванне, што ніколі.*

— Зразумела, хварэю, усялякае здараецца. Але «прафесіянал пачынае хварэць на наступны дзень пасля канцэрта, а не за дзень да яго». У мінулым годзе ў мяне быў выключны выпадак. У дзень канцэрта з Англіі вярнуўся сын. І я так зачэпілася нагой за адну з сумак, у якой быў абагравальнік, што зламала палец. Добра, што гэта была левая нага (мы ёй не педалізуем). Калі за гэдзіну да канцэрта я зірнула на ступню, то зразумела, што ні ў які абутак не ўлезу. Да філармоніі дайшла ў красюках мужа, на 5 памераў большых, чым мой абутак. Але ж на сцэну так не выйдзеш. Адшукала дома французскія чорныя скураныя тапачкі і падумала, што пад доўгай спадніцай не будзе відаць. Сапраўды так. Музыканты, якія выступалі са мной, зразумелі сітуацыю толькі на паклоне. Калі ўсе сталі ў рад і я аказалася на ўзровень ніжэйшай без абцасаў. А што тычыцца прастуды, то ў кожнага арганізма ёсць рэзервовыя сілы, каб пратрымацца падчас канцэрта і толькі пасля захварэць.

— *Скажыце, калі б вы не былі піяністкай і гаспадыняй гасцёўні, што б рабілі ў жыцці?*

— Думаю, з мяне атрымалася б добрая характарная актрыса. Я нават у маладосці думала сясці ў жанр музычнай эксцэнтрыкі. Але калі кажаць пра штосьці не ў творчым рэчышчы, то, мяркую, з мяне б выйшла добрая медсястра. Гэта прафесія, у якой ты сапраўды робіш чалавеку лягчэй і часам нават ратуеш яго. У сілу сваёй станойча заражанай энергетыкі і магчымасці яе аддаваць я адчувала б сябе на сваім месцы.

— *І ўсе бы хадзілі да вас не на канцэрты, а на перавязкі.*

— Так-так (смяецца). Але яшчэ не ўсё страчана. Калі я буду зусім немаладой, то дакладна ведаю, чым займуся.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

Такую «дошку» падарылі калегі.

ла на конкурс Моцарта ў Зальцбург. На наступны дзень пасля першага тура іду па мясцовай вулачцы. Раптам з другога бока дарогі перабягае мужчына, нясецца да мяне з бліскучымі вачыма і кажа: «Ой, вы ўчора так ігралі! Гэта было так цудоўна!» Ён кажа па-англійску, а зараз, калі ўзгадваю, у мяне адчуванне, што па-руску. Бо эмацыянальны зарад і выраз твару аднолькавыя для гледача ў любой кропцы свету. А рэакцыя залы — сіла таленту выканаўцы.

— *З сакрэтам вашых творчых поспехаў усё зразумела. А што на конт сямейнага?*

— Ведаеце, тут можна казаць пра любоў, моцныя пачуцці, сімпатыю... Але гэта ўсё само сабой. Галоўны сакрэт — у велізарным цяжары і не меншай працы. І нікуды ад прозы жыцця не падзенешся. Калі ў мяне падростаў сын, я пастаянна яму казалася: «Калі хочаш быць шчаслівым у сямейным жыцці і адносінах, то павінен выхаваць сябе так, каб, з аднаго боку, умець пачуць іншага чалавека, а з іншага — навучыцца рабіць нечаканыя радасці». Ладзіць сюрпрызы — вялікае ўменне і шчасце. Можна жыць у сям'і сумленна, правільна, але так сумна! А калі ты сабраўся прайсці з чалавекам цэлае жыццё разам? Ад адносінаў, вядома, стамляешся. Таму

эмоцыі жыццёва неабходна. Музыкант, насамрэч, можа сабе дазволіць выйсці на сцэну і не свяціцца, толькі калі ён геній. У чым сакрэт поспеху Співакова? У харызме і прыцягальнасці. А свайму сыну, калі ён маленькім з дому выходзіў у дрэнным настроі, пастаянна казалася: «Такі твар не носыць!» Ён лічыў, што ў мяне заўжды першамайская дэманстрацыя ў душы. Насамрэч — сіла волі.

— *Але ж ваша праца не абмяжоўваецца іграй на раялі і аддачай станойчай энергіі...*

— Гасцёўня — гэта яшчэ і вялікая арганізатарская работа. У выключных выпадках здараецца, што да ар-

УП «Мінская волна»
220039, г. Мінск, вул. Чкалава, д. 5
Рэкламная служба: (017) 228-13-44
e-mail: reklama@mvolna.by
www.mvolna.by

радио

97,4 FM - Мінск, Лагойск, Смалявічы, Жодзіна
102,4 FM - Мядзел
102,6 FM - Крункі
104,2 FM - Барысаў
104,8 FM - Капыль, Струбы, Нясвіж, Клецк, Баранавічы
105,3 FM - Салігорск, Слуцк, Любань
105,5 FM - Беразіно, Чарыяны
105,6 FM - Старажытны Дарэгі
107,4 FM - Вілейка, Валожына

там, дзе ты...

УНП 690262864

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

TV@R

Улад ТАТУР:

«МАЦІ НЕ ЛЮБІЦЬ, КАЛІ ТРАПЛЯЮ Ё ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ ПЕРАПЛЁТЫ»

Улада Татура, спартыўнага каментатара канала «Беларусь-5», я ўпершыню ўбачыў два гады таму. Тады ў Белтэлерадыёкампаніі праходзіў фінал конкурсу каментатараў. Хлопец даволі жвава каментавая прапанаваны яму «кавалак» футбольнага матча, а пасля ўпершыню адказваў на пытанні журналістаў. Пройдзе паўтара года — і спартыўныя інтэрнэт-рэсурсы пачнуць разбіраць яго эфіры на цытаты, называць «першым беларускім спартыўным каментатарам новага пакалення». Мы сустрэліся з Уладам і гадзіну прагаварылі пра родны для яго Салігорск, канкурэнцыю ў футбольным чэмпіянаце Беларусі і нядаўнюю пікіроўку з кіраўніцтвам жодзінскай каманды «Тарпеда-БелАЗ».

Фота: Навіцкі БУЖАН.

— Бягучае лета для цябе стала, напэўна, самым іміджавым. Пра цябе шмат пісалі, абмяркоўвалі. Асабліва пасля матча паміж «Тарпеда» і албанскім «Кукесі» ў Лізе Еўропы, калі ты раскрытыкаваў гульню беларускай каманды.

— Кажуць, што чорны піяр — гэта таксама піяр. Не скажу, што я не хачу, каб пра мяне пісалі, але да ўсяго падобнага стаўлюся даволі спакойна, асабліва папулярнасці, празмернай увагі да сваёй асобы не адчуваю. Што тычыцца гульні з удзелам каманды з Жодзіна, я не думаю, што яна стане такой рэзананснай. Наогул лічу, што гісторыя раздзьмутая. Гэта быў абсалютна звычайны эфір, які нічыю не адрозніваўся ад астатніх. Магчыма, я крыху перагнуў, аднак казаў аб тым, што сапраўды адбывалася на полі. І рэакцыя кіраўніцтва «Тарпеда-БелАЗ», на мой погляд, была няправільнай.

— Падчас гэтай пікіроўкі нехта нават засумняваўся ў наяўнасці ў цябе дыплама аб вышэйшай адукацыі.

— Сёлета я закончыў вочнае аддзяленне Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта па спецыяльнасці «міжнародныя інвестыцыі». Вучыўся, насамрэч, нядрэнна. Пераздач у мяне ніколі не было. Уззяў ад універсітэта тое, што і хацеў: адкрыў для сябе выдатны людзей і валодаланне замежнымі мовамі. Два гады я сумяшчаў вучобу з працай. Момантамі было складана. Калі ў сталіцы адбываўся чэмпіят свету па хакеі, у мяне ўзнікала жаданне ўстанавіць на «Мінск-Арэне» раскладушку. Але ва ўніверсітэце да маёй працы ставіліся з паразуменнем.

— А калі зацікавіўся футболам?

— У 1999 годзе бацька набыў мне мяч, а неўзабаве я схадзіў на хатні матч салігорскага «Шахцёра». Тады на стадыёне «Будаўнік» не было казырка, стаялі звычайныя лаўкі. Пры гэтым людзей на футбол прыходзіла шмат. Больш за 4 тысячы чалавек на футбол было дакладна. Гэта заўважалі ўсе. Я прысутнічаў літаральна на ўсіх хатніх матчах і прапусціў толькі сустрэчу з мінскай «Зоркай-БДУ», у якой «Шахцёр» перамог з лікам 9:1, дасягнуў сваёй самай буйной перамогі ў Вышэйшай лізе. Я лічу, што «Шахцёр» узору 2004 і 2005-х гадоў — гэта адзін з найлепшых калектываў у суверэннай гісторыі нашага футбола. Каманда амаль не прапускала, заваявала Кубак Беларусі, стала чэмпіёнам краіны. У атацы тады гулялі Сяргей Нікіфарэнка і Аляксандр Кліменка. Апошняга я наогул лічу

самым лепшым нападаючым у тагачасным беларускім футболе. Ён валодаў чудаўным гульнявым стылем. Паралельна па часопісе для наллека, прысвечаным чэмпіянату Італіі, я засвойваў сусветны футбол. Часопіс з'явіўся ў мяне запозна, наллекі для яго ўжо не прадаваліся, але ў ім прысутнічала інфармацыя пра выдатных футбалістаў, можна было лёгка ўзбагаціць свае веды. Чытаў кнігі, глядзеў матчы чэмпіянату Еўропы-2000. З гэтага ўсё пачыналася...

Момантамі было складана. Калі ў сталіцы адбываўся чэмпіят свету па хакеі, у мяне ўзнікала жаданне ўстанавіць на «Мінск-Арэне» раскладушку.

— Восень 2013 года, напэўна, кардынальна змяніла тваё жыццё. Тады адбыўся фінал конкурсу каментатараў Белтэлерадыёкампаніі. Мне нават здалася, што ты асабліва не хваліўся.

— Я б так не сказаў. І глядзець тыя запісы я б зараз нават не адважыўся. Шчыра кажучы, тады мне здавалася, што былі заяўкі, мацнейшыя за маю.

— Рашэнне паўдзельнічаць прыняў вокамгненна?

— Так, пра конкурс даведаўся ад сябра. Для яго трэба было зрабіць запіс і адаслаць у Мінск. З гэтым мне дапамог Кірыл Паўловіч, фатограф салігорскага «Шахцёра», які можа зрабіць з фота і відэа літаральна ўсё. Ён тады працаваў на салігорскім тэлебачанні, дзе я здолеў запісаць гук у нармальнай студыі, накласці на відэа. Атрымалася даволі добра.

— А адкуль у цябе прага да каментавання?

— Я абмяркоўваў футбол заўжды і ў любой кампаніі. Гэтым, магчыма, нават надакучваў людзям, але амаль усе мае сябры спорт любяць. Дарэчы, агучваў у сяброўскім коле не сапраўдны футбол, а нашы матчы на гульнявой прыстаўцы PlayStation. Цяпер у яе гуляем радзей, але можам спакойна зладзіць 10-гадзінны марафон гульні. Ствараем паміж сабой паўнацэнныя турніры і спаборнічаем.

— Свой першы матч памятаеш добра?

— Так, разам з Аляксандрам Цвячкоўскім каментавая паядынак англійскай Прэм'ер-лігі. Ён быў жудасным — і з пункту гледжання майго каментавання, і з-за таго, што адбывалася на полі. Пры гэтым з Цвячкоў-

скім працуецца добра. Ён дае магчымаць выказацца, не перарывае, у пэўны момант можа падтрымаць. Першы самастойны матч я правёў вясной 2014 года, і тады зразумеў, што гэта ў тысяччу разоў складаней, чым працаваць у пары. Ты цалкам павінен запаўняць эфір, без перапынку. Па адчуваннях мне здалася, што з рэпартажам тады справіўся.

— Як, дарэчы, рыхтуешся да эфіраў?

— На матчах чэмпіянату Англіі магу працаваць амаль без падрыхтоўкі. Але я ўсё роўна заходжу на афіцыйны сайт чэмпіянату, пампую 55 старонак з англамоўным тэкстам і чытаю іх перад матчам. Рэч даволі карысная, і калі ты перад гульні адкрыў гэты сайт, папрацаваў з ім, больш табе для трансляцыі нічога не трэба. Вельмі важна падчас рэпартажа мець пад рукой інтэрнэт. Дзеля гэтага прыношу з сабой ноўтбук, а падчас трансляцыі аператыўна адсочваю цікавую і карысную статыстыку.

— Самыя ярскія памылкі прыгадаеш?

— А такіх, на шчасце, не было. Большасць маіх памылак звязана з мовай. Паўторы слоў, напрыклад. Каб гэтага не здаралася, трэба больш чытаць мастацкай літаратуры. Гэта відэавочна. Футбольная лексіка даволі вузкая, трэба выкарыстоўваць разнастайную мову. У літаратуры даволі шмат абаротаў, якія можна скарыстаць у працы.

— Што за два гады працы на тэлебачанні цябе найбольш уразіла?

— Тое, што многія проста недацэньваюць працу каментатара, думаюць, што гэта вельмі лёгка. Аднойчы для інтэрнэт-трансляцыі ў Салігорску, каб было цікавей, запрасіў у эфір свайго сябра. Шчыра кажучы, ён быў крыху шакіраваны, адчуваў вялікі цяжкасці.

— Уладзімір Навіцкі ў інтэрв'ю расказваў мне, што падчас трансляцыі з Іспаніі ён сядзеў сярод мясцовых гледачоў, і яны спрабавалі частваць яго віном. А што забавнае адбывалася з табой падчас эфіраў?

— Я наогул не люблю працаваць у падобных умовах. На многіх беларускіх стадыёнах няма абсталяваных каментатарскіх пазіцый, і яны зна-

ходзяцца проста сярод балельшчыкаў. Калі працаваў у Наваполацку, адчуваў нешта падобнае. Тады мясцовы «Нафтан» гуляў з БАТЭ. У трох кроках ад мяне сядзелі заўзятары БАТЭ, з іншага боку — прадстаўнікі мясцовай каманды, а ззаду — мясцовыя балельшчыкі, якія пастаянна лезлі ў мой тэлевізар падглядзець спрэчныя моманты. Сканцэнтравана было вельмі складана. Многія рэчы проста скоувалі. За магчымаць адасобіцца ў каментатарскай кабіне я люблю «Барысаў-Арэну». Умовы для вядзення трансляцыі мне падабаюцца ў Гомелі. І мне хочацца, каб там часцей гуляла наша зборная. Нядрэннае месцазнаходжанне каментатарскай кабіны ў Жодзіне, хаця агляду замяноў металічныя перагародкі на вокнах.

— Ты, калі не памыляюся, ужо паспеў папрацаваць у эфіры разам з запрошанымі экспертамі...

— Так, разам з б'юым вараатарам зборнай Беларусі Васілём Хамутоўскім. І я ўсцешаны, што ён з'явіўся на нашым тэлебачанні. Падчас эфіраў на яго прыемна паглядзець, яму заўжды ёсць пра што сказаць. Васіль ахвотна ідзе на сустрэчу. Мы часта робім трансляцыі, у якіх гутарым з футбалістамі на камеру ў перапынку, пасля гульні. І мне часам здаецца, Васіль адчувае твае праблемы, сам спускаецца да цябе з трыбуны, каб дапамагчы. Чалавек абсалютна адкрыты, аднак ім не трэба злоўжываць. Варта, каб былі і іншыя экспер-

ты з ліку спартсменаў, але іх замала. І гэта праблема.

— Усё часцей у футбольных праграмах з'яўляюцца прыгожыя дзяўчаты, якія ў спорце не заўсёды разбіраюцца, але для карцінкі проста выдатныя.

— Стаўлюся да гэтага без захаплення. Прыемна, калі на экране з'яўляюцца дзяўчаты, аднак іх павінна хапаць у звычайным жыцці. Калі яна не разбіраецца ў дысцыпліне, які з яе толк? Падобнае дэвальвuje прафесію. Знайці ў адной асобе і прыгажуню, і добрага спецыяліста складана, але магчыма. Дык давайце шукаць такіх і не дапускаць у эфір тых, хто не валодае тэмай.

— Ты задаволены бягучым футбольным сезонам?

— Не. Многае вырашае эфект прысутнасці. Калі ты прысутнічаеш на трыбуне, глядзіш на футбол, усё здаецца нармальным. Але калі чэмпі-

янат адсочваць паводле статыстыкі, праз інтэрнэт, гэта вельмі нецікава. У нас замала інфармацыйных нагод. І гісторыя з матчам жодзінскага «Тарпеда» стала так абмяркоўвацца толькі таму, што ў нашым футболе не хапае падзей, зрухаў.

— Ты не прыхільнік погляду, што свой футбол трэба любіць толькі таму, што ён свой?

— Яго трэба любіць, але гэтым справа не павінна абмяжоўвацца. Футбол трэба рабіць лепшым, чым ён ёсць. А як гэта зрабіць, я не ведаю. І мне здаецца, ніхто не ведае. Колькі не здымай прома-ролікі, не стварай акаўнты ў «Твіттары», ён усё роўна нецікавы. Людзі не ідуць на футбол. Для Салігорска, дзе я часта бываю, паўтары тысячы гледачоў на трыбунах — гэта мяжа.

— БАТЭ з 2006 года першае месца не пакідае, а «Дынама» і «Шахцёр» дзеляць паміж сабой бронзавыя і сярэбраныя медалі. Падобная нязменнасць у барацьбе за ўзнагароды сум не выклікае?

— Сумна, безумоўна. Хочацца ўбачыць новага чэмпіёна. І не таму, што я не люблю БАТЭ, а таму, што гэта было б цікава. У той жа час я разумею, што, акрамя барысаўчан, у Лігу чэмпіёнаў ніхто не праб'ецца. Але трэба ўсвядоміць, што калі мы хочам чагосьці новага, то павінны будзем адмовіцца ад Лігі чэмпіёнаў.

— У вольны час стараешся адасобіцца ад спорту?

— Калі прывязджаю дадому, з сябрамі пра футбол нават не размаўляю. Але трэба толькі зайсці ў інтэрнэт, як зноў вяртаюся да яго. Праўда, цікаўлюся не толькі футболам. Магу паглядзець хакей, біятлон. Задаволены, што пазнаёміўся з гандболам. А гэта від спорту, які мае ў нашай краіне традыцыі, даволі канкурэнтаздольную зборную. Наогул, калі ў мяне з'явіцца магчымаць наведаць якое-небудзь цікавае спартыўнае мерапрыемства, я туды пайду. І гэта звязана не толькі з маімі захапленнямі. На стадыён трэба хадзіць у тым ліку дзеля таго, каб змяніць дэкарацыі.

— А як сваякі ставяцца да тваёй публічнасці?

— Мая маці не вельмі любіць, калі пра мяне шмат пішуць. І яна не задаволеная тым, калі я трапляю ў інфармацыйныя пераплёты.

— А ты чытаеш, што пра цябе пішуць у сеціве?

— Не чытаю і адказваць нядобрачыліўцам не хачу. Людзей, якія пішуць лухту, я не паважаю. Трэба заўжды адрозніваць крытыку ад абразы.

— На інтэрв'ю ты прышоў у майцы вядомага брытанскага гурта Derpche Mode. Гэта твае музычныя інтарэсы?

— Слухаю, але калекцыі альбомаў не маю і іх сайт не наведваю. Аднак музыка гэтага гурта мне падабаецца здаўна. Іх кампазіцыі заўжды ў маім плей-лісце. А майку набыў падчас канцэрта ў Мінску.

— Улад, для тых, хто яшчэ з табой не знаёмы, скажы, на якім канале цябе можна ўбачыць і пачуць у гэтым тэле сезоне?

— На матчах англійскай Прэм'ер-лігі на тэлеканале «Беларусь-5». Гэта адзін з лепшых футбольных чэмпіянатаў Еўропы. Такі футбол сапраўды варта ўвагі. Гэта прыклад таго, да чаго мы павінны імкнуцца. Безумоўна, буду працаваць на паядынах Лігі чэмпіёнаў, матчах чэмпіянату Беларусі. У невялічкім аб'ёме ахаплю гандбол (між іншым, таксама відовішчы спорт). Асабліва калі трансляцыі вядуцца з Брэста, дзе гуляе чэмпіён Беларусі «БГК імя Мяшкова». Там чудаўна арэна, выдатная каманда. Усё, што там робіцца, — астравок шчасця ў нашым спорце. Калі жыць у Брэсце, хадзіць на гандбол абавязкова!

Тарас ШЧЫРЫ.
taras@vziazda.by

У Чырвонай шапцы ды з ручніком

Да верасня тэлевізійная гульня «Размаўляем па-беларуску», якая ідзе на тэлеканале «Беларусь 3», у адпачынку разам са стваральнікамі. Але ж паўторы папулярнай праграмы — у эфіры. І стваральнікі паклапаціліся пра тых, хто не збіраецца прыпыняцца ў вывучэнні беларускай мовы, і падрыхтавалі арыгінальную версію друкаваных выпускі. Ці ведалі вы, што азначае:

«Чырвонай шапкі не мінуць». Прымаўка паходзіць з XIX стагоддзя, бо менавіта тады ў царскім войску насілі такія ўборы. «Наубіць на вочы чырвоную шапку» азначала пайсці на вайсковую службу. І рэкруцтва, і ўведзеная ў 1874 годзе воінская павіннасць была для юнакоў суровым выпрабаваннем. Салдацкіны немагчыма было пазбегнуць, а сама служба доўжылася 25 гадоў. Ішлі ў войска маладыя хлопцы, а вярталіся дахаты сівыя мужчыны, якіх нават родная маці не адразу пазнавала. Вось менавіта таму пра салдацкіну нашыя продкі з уздыхам казалі: чырвонай шапкі не мінуць...

Ручнікі. У нашых продкаў ручнікі ўжываліся для штодзённага і святочнага дэкарацыўнага ўбрання жылля і абразоў (ручнікі-набожнікі), былі адным з абавязковых абрадавых атрыбутаў у вясельным і пахавальна-памінальным абрадах, уваходзілі ў пасаг нявесты. У час засухі, эпідэміі, вайны і іншых няшчасцяў жанчыны ўсяго сляла ткалі на працягу ўсяго дня ці ночы *абыдзёнік* — ручнік, які выконваў функцыю абярэга. Ручнікі займалі таксама важнае месца ў каляндарных звычайных абрадах. Мастацае афармленне ручнікоў у беларускай вылучалася невычэрпным багаццем.

Каб стаць удзельнікамі праграмы, неабходна зайсці на сайт <http://tvr.comel.by> або <http://3belarus.by> і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Паўторы выпускі тэлевіктарыны — у эфіры «Беларусь 3» кожную суботу ў 11.10—11.25.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
astashkevich@vziazda.by

У «ДОБРАЙ РАНИЦЫ, БЕЛАРУСЬ!» РАСКРЫВАЕМ САКРЭТЫ ВЫТВОРЧАСЦІ

Напярэдадні новага сезона на тэлеканале «Беларусь 1» у рэальнай праграме «Добрай раницы, Беларусь!» з'явілася новая рубрыка MADE.BY, над падрыхтоўкай якой працуе дырэкцыя інтэрнэт-навін Агенцтва тэленавін Белтэлерадыёкампаніі.

Па сарадах і пятніцах праект MADE.BY будзе расказваць пра тое, як пабудавана вытворчасць беларускіх тавараў. З чаго робяць глазураваная сырка, колькі часу патрабуецца, каб сабраць трактар, якое плаванне падыходзіць для вэнджання ікры. Стваральнікі рубрыкі пакажуць увесь працэс вытворчасці ад пачатку і да самага канца і зробіць гэта максімальна даступна і цікава.

«Напрыклад, найбуйнейшы самозвал у свеце «БелАЗ» выкарыстоўвае 300 літраў паліва за гадзіну, а некаторыя сыры вытрымліваюцца ў 9-гадовым расоле; свежае малако на працягу сутак праходзіць цэлы дзень этапу апрацоўкі, а колькасць амінакіслот, якія змяшчаюцца ў тварогу, большая, чым у некаторых відах мяса. Усе калготкі першапачаткова маюць адзін колер. Гэта не увесь пералік цікавых фактаў, з якімі пазнаёмяцца тэлеглядачы», — адзначыла дырэктар дырэкцыі інтэрнэт-навін Агенцтва тэленавін Белтэлерадыёкампаніі Кацярына ЗАБАЎСКАЯ.

Першыя выпускі вы ўжо маглі пабачыць у эфіры праграмы «Добрай раницы, Беларусь!», пачынаючы з 19 жніўня. Таму глядзіце рубрыку MADE.BY па сарадах і пятніцах і папаўняйце сваю скарбонку цікавых фактаў пра беларускую вытворчасць.

Алена ДРАПКО.

ПАНЯДЗЕЛАК, 31 ЖНІЎНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раницы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.35 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.15 Зона X.
9.10 Галоўны эфір.
10.05 Клуб рэдактараў.
10.45, 20.00 Серыял «Цікаўная Варвара 2».
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.45 Меладрама «Кахаю, таму што кахаю».
13.40, 15.50 Меладрама «Шчаслівы шанц». 1-я і 2-я серыі.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
17.35 Беларускае часінка.
19.20 Арэна.
21.00 Панарама.
21.40 Серыял «След».
23.50 Дзень спорту.
0.05 Меладрама «З чыстага ліста».

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 10.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05 «Арол і рэшка. Шопінг».
10.35 Анімацыя для ўсёй сям'і. «Монстры на каникулах».
12.05 Азбука смаку.
12.40, 17.55 Серыял «Сышчык без ліцэнзіі».
13.50 Меладрама «Піцер — Масква». 1—4-я серыі.
19.05 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
21.00 Мазгавы штурм.
21.40 КЕНО.
21.45 Дак. цыкл «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
22.40 Рэпарцёр.
23.25 Серыял «Косці».
0.20 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.50, 12.25, 16.55, 1.00 «Калейдаскоп».
8.00 «Зямля Саннікава». Прыгоды.

9.30 «Майстэрня на набярэжнай». Дак. фільм.
10.00 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».
10.55 «Наперад у мінулае».
11.20, 21.05 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
11.50 «Любоў і жыццё маё...» Дак. фільм.
12.35 «Наш чалавек у Гаване». Камедыя.
14.20 «АРТІШОК». Мастачка Надзея Бука.
14.45 «Валерыў Чкалаў». Кінааповесць.
16.25 «Набіраючы вышыню». Дак. фільм.
17.05 «Данская аповесць». Драма.
18.35 «Святая Рыма». Дак. фільм.
19.15 «У агні броду няма». Драма.
20.45 «Калыханка».
21.35 «Звон адыходзячага лета». Кінааповесць. 1-я і 2-я серыі.
23.40 «Дыя@блог». «Пра літаратуру».
0.10 «Бард-легенда: Юлій Кім».

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.00, 7.30, 23.50 PRO спорт. Навіны.
7.15 Спорт-мікс.
7.50 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.
10.10 Хакей. Ліга чэмпіёнаў: «Нёман» (Гродна) — «Вітковица» (Чэхія).
12.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Суонсі» — «Манчэстэр Юнайтэд».
13.50 Гандбол. SEHA-ліга. БГК імя Машкова — «Спартак» (Славакія).
15.20 Хакей. КХЛ. «Дынама» (Мінск) — «Дынама» (Рыга).
17.10 Час футбола.
17.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Мінск) — «ФК Мінск».
19.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — «Белшына» (Бабруйск).

22.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
23.00 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05 «Наша раница».
9.05 Контурсы.
10.00 «Жыць здорава!»
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 Серыял «Алмазы на дэсерце».
16.20 «Вучыцца жыць».
16.50 «Давай пажэнімся!»
18.20 «Адваротны адлік». «Кур'ор'е з Койданава, ці Пацалунак Мэры Пікфард».
18.55 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 «Справа прынцыпу».
22.15 Маст. фільм «Траса 60».
0.20 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раница. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.25 «Тайны нашай планеты»: «Космас. Ключ да разгадкі».
10.20 «Далёкія сваякі».
10.40 Серыял «Салдаты 9».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!»
13.50 «Ежа багоў».
14.45 «Чыстая праца».
15.30 «Дакументальны праект»: «Зямля. У пошуках стваральніка».
16.50 «Вялікі горад».
17.35 «Званая вчэра».
18.35 «Дакументальны праект»: «За гарызонтам часу».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Ваенная тайна».
23.00 «Тыдзень спорту».

23.30 Маст. фільм «Успаміны няўдачніка».

1.25 «Дакументальны праект»: «Іншапланецяне таксама людзі».

МІР

6.00 «180 хвілін».
9.00 «Беларусь сёння».
9.30 Маст. фільм «Дайце кнігу скаргаў».
11.15 Маст. фільм «Ксенія — любімая жонка Фёдара».
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны (бягучы радок).
13.20, 3.15 «Давайце разбярэмся!»
14.15, 4.10 Серыял «Мужчына ўва мне».
16.20 Дак. серыял «Іншы свет».
16.50 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
17.20 Серыял «Маўклівы сведка».
19.25 Серыял «Палаяўнічыя на дьяменты».
21.15 Серыял «Справа была на Кубані».
22.05 Ток-шоу «Слова за слова».
23.15 Навіны (бягучы радок). Галоўная тэма.
23.25 Маст. фільм «Географ глобус прапіў».

1.45 Маст. фільм «Маё каханне».

РТР-БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раница Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 Ток-шоу «Што адбываецца?».
12.35 «Мая планета».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае галоўнае».

15.30 «Прамы эфір».
17.10 Серыял «Тайны следства».
19.00, 20.55 Серыял «Скліфасоўскі».
22.00, 23.10 Серыял «Паміж намі дзяўчынкамі».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раницай».
7.10, 8.05 Серыял «Ляснік».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.05, 10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.15 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.40 «Ядзім дома».
15.10, 16.20 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
17.55 Ток-шоу «Гаворым і паказваем».
19.40 Серыял «Берагавая ахова-2».
21.20 Серыял «Шэф».
23.00 «Анатомія дня».
23.40 Серыял «Знакі лёсу».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.40, 21.00, 23.25 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультипарад.
7.30, 19.45 Серыял «Горад гангстараў».
8.15 Камедыя «Смешная лэдзі».
10.30, 18.00 «Аналітычная праграма».
10.40 Камедыя «Пол. Сакрэты матэрыяльчык».
12.35 «Кінаблакнот».
12.45, 13.50, 15.45, 16.25, 18.10, 19.25, 20.55 «Хатняя крама».
13.00 Серыял «Страла».
14.10 Серыял «Лавізна».
16.10 «Золата маўчання».
16.35 Серыял «За межамі».
18.15 Серыял «Я чую голас твой».
20.45 «Вечарніца».
21.05 Драма «Люзіяніст».
23.00 Серыял «Байкі са склепа».
23.30 «Хобі + TV».

ВТВ ВТВ

6.00, 5.20 «PLAY».
7.00, 13.30 «Ералаш».
7.30, 15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
8.30 Серыял «Супер Макс».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзясятая».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магікян».
11.00 Меладрама «Ніякі род, адзіночны лік».
13.30 Серыял «Калыска над безданню».
14.30, 3.00 «Ведаць будучыню. Жыццё пасля Вангі».
16.00 «Паспець за 24 гадзіны».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
20.00 Серыял «Дзённік Доктара Зайцавай».
21.10 Меладрама «Чужое вясельле».
23.05, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».
1.00 Серыял «90210: Новае пакаленне».

КУЛЬТУРА

7.00 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 0.00 Навіны культуры.
10.20 Ілюзіён. Прыгоды класікаў. «Спадары Скацініны». Маст. фільм.
11.35 «Сусветныя скарбы культуры».
11.50 «Быў Інакенцій Аненскі апошнім...» Дак. фільм.
12.25 «Гісторыя стэрэакіно ў Расіі». Дак. фільм.
13.10 «Лінія жыцця». Яўген Ямбург.
14.05 «Душа Пецярбурга». Дак. фільм.
15.10 «Мёртвы сезон». Маст. фільм.
17.20 XV Міжнародны конкурс імя П.І. Чайкоўскага. Лаўрэаты і прызёры. Вялянцэль.
18.35 «Талейран». Дак. фільм.
18.45 «Сакрэтныя праекты». «Падземны крайсер».
19.15 «Добрай ночы, малыя!»

19.45 «Мікалай Жыраў. Берлін — Атлантыда». Дак. фільм.
20.30 Штучны адбор.
21.10 Да 80-годдзя Валянціна Гафта. «Тэатральны леталіс». Частка 1-я.
21.35 Валянцін Гафт і Ніна Дарошына ў спектаклі «Заяц LOVE STORY» Маскоўскага тэатра «Сучаснік».
23.15 «Дагестан. Школа пад небам». Дак. фільм.
0.15 Мастсавет.
0.20 «Шчаслівыя людзі». Дак. серыял.
1.15 «Дом мастацтваў». Дак. фільм.
1.40 Ф. Мендэльсон. Музыка да камедыі «Сон у летнюю ноч».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1976. Паўтор ад 2009 года.
7.20 Канцэрт гурта «Аліса». 1988 год.
8.15, 8.45, 11.05, 12.45, 13.55, 14.55, 17.15, 19.05, 21.40, 23.00, 23.40, 2.20, 3.40, 5.00, 5.35 Музыкальная настальгія.
8.30 М/с «Болек і Лёлек на каникулах».
8.35 М/с «Болек і Лёлек — шахцёры».
9.00 «Быў час». 2009 год.
10.00 Маст. фільм «Падарунак лёсу».
12.00 «Акулы п'яра». Барыс Грабеншчыкоў. 1995 год.
13.00 «Усё будзе так, як мы хочам!» VI Ленінградскі рок-фэст. 1989 год.
14.30 М/с «Болек і Лёлек — шукальнікі прыгод».
16.00 Маст. фільм «Бывайце, фараоны...».
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Вайсковыя байкі». 2005 год.
19.20 Маст. фільм «Юлька».
20.35 М/ф «Прыгода перцу».
21.00, 3.00 «Мінулы час».
22.00 «Народжаныя ў СССР».
23.30, 5.30 «Сядзі і глядзі». 2005 год.
1.15 Маст. фільм «У адно адзінае жыццё».

2.40 М/ф «Як казакі алімпійцамі сталі».
4.00 «Колба часу».

EUROSPORT

4.00, 8.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Падзеі дня.
5.30, 14.00 WATTS!
6.30, 12.00, 17.00 Веласпорт. Вуэльта.
9.30 Ралі. Чэмпіянат Еўропы. Агляд.
10.00, 14.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. Лепшыя моманты.
13.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету. Лепшыя моманты.
14.00 WATTS! Тэлечасопіс.
16.45, 18.45 Веласпорт. Вуэльта Экстра.
19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. US Open.
22.00, 2.00 Тэніс. Гейм, сэт і Матс.

КОМЕДИЯ КАМЕДЫЯ

6.00, 3.10 Серыял «Месячны хлопчык».
6.30 Камедыя «Няўдачлівыя».
8.00 Камедыя «Два з паловай жулікі».
9.35, 17.45 Серыял «Вялікая школа».
10.40 Фэнтэзі «Пенелопа».
12.25 Камедыя «Сямейны план».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
14.25, 15.10, 22.50, 0.50, 2.55 Скетчком «Паміж намі».
16.00 Камедыя «Вайна гузікаў».
18.45 Камедыя «Кактус».
20.20 Камедыя «Суценёр».
22.00 Серыял «Маё вялікае армянскае вясельле». 1-я серыя.
23.10 Камедыя «План Б».
1.15 Камедыя «Горка».
4.00 Прыгоды «Астэрыкс і Абелікс у Брытаніі 3D».

ТВ3

6.00 М/ф.
7.35 «Дачныя гісторыі».

8.00, 18.55, 2.05 Серыял «Забароненае каханне».
9.30, 4.25 Дак. серыял «Судовыя страсці».
10.20, 5.10 Дак. серыял «Па справе напюўнагадоваых».
11.20, 16.55 Дак. серыял «Справа Астахава».
12.20 Дак. серыял «Сакрэты экстрасэнсаў».
13.15 Маст. фільм «Спячы і прыгажуня».
15.00 «Нераскрытыя тайны».
15.55 «Шчырая размова».
17.55 Серыял «Тайны следства».
20.45, 0.20 Серыял «Двойное жыццё». Заклучныя серыі.
22.50 «Зорныя гісторыі».
23.35 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».
3.30 «Часова даступны».

TV 1000 ТБ1000

6.00 Камедыя «50 першых пацалункаў».
7.55 Трылер «Анэлы і Дэманьы».
10.25, 4.05 Камедыя «Імаджэн».
12.20, 2.05 Драма «На самым дне акіяна».
14.20 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусяць усіх цябе ненавідзець».
16.20 Камедыя «Настрой індыга».
18.30 Драма «Заганныя сувязі».
20.00 Драма «Язмін».
21.40 Баявік «Галодныя гульні».
0.05 Меладрама «Крок наперад: Усё або нічога».

РУССКОЕ КИНО ТВ1000 РУССКАЕ КИНО

6.20 Фантастыка «Палаяўнічы».
10.20 Драма «Узломшчык».
12.00 Драма «Дачка».
13.55, 4.40 Трагікамедыя «Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца».
15.30 Меладрама «Дзённік мамы першакласніка».
17.00 Трылер «Самнамбула».
18.30 Меладрама «Яшчэ адзін год».
20.20 Камедыя «З 8 сакавіка, мужчыны!».

22.10 Драма «Балада пра бомбера».
1.20 Баявік «22 хвіліны».
2.55 Камедыя «Сябры сяброў».

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

6.00, 11.50 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05, 23.10, 3.10 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
8.30, 13.30, 19.20 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала.
9.20, 14.20, 20.10 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
10.10, 16.50, 3.40 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
11.00 Мегазаводы.
12.40 Папулярная навука.
13.00 Гульні розуму.
15.10 Палаяўнічы на прэсаводных гігантаў.
16.00 Горад мурашак.
17.40 Пгляд знутры.
18.30 Навука будучыні.
21.00, 1.10, 4.30 Землятрус на Эверэсце.
21.50, 2.00, 5.15 Цунамі: дзень, калі ўдарыла хваля.
22.40, 2.50 Код небяспекі.
23.30 Раследаванні авіякатастроф.
0.20 Уварванне на Зямлю.

DISCOVERY CHANNEL DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 Разбуральнікі легенд.
9.40, 13.50 Аўтальянцы.
12.10 Палаяўнічы на склады.
13.00, 0.40, 6.24 Ванная «пад ключ».
14.40, 5.36 Горш не бывае.
16.20 Сысці ад пагоні.
23.00 Выжыць разам.
23.50 Стаць мужчынам.
1.30, 7.12 Top Gear.
2.20 Маланкавыя катастрофы.
2.45 Сапраўдныя аферысты.
3.10 Палаяўнічы на рэліквіі.
4.00 Хуткія і гучныя.
4.48 Вялікі махінартар.

АЎТОРАК, І ВЕРАСНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 **Добрай раніцы, Беларусь!**
 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.10 Навіны.
 7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
 7.10, 8.10, 19.40, 23.35 Зона X.
 9.10, 22.00 **Серыял «След».**
 10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
 11.05, 20.00 **Серыял «Цікаўная Варвара 2».**
 12.10, 16.35 **Серыял «Сямейныя меладрамы-5».**
 13.05 Дзень у вялікім горадзе.
 14.05 **Серыял «Дзівочае палыванне».**
 15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
 15.25, 0.40 **Дэтэктыў «Выходжу цябе шукаць 2».**
 17.35 **Беларуская часінка.**
 19.20, 23.55 Сфера інтарэсаў.
 21.00 Панарама.
 21.40 Спецыяльны рэпартаж.
 0.30 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца
 9.00, 21.35 Тэлебарометр.
 9.05, 16.00 «Ароп і рэшка».
 10.00, 21.45 Дак. цыкл «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
 10.55 «Сразумець і абясшкодзіць».
 11.30 **Беларуская кухня.**
 12.00, 17.55 **Серыял «Сышчык без ліцэнзіі».**
 13.05, 23.30 **Серыял «Косці».**
 14.00, 19.05 **Серыял «Не нарадзіся прыгожай».**
 17.00, 22.45 «Пін-код».
 21.00 Мазгавы штурм.
 21.40 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
 0.25 **Серыял «Як я сустрэў вашу маму».**

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабранак».
 7.50, 13.05, 19.00, 1.15 «Калейдаскоп».
 8.00 «У агні броду няма».
 Драма.

9.30, 17.25 «Пігмаліён». Меладрама.
 11.10, 23.20 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага пісьменніка Беларусі Міхаса Лынькова.
 11.35, 23.45 «Міколка-паравоз». Дзіцячы фільм.
 13.15 «Звон адыходзячага лета». Кінааповесць. 1-я і 2-я серыі.
 15.25 «Настаўнік». Драма.
 17.05 «Горкі. Акадэмія на пяці ўзгорках». Дак. фільм.
 19.10 «Усё пачалося ў Харбіне». **Серыял. 1-я і 2-я серыі.**
 20.45 «Калыханка».
 21.05 «Дыя@блог». «Пра літаратуру».
 21.30 «Расклад на паслязаўтра». Кінааповесць.
 22.55 «Дыя@блог». «Пра мову».

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.45, 23.35 PRO спорт. Навіны.
 7.30 Спорт-мікс.
 8.05 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Агляд тура.
 9.00 Час футбола.
 9.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. «Дынама» (Мінск) — «ФК Мінск».
 11.30, 16.10 Лёгка атлетка. Чэмпіятат свету.
 14.20 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — «Белшына» (Бабруйск).
 18.25 Спорт-кадр.
 18.55 Гандбол. СЕНА-ліга. «Веспрэм» (Венгрыя) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
 20.40 Змяшаны адзінаборствы. ММА. M-1 Global.
 22.40 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
 6.05 «Наша раніца».
 9.05 «Жыць здорава!»

10.25 «Кантрольная закупка».
 11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
 11.10 «Фазэнда».
 11.55 «Модны прыгавор».
 13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
 14.10 «Сам-насам з усімі».
 15.05, 16.20 «Час пакажа».
 16.50 «Давай пажэнімся!»
 18.20 **Серыял «Аднакласнікі».**
 18.50 «Няхай гавораць».
 20.00 Час.
 21.05 **Серыял «Шулер».**
 23.05 **Маст. фільм «Я, робат».**

1.10 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
 6.10, 17.25 «Міншчына».
 6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
 7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
 8.30 **Маст. фільм «Каханне з паведамленнем».**
 10.20 «Далёкія сваякі».
 10.40 **Серыял «Салдаты 9».**
 11.35 «Сямейныя драмы».
 12.30 «Не хлусі мне!»
 13.50 «Наша справа».
 14.05 «Ежа багоў».
 14.45, 23.40 **Серыял «Меч».**
 16.50 «Цэнтральны рэгіён».
 17.35 «Званая вячэра».
 18.35 «Дакументальны праект»: «Нябачныя госці».
 20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
 20.15 «Тэрыторыя памылак».
 21.55 «Глядзець усім!»
 23.00 «Простыя пытанні».
 23.20 «Аўтапанарама».

1.20 «Дакументальны праект»: «Нам пагражае астэроід».

МІР

6.00 «180 хвілін».
 9.00 «Агульны інтарэс».
 9.30, 1.10 **Маст. фільм «Сентыментальнае падарожжа на бульбу».**
 11.00 **Маст. фільм «9 месяцаў».**
 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны (бягучы радок).
 13.20, 2.45 «Давайце разбярэмся!»
 14.15, 3.40 **Серыял «Мужчына ўва мне».**
 16.20, 5.25 Дак. серыял «Іншы свет».
 16.50 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
 17.20 **Серыял «Маўклівы сведка».**
 19.25 **Серыял «Паляўнічыя на дыяменты».**
 21.15 **Серыял «Справа была на Кубані».**
 22.05 Ток-шоу «Слова за слова».
 23.15 Навіны (бягучы радок). Галоўная тэма.
 23.25 **Маст. фільм «Доўгачаканае каханне».**

БЕЛАРУСЬ РТР БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
 11.35 «Уся Расія».
 12.30 **Серыял «Вечны кліч».**
 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
 14.30 Ток-шоу «Пра самае галоўнае».
 15.30 «Прамы эфір».
 17.10 **Серыял «Тайны следства».**
 19.00, 20.55 **Серыял «Скліфасоўскі».**
 22.00, 23.10 **Серыял «Паміж намі дзяўчынкамі».**

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
 7.10, 8.05 **Серыял «Ляснік».**

8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
 9.05, 10.20 **Серыял «Дарожны патруль».**
 12.00 «Суд прысяжных».
 13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
 14.15 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
 14.40 «Справа густу».
 15.10, 16.20 **Серыял «Масква. Тры вакзалы».**
 17.55 Ток-шоу «Гаворым і паказваем».
 19.40 **Серыял «Берагавая ахова-2».**
 21.20 **Серыял «Шэф».**
 23.00 «Анатомія дня».
 23.40 **Серыял «Знакі лёсу».**

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.35, 21.05, 23.25 «Надвор'е».
 7.05, 16.00 Мультипарад.
 7.30 **Серыял «Горад гангстараў».**
 8.30, 18.10 **Серыял «Я чую голас твой».**
 9.35, 12.55, 13.50, 15.45, 16.30, 18.05, 19.20, 21.00 «Хатняя крама».
 9.45 Дак. фільм.
 10.15 «Хобі + TV». «Свой фермер».
 11.15 **Камедыя «Каханне з рызыкай для жыцця».**

13.00 **Серыял «Страла».**
 14.10 **Серыял «Лавізна».**
 16.20 «Золата маўчання».
 16.40 **Серыял «За межамі».**
 19.40 **Серыял «Іншаземка».**
 20.50 «Вечарніца».
 21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
 21.20 **Камедыя «Законы прывабнасці».**
 22.50 **Серыял «Байкі са склепа».**
 23.30 «Хобі +TV».

ХТО СТАНЕ «МІСІС СУСВЕТ — 2015»?

55 прыгажунь з усяго свету прыехалі ў беларускую сталіцу, каб паспаборнічаць за званне «Місіс Сусвет — 2015»

Міжнародны конкурс прыгажосці «Місіс Сусвет — 2015» упершыню праходзіць у Беларусі. Удзельніцы — паспяховыя актыўныя замужнія жанчыны. Конкурс у Мінск прывезла Святлана Кузняцова, якая заваявала карону ў 2013 годзе. Сёлета нашу краіну прадстаўляе Святлана Статкевіч.

У Мінску для канкурсантак падрыхтавалі насычаную праграму — арганізавалі экскурсію па сталіцы, на Беларускай аўтамабільнай завод, дзе ім прадэманстравалі магутную тэхніку. Прыгажуні пабывалі нават у воінскай часці спецыяльнага назначэння, што ў Мар'інай Горцы. Гэта своеасаблівы камплімент самым прыгожым жанчынам ад Міністэрства абароны, бо трапіць у гэтую часць можа не кожны. Удзельніцы конкурсу убачылі выступленне байцоў спецназа. Салдацкая каша прыгажуням таксама прыйшлася даспадобы.

На працягу тыдня жанчыны ўдзельнічалі ў спартыўных спаборніцтвах, здзіўлялі журы сваімі талентамі. «Місіс Коста-Рыка» пацешыла аўдыторыю танцавальным нумарам, прадстаўніца Украіны «падарыла некалькі хвілін шчасця», а Святлана Статкевіч уразіла здольнасцямі ілюзіяністка.

Але ж галоўная задача мерапрыемства не толькі выбраць самую-самую, але і прыцягнуць увагу грамадскасці да праблемы гвалту ў сям'і. Менавіта на форуме «Супраць гвалту ў сям'і», які адбыўся ў рамках конкурсу, прыгажуні расказалі, як у іх краінах вырашаецца гэтая праблема. Напрыклад, «Місіс Украіна» Ірына Зайцава сама працуе ў цэнтры дапамогі жанчынам, якія пацярпелі ад дамашняга гвалту. Кожны дзень яна сутыкаецца з гэтай бядой і дапамагае ахвярам пераадолець наступствы і навучыцца жыць далей. Прадстаўніца Паўночнага Каўказа Рэгіна Кудрова лічыць, што трэба стварыць ідэальны закон, які б дазволіў не дапусціць гвалту ўвогуле.

У рамках міжнароднага конкурсу прыгажосці прайшлі дзве дабрачынныя акцыі. На традыцыйным беларускім гуляні пад назвай «Абранава дзівочка» у Цэнтральным батанічным садзе канкурсанткі дэманстравалі нацыянальныя касцюмы. Тут жа можна было пазнаёміцца са шматлікімі абрадамі і традыцыямі розных краін свету. Частка вылучаных сродкаў пайшла на дапамогу дзецям-сіротам, дзецям з шматдзетных сям'яў і дзецям з абмежаванымі магчымасцямі. А падчас «Добрага вяселля» місіс падарылі будучым першакласнікам школьную форму і партфель, якія загадзя прывезлі са сваіх краін. У гэты дзень удзельніцы наведвалі «SOS-Дзіцячую вёску» ў Бараўлянах, якая адзначыла сваё 20-годдзе. Фінал конкурсу абудзецца ўжо заўтра ў Cotton Hall.

Яна ЛЫЧОЎСКАЯ.

ВТВ

6.00, 5.20 «PLAY».
 7.00, 12.50 «Ералаш».
 7.30, 15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
 8.00, 17.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
 8.30 **Серыял «Супер Макс».**
 9.00, 18.00, 23.30 **Серыял «Васьмідзясятая».**
 10.00, 19.00 **Серыял «Апошні з Магікян».**
 11.00 Меладрама «Чужое вясельле».
 13.30 **Серыял «Калыска над безданню».**
 14.30, 3.00 «Ведаць будучыню. Жыццё пасля Вангі».
 16.00, 20.00 **Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».**
 17.00, 5.00 «Лаві момант».
 21.10 **Камедыя «Каханне ад усіх хвароб».**
 23.10, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
 0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».
 1.00 **Серыял «90210: Новае пакаленне».**

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраныюс».
 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
 10.20 Ілюзіён. Прыгоды класікаў. «Капітанскае дачка». Маст. фільм.
 12.00, 21.35 **Валянцін Гафт, Лія Ахеджакава, Ігар Кваша ў спектаклі «Цяжкія людзі» Маскоўскага тэатра «Сучаснік».**
 14.05, 0.10 «Шчаслівыя людзі». Дак. серыял.
 15.10 «Ты сын і жах мой...» Ганна Ахматава і Леў Гумілёў. «Дарогамі расстанняў».
 15.40, 1.05 «Ірына Калпакова. Балерына — вясна». Дак. фільм.
 16.20, 18.30, 2.40 «Сусветныя скарбы культуры».
 16.35 «Дагестан. Школа пад небам». Дак. фільм.
 17.20 XV Міжнародны конкурс імя П.І. Чайкоўскага. Лаўрэаты і прызёры. Вялянцэль.
 18.45 «Сакрэтныя праекты». «Бомба-невідзімка».

НАСТАЛЬГІЯ

19.15 «Добрай ночы, малыя!»
 19.45 «Больш, чым каханне». Іван Паддубны і Марыя Машошына.
 20.30 Штучны адбор.
 21.10 Да 80-годдзя Валянціна Гафта. «Тэатральны летапіс».
 23.40 «П'ер Сымон Лаплас». Дак. фільм.
 0.05 Мастсавет.
 1.45 Чарлі Чаплін. Музыка да кінафільмаў.
 1.55 «Шукальнікі». «Зямля скарбаў».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00 «Акулы п'яра». Барыс Грабеншчыкоў. 1995 год.
 6.45, 8.55, 11.15, 13.05, 15.40, 17.00, 17.40, 18.40, 20.20, 21.40, 23.00, 23.40, 2.15, 2.45, 5.05 Музыкальная настальгія.
 7.00 «Усё будзе так, як мы хочам!» VI Ленінградскі рок-фэст. 1989 год.
 7.55, 8.30 М/с «Болек і Лёлек — шукальнікі прыгод».
 10.00 Маст. фільм «Бывайце, фараоны...».
 12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Вайсковыя байкі». 2005 год.
 13.20 Маст. фільм «Юлька».
 14.35 М/ф «Прыгода перцу».
 15.00, 21.00 «Мінулы час».
 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР».
 17.30, 23.30 «Сядзі і глядзі». 2005 год.
 18.00 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно... тэлевізійныя мемуары». Іна Чурывава.
 19.00 Маст. фільм «Вернасць».
 20.40 М/ф «Растрепаны верабей».
 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1976. 2-я частка. Паўтор ад 2009 года.
 1.20 Канцэрт гурта «Аліса». 1988 год.
 2.30 М/с «Болек і Лёлек на канікулах».
 2.35 М/с «Болек і Лёлек — шахцёры».
 3.00 «Быў час». 2009 год.
 4.00 Маст. фільм «Падарунак лёсу».

EUROSPORT

4.00, 6.30, 8.30, 10.00, 13.00, 17.15, 22.15, 2.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. US Open.
 6.00, 8.00, 9.30 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. Сняданак на US Open.
 11.30 Мотакрос. Чэмпіятат свету.
 12.00, 16.15 Веласпорт. Вуэльта.
 15.15 Лёгка атлетка. Чэмпіятат свету. Лепшыя моманты.
 22.00, 2.00 Тэніс. Гейм, сэт і Матс.

КАМЕДЫЯ

6.00, 9.50 **Серыял «Вялікая школа».**
 6.35 **Камедыя «Два з паловай жулікі».**
 8.10 **Камедыя «Сямейны план».**
 10.30 **Камедыя «Вайна гузікаў».**
 12.25 **Камедыя «Кактус».**
 14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
 14.25, 15.10, 22.50, 0.55, 5.40 Скетчком «Паміж намі».
 16.00 **Камедыя «План Б».**
 17.45, 22.00 **Серыял «Маё вялікае армянскае вясельле».**
 18.40 **Камедыя «Суценёр».**
 20.20 **Камедыя «Укол парасонам».**
 23.10 **Камедыя «Я ніколі не буду тваёй».**
 1.15 Фэнтэзі «Пенелопа».
 3.10 **Серыял «Месячны хлопчык».**
 4.00 **Камедыя «Горка».**

ТБ3

6.00 М/ф.
 7.35 «Дачныя гісторыі».
 8.00, 18.55, 2.05 **Серыял «Забароненае каханне».**
 9.35, 3.55 Дак. серыял «Судовыя страсці».
 10.25, 4.40 Дак. серыял «Па справах няпоўнагадовых».
 11.20, 17.00 Дак. серыял «Справа Астахава».
 12.15 Дак. серыял «Сакрэты экстрасэнсаў».

TV 1000 ТБ1000

6.00 **Камедыя «Даю год».**
 8.00, 4.00 **Камедыя «Закаханы Шэкспір».**
 10.00 Меладрама «Здзелка».
 12.00 **Камедыя «Гайд-парк на Гудзоне».**
 14.00 **Драма «Добрай ночы, Месяц».**
 16.00 **Камедыя «Радасная падзея».**
 18.00 Меладрама «Крок наперад: Усё або нічога».
 20.00 **Драма «Джобс: Імперыя спакусы».**
 22.05 **Прыгоды «Галодныя гульні: І ўспыхне полымя».**
 0.30 **Драма «Дзіяна: Гісторыя кахання».**
 2.30 **Камедыя «Парыж — Манхэтэн».**

TV 1000 ТБ1000

6.00 **Камедыя «Даю год».**
 8.00, 4.00 **Камедыя «Закаханы Шэкспір».**
 10.00 Меладрама «Здзелка».
 12.00 **Камедыя «Гайд-парк на Гудзоне».**
 14.00 **Драма «Добрай ночы, Месяц».**
 16.00 **Камедыя «Радасная падзея».**
 18.00 Меладрама «Крок наперад: Усё або нічога».
 20.00 **Драма «Джобс: Імперыя спакусы».**
 22.05 **Прыгоды «Галодныя гульні: І ўспыхне полымя».**
 0.30 **Драма «Дзіяна: Гісторыя кахання».**
 2.30 **Камедыя «Парыж — Манхэтэн».**

РУССКОЕ КИНО TV 1000 РУССКОЕ КИНО

6.20 **Камедыя «Дон Сезар Дэ Базан».**
 8.55 **Драма «Ваенна-палявы раман».**
 10.30 Меладрама «Дзённік мамы першакласніка».
 11.55 **Прыгоды «Тайна цёмнага пакоя».**
 13.20 **Драма «Алеся».**
 14.50 **Камедыя «Каўказская палонная!».**
 16.30 **Драма «Вышыня 89».**
 18.15 **Драма «Уцёкі».**
 20.20 **Фантастыка «Форт Рос: У пошуках прыгод».**
 22.10 **Камедыя «Карпаратыў».**
 23.40 **Камедыя «Пра што маўчаць дзяўчаты».**
 1.10 **Камедыя «Адамся ў добрыя рукі».**

NATIONAL GEOGRAPHIC

3.10 **Дэтэктыў «Пярэварацень следства».**
 14.05, 3.30 «Простыя складанасці».
 14.35, 22.45 «Зорныя гісторыі».
 15.25, 5.30 «Нераскрытыя тайны».
 16.00 «Шчырая размова».
 20.45, 0.25 **Серыял «Брыгада».**
 23.40 **Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».**
 6.00, 8.05, 11.50 Гульні розуму.
 7.15, 17.40, 21.00, 1.10, 4.30 **Навуковыя недарэчнасці.**
 7.40 **Код небяспекі.**
 8.40 **Узлом сістэмы.**
 9.20, 13.30, 19.20 **Землятрус на Эверэсце.**
 10.10, 14.20, 20.10 **Цунамі: дзень, калі ўдарыла хваля.**
 11.00 **Мегазаводы.**
 12.40 **Шаша праз пекла.**
 15.10 **Дзікая прырода Амерыкі.**
 16.00 **Сіла племя.**
 16.50 **Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.**
 18.30, 21.50, 2.00, 5.15 **Папулярная навука.**
 22.40, 2.50 **90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала.**
 23.30, 3.40 **Раследаванні авіякатастроф.**
 0.20 **Паранармальнае.**

DISCOVERY CHANNEL DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 **Як гэта зроблена?**
 8.25, 10.30, 15.30, 21.45 **Як гэта ўстроена?**
 8.50, 11.20 **Горш не бывае.**
 9.40, 13.50, 22.10 **Хуткія і гуч**

СЕРАДА, 2 ВЕРАСНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.35 Зона Х.
9.10, 22.00 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Цікаўная Варвара 2».
12.10, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрэмы-5».
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.05 Серыял «Дзявочае паліванне».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 0.25 Дэтэктыў «Выходжу цябе шукаць 2».
17.35 Беларуская часінка.
19.20 Нашы.
21.00 Панарама.
21.40 Актуальнае інтэрв'ю.
0.10 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.00 «Арол і рэшка».
10.00, 21.45 Дак. цыкл «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
11.00 «Зразумець і абясшкодзіць».
11.30 Беларуская кухня.
12.00, 17.55 Серыял «Сышчык без ліцэнзіі».
13.05, 23.30 Серыял «Косці».
14.05, 19.05 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
17.00, 22.45 «Пін-код».
21.00 Мазгавы штурм.
21.40 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
0.20 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабрананак».
7.50, 13.20, 16.50, 0.20 «Калейдаскоп».

8.00, 19.15 «Усё пачалося ў Харбіне». Серыял.

9.35 «Бард-легенда: Юлія Кім».
10.30, 13.20, 16.50, 0.20 «Калейдаскоп».
10.40 «Ганна Карэніна». Драма.
12.55, 23.55 «Святло далёкай зоркі». Памяці кампазітара Уладзіміра Дамарацкага.
13.30 «Расклад на паслязайтра». Кінааповесць.
14.55 «Старыя казкі». Гісторыя стварэння фільма «Расклад на паслязайтра».
15.20 Гала-канцэрт XIII Міжнароднага дзіцячага музычнага конкурсу «Віцебск-2015».
17.00 «Звычайны фашызм». Дак. фільм. 1-я і 2-я серыі.
20.45 «Калыханка».
21.05 «Дыя@блог». «Пра мову».
21.30 «Неадкрытыя астравы». Дзіцячы фільм.
22.35 «Дыя@блог». «Пра прыгожае».
23.00 «Адзінота». Канцэрт аўтарскай песні Валерыя Галаўко.

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.45, 23.45 PRO спорт. Навіны.
7.35 Козел пра футбол.
8.05 Спорт-кадр.
8.35 Гандбол. СЕНА-ліга. «Веспрэм» (Венгрыя) — БГК імя Мясцова (Беларусь).
10.05, 16.45 Лёгка атлетыка. Чэмпіянат свету.
12.45, 21.45 Змяшаныя адзінаборствы. MMA. M-1 Global.

14.50 Хакей. КХЛ. «Дынама» (Мінск) — «Дынама» (Рыга).
18.55 Свет англійскай прэм'ер-лігі.
19.25 Хакей. КХЛ. «Ёкерыт» (Хельсінкі) — «Дынама» (Мінск).

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!»
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 «Сам-насам з усімі».
15.05, 16.20 «Час пакажа».
16.50 «Давай пажнімся!»
18.20 Серыял «Аднакласнікі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Шулер».
23.05 «Кітай. Засакрэчаная вайна».
0.10 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 Маст. фільм «Тайна ў яго вачах».
10.40 Серыял «Салдаты 9».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Ежа багоў».
14.45, 23.20 Серыял «Меч».
16.50 «Мінск і мінчане».
17.35 «Званая вясцера».
18.35 «Дакументальны праект»: «Чорныя цені Зямлі».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
21.55 Маст. фільм «Расплата».
22.05 «Глядзець усімі!»
23.00 «Простыя пытанні».
1.00 «Сакрэтныя тэрыторыі».

EUROSPORT

2.30 М/с «Болек і Лёлек — шукальнікі прыгод».
4.00 Маст. фільм «Бывайце, фараоны...».
4.00, 6.30, 8.30, 10.30, 13.00, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. US Open.
6.00, 8.00, 9.30 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. Сняданак на US Open.
11.00 Ралі. ERC знутры.
11.30 Аўтагонкі. Чэмпіянат свету па эндуранс.
14.15, 18.45 Веласпорт. Вуэльта Экстра.
14.30 Веласпорт. Вуэльта.
22.00, 2.00 Тэніс. Гейм, сэт і Матс.

КАМЕДЫЯ

6.00, 9.45, 3.05 Серыял «Вялікая школа».
6.35 Камедыя «Сямейны план».
8.10 Камедыя «Кактус».
10.45 Камедыя «План Б».
12.25 Камедыя «Суценёр».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
14.25, 15.10, 22.50, 0.50 Скетч-ком «Паміж намі».
16.00 Камедыя «Я ніколі не буду тваёй».
17.45, 22.00 Серыял «Маё вялікае армянскае вяселле».
18.40 Камедыя «Укол парасонам».
20.20 Камедыя «Віктар».
23.10 Камедыя «Шалёныя грошы».
1.15 Камедыя «Вайна гузікаў».
4.10 Фэнтэзі «Пенелопы».

ТБЗ

6.00 М/ф.
7.40 «Дачныя гісторыі».
8.05, 18.55, 2.05 Серыял «Забароненае каханне».
9.35, 3.55 Дак. серыял «Судовыя страсці».
10.25, 4.40 Дак. серыял «Па справах няпоўнагадовых».
11.20, 16.55 Дак. серыял «Справа Астахава».

МІР

6.00 «180 хвілін».
9.00 «Зроблена ў СССР».
9.30, 1.15 Маст. фільм «Гараж».
11.20 Маст. фільм «Доўгачакае каханне».
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны (бягучы радок).
13.20, 3.10 «Давайце разбярэмся!».
14.15, 4.00 Серыял «Мужчына ўва мне».
16.20, 5.30 Дак. серыял «Іншы свет».
16.50 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
17.20 Серыял «Маўклівы сведка».
19.25 Серыял «Паляўнічыя на дыяменты».
21.15 Серыял «Справа была на Кубані».

22.05 Ток-шоу «Слова за слова».
23.15 Навіны (бягучы радок). Галоўная тэма.
23.25 Маст. фільм «Знікненне».

БЕЛАРУСЬ РТР БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Уся Расія».
12.10 Серыял «Вечны кліч».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае галоўнае».

TV 1000 ТБ1000

6.00, 2.50 Трылер «У нетрах кашмару».
7.20 Камедыя «Каханне на кончыках пальцаў».
9.10, 0.45 Драма «Джулі і Джулія: Гатуем шчасце па рэцэпце».
11.20 Драма «Рамэа і Джульета».
13.20, 4.20 Трылер «Дзень Святога Валянціна».
15.00 Драма «8 міля».
16.50 Драма «Апошняе каханне на Зямлі».
18.20 Трылер «Стуэн».
20.00 Баявік «Быць Флінам».
21.45 Драма «Магія слоў: Гісторыя Дж.К. Роўлінг».
23.10 Камедыя «Гайд-парк на Гудзоне».

РУССКОЕ КИНО TV 1000 РУССКОЕ КИНО

6.20 Меладрама «Унук Гагарына».
7.50 Драма «Франц-Паліна».
10.00 Камедыя «Дон Сезар Дэ Базан».
12.40 Камедыя «Сябры сяброў».
14.20, 5.00 Драма «Чорная курыца, або Падземныя жыхары».
15.35 Камедыя «З 8 сакавіка, мужчыны!».
17.25 Прыгоды «Тайна цёмнага пакоя».
18.50 Баявік «Васьмёрка».
20.20 Драма «Шагал-Малевіч».
22.20 Фантастыка «Цяжка быць богам».

15.30 «Прамы эфір».
17.10 Серыял «Тайны следства».
19.00, 20.55 Серыял «Скліфасоўскі».
22.00, 23.10 Серыял «І шэрык вернецца».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
7.10, 8.05 Серыял «Ляснік».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.05, 10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.15 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.40 «Справа густу».
15.10, 16.20 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
17.55 Ток-шоу «Гаворым і паказваем».
19.40 Серыял «Берагавая ахова-2».
21.20 Серыял «Шэф».
23.00 «Анатомія дня».
23.40 Серыял «Знакі лесу».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.40, 21.05, 23.50 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультипарад.
7.30, 19.45 Серыял «Іншаземец».
8.35, 9.55, 13.50, 15.45, 16.30, 18.10, 19.25, 21.00 Хатняя крама.
8.40, 18.15 Серыял «Я чую голас твой».
9.45 «Кінаблэкнот».
10.00 Дак. серыял «Тайны прыроды».
10.30 «Адшукваецца адпачынак».
11.00 Камедыя «За бортам».
13.05 Серыял «Страла».
14.10 Серыял «Лавізна».
16.20 «Золата маўчання».
16.40 Серыял «За межамі».
20.50 «Вечарніца».
21.10 Баявік «Жыві і дай памерці».
23.20 Серыял «Байкі са склепа».

Гараскоп на

АВЕН. Большая актыўнасць на пачатку тыдня дазволіць вырашыць масу бягучых спраў. У гэты час добра адпраўляцца ў паездкі і вандроўкі, любячы дзіцячыя дзеянні прыносяць поспех. Спачатку вам можа здацца, што вы робіце шмат, а вынік малаваты, але ў хуткім часе ўсё наладзіцца і, хай і з невялікай затрымкай, але прыйдзе ў норму. Асабліва добра выглядае другая палова тыдня. Тут вы зможаце адчуць вынік сваёй дзейнасці, атрымаць узагадарожжы і адпачыць, цалкам расслабіўшыся.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні будзеце як ніколі настойлівыя і ўпартыя, што абавязкова дапаможа вам у выпадках, дзе трэба адстойваць сваю пазіцыю, у некаторых рабочых і жыццёвых сітуацыях, але вельмі дрэнна паўплывае на ўзаемаадносіны з іншымі людзьмі. Таму на працягу тыдня лёгка прасоўваюцца з існае мерапрыемствы, звязаныя з бізнесам і грашыма, а на асабістым фронце надыходзіць перыяд зацішша і адзіноты, бо знайсці паразуменне будзе вельмі няпроста. Але, можа быць, гэта і да лепшага.

БЛІЗНЯТЫ. Выдатны тыдзень для рамантычных пачыненняў. У вас могуць успыхнуць як старыя, так і новыя пацуці. На працягу тыдня верагодны прыемныя сустрэчы, знаёмствы, якія будуць мець працяг. У сваіх дзеяннях і выбары кіруюцца сэрцам — на гэты раз яно будзе максімальна дакладным і не падведзе вас. У фінансавым плане ўсё дастаткова спакойна і раўнамерна, што дазваляе не адцягвацца на надзённыя справы і цалкам прысвяціць сябе пачуццёвым захапленням.

РАК. Давядзецца цалкам акунуцца ў бягучыя справы. Вы браліся за многае, але не даводзілі да канца. Цяпер усе назапашаныя хвалы вырашылі накінуцца на вас разам, што выклікае пэўныя цяжкасці. І хоць будзеце вельмі стомленыя падзеямі тыдня, тым не менш у вас дастаткова сілы і магчымасцяў, каб справіцца з усімі праблемамі, што ўзніклі, і вырашыць іх з максімальнай карысцю і выгадай для сябе. Але не варта спадзявацца на дапамогу з боку іншых — задача выключна ваша, інакш будзе яшчэ больш клопатаў. У цэлым тыдзень вельмі спрыяльны, асабліва ў рамантычным плане. Зможаце перавесці адносіны ў больш стабільнае рэчышча. Маладым і бурным натурам гэта можа аказацца недаспадобы, але ўсё ж пойдзе на карысць.

ЛЕУ. Зноў даведзецца ўзяць усё ў свае рукі, каб навесці парадок у тым, што адбываецца. І не важна, будзе гэта тычыцца выключна рабочых пытанняў або ўзаемаадносін. І там і там патрабуецца ваша увага і кіраўніцтва. Надыходзіць час актыўных і рашучых дзеянняў. У другой палове тыдня могуць з'явіцца новыя ідэі і адкрыцця другое дыханне, што дазволіць у значнай меры змяніць бягучую сітуацыю, унесці карэктывы і палепшыць сваё становішча.

ДЗЕВА. Каб здабыць гармонію і спакой, выйсьці на шлях, які будзе разумелы і блізка, вам трэба будзе паглыбіцца ў сябе і адварнуцца ад свету знешняга, каб зразумець, перш за ўсё, свае ўласныя мэты і жаданні. Будзеце асцярожныя і уважлівыя ў сваіх рамантычных захапленнях, бо можаце лёгка патрапіць у неспрыяльную сітуацыю. Таму не спяшайцеся працягваць свае пачуцці і здзяйсняць якія-небудзь высакародныя ўчынкі. Дзейнічайце павольна і не спяшаючыся да сваёй мэты — у гэтым выпадку час будзе працаваць на вас і ўсё расставіць на свае месцы.

НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ

ШАЛІ. Пачатак тыдня будзе крыху стамляльным, але затое зможаце справіцца са многімі справамі, якія назапасіліся. Давядзецца прыкласці намаганні і праявіць вытрымку, але вынік парадзе. Не грэбуйце парадамі, якія можаце атрымаць у гэтыя дні, асабліва ў сярэдзіне тыдня. Яны акажуцца вельмі карыснымі, калі іх правільна ўспрыняць. Папрацуйце над сабой, падумайце над сэнсам жыцця, пра тое, ці на правільным шляху вы стаіце. Вы імкняцеся да гармоніі і ўзаемаумова, але ці ўсё вы робіце для гэтага? Канец тыдня прынясе спакойны і радасны стан, цёплую кампанію і радасць хатняга ачага.

СКАРПІЁН. Тыдзень вельмі спрыяльны, перш за ўсё ў працоўванні да дасягнення пастаўленай мэты. Адчуецца ўпэўненасць у сваіх сілах, знойдзеце падтрымку ў навакольных і зможаце прыняцца на новую справу ці ўвогуле новую сферу дзейнасці. Гэты перыяд добра падыходзіць для рэалізацыі даўніх ідэй і планаў, якія прывядуць вас да лепшага, стабільнага і спакойнага жыцця. Вашы ідэі і жаданні будуць вельмі імкліва ажыццяўляцца. Чакаецца шмат дынамічных падзей, сустрэч, падарожжаў, заключэнняў здзелак і інш.

СТРАЛЕЦ. Актыўны і вельмі дынамічны тыдзень. Добры час як для распачынення новых спраў, так і для давядзення да розуму ўжо пачатых. Можаце разлічваць на падтрымку з боку іншых людзей. Беручыся за новую справу, якой бы прыбытковай і спрыяльнай яна вам ні здавалася, уважліва прыглядаецца да абставін і найперш за ўсё да людзей вакол вас: да тых з іх, хто здольны ўплываць на гэтую справу, хто будзе вам дапамагаць, а хто перашкаджаць. Але не варта браць на сябе занадта шмат задач, бо вашы сілы ўсё ж не бязмезныя.

КАЗЯРОГ. Тыдзень заклікае да ўпартасці ў дасягненні сваёй мэты. Працуйце, старайцеся, не адчайвайцеся і не кідайце пачатага — і тады вам будзе дадзена, а дакладней вы самі ўсяго даможацеся. Вынікам вашай дзейнасці стане не толькі матэрыяльны даход, але і значнае ўмацаванне вашай пазіцыі — як у грашовым плане, так і ў агульначалавечых адносінах. Але манна нябесная сама сабой на вас не зваліцца, яе трэба дамагацца. Пры зносінах з людзьмі магчымыя канфлікты і рознагалосці, таму лепш ўстрымацца ад гэтага. Адзінае, дзе вы будзеце адчуваць сябе ўтульна, — гэта ў кампаніі з самымі блізкімі і роднымі людзьмі.

ВАДАЛЕЙ. У многіх напрамках тыдзень спрыяльны. Выключэнне складаюць хіба што тыя сферы і справы, дзе спатрэбяцца актыўныя зносіны з іншымі людзьмі і праявы эмоцый. Вашы ўчынкi, якія здзяйснююцца з маланкавай хуткасцю, могуць прывесці да станоўчага выніку і дазволіць дамагацца пастаўленай мэты, але, хутчэй за ўсё, сілы скончацца раней, чым атрымаецца тое, чаго хацелі. Вучыцеся не браць усё на сябе (або перакладаць задачу на кагосьці аднаго), размяркоўваюць задачы, намаганні, перастрахоўвацца. Давярайце людзям (вядома, не ўсім) і тады зможаце дамагацца поспеху, захаваўшы пры гэтым свае жыццёвыя сілы.

РЫБЫ. У вас поўна сіл і энергіі зрабіць усё, што задумалі самі, а заадно рэалізаваць і чужыя думкі і жаданні. Але замест таго, каб ўзяцца за справу, вы раскідвалі свае сілы дарма, кідаючыся ад аднаго да другога, так і не даводзячы нічога да канца. Шмат ідэй у галаве — гэта добра, але толькі ў тым выпадку, калі можаце выстраіць іх у строга ланцужок і планамерна рухацца наперад. У такім выпадку атрымаецца праісці па выбраным шляху і дасягнуць мэты.

ЧАЦВЕР, 3 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.10 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.35 Зона X.
9.10, 22.00 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Цікаўная Варвара 2».
12.10, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.05 Серыял «Дзявочае палыванне».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 0.45 Дэтэктыў «Выходжу цябе шукаць 2».
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 23.55 Сфера інтэрэсаў.
21.00 Панарама.
21.40 Спецыяльны рэпартаж.
0.30 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.00 «Ароп і рэшка».
10.00, 21.45 Дак. цыкл «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
11.00 «Зразумець і абясшкодзіць».
11.30 Беларуская кухня.
12.05, 17.55 Серыял «Сышчыкі без ліцэнзіі».
13.05, 23.30 Серыял «Косці».
14.00, 19.05 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
17.00, 22.40 «Пін-код».
21.00 Цела чалавека.
21.40 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
0.20 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабрананак».
7.50, 13.55, 19.10, 1.45 «Калейдаскоп».

8.00, 19.20 «Усё пачалося ў Харбіне». Серыял.
9.30 «Доблесць зямлі беларускай». «І адзін у полі воін». Дак. фільм.
9.45 «Доблесць зямлі беларускай». «Спынены бліцкрыг». Дак. фільм.
10.00 «Вайна пад стрэхамі». Кінараман.
11.30 «Пра тое, што памятаю і люблю. Ніна Ургант». Дак. фільм.
11.50 «Сыны ідуць у бой». Драма.
13.25 «Святло далёкай зоркі». Памяці кампазітара і дырыжора Барыса Райскага.
14.05 «Як я быў вундэркіндам». Камедыя. 1-я і 2-я серыі.
16.15 «Чыпаліна». М/ф.

16.55 «Ганна Карэніна». Драма.
20.45 «Калыханка».
21.05 «Дыя@блог». «Пра прыгожае».
21.30 «Артыстка». Меладрама.
23.05 «Дыя@блог». «Пра вечнае».
23.35 «Звычайны фашызм». Дак. фільм. 1-я і 2-я серыі.

БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.50, 1.20 PRO спорт. Навіны.
7.30 Сэлфі.
8.05 Хакей. КХЛ. «Ёкерыт» (Хельсінкі) — «Дынама» (Мінск).
10.00, 21.05 Змяшаныя адзінборствы. MMA. M-1 Global.
12.05 Лёгкае атлетыка. Чэмпіят свету.

15.10 Футбол. Чэмпіят Англіі. Агляд тура.
16.05, 23.05 Веславанне акадэмічнае. Чэмпіят свету. Фіналы.
18.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
18.55 Хакей. Белнафтахім — чэмпіят Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Юнацтва» (Мінск).

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыговор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 «Сам-насам з усімі».
15.05, 16.20 «Час пакажа».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Аднакласнікі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 «Трэба разабрацца».
21.30 Серыял «Шулер».
23.30 Маст. фільм «Паслязаўтра».
1.50 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 Маст. фільм «Расплата».
10.10 «Скардзіцца дазваляецца».
10.40 Серыял «Салдаты 9».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Ежа багоў».
14.45, 23.40 Серыял «Меч».
16.50 «Добры дзень, доктар!»

EUROSPORT

4.00, 6.30, 8.30, 10.00, 13.30, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. US Open.
6.00, 8.00, 9.30 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. Сняданак на US Open.
11.00 Веславанне. Чэмпіят свету.
15.45, 17.00 Веласпорт. Вуэльта.
16.45, 18.45 Веласпорт. Вуэльта Экстра.
22.00, 2.00 Тэніс. Гейм, сэт і Матс.

КАМЕДЫЯ

6.00, 3.00 Серыял «Вялікая школа».
6.35 Камедыя «Кактус».
8.10 Камедыя «Суценёр».
9.45, 17.40, 22.00 Серыял «Маё вялікае армянскае вяселле».
10.45 Камедыя «Я ніколі не буду тваёй».
12.25 Камедыя «Укол парасонам».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
14.25, 15.10, 22.50, 0.55 Скетч-ком «Паміж намі».
16.00 Камедыя «Шалёныя грошы».
18.40 Камедыя «Віктар».
20.20 Камедыя «Іронія каханання».
23.10 Камедыя «Поспехаў, Чак».
1.15 Камедыя «План Б».
4.05 Камедыя «Вайна гузікаў».

ТБЗ

6.00 М/ф.
7.30 «Дачныя гісторыі».
7.55, 19.00, 2.30 Серыял «Забароненае каханне».
9.25, 3.55 Дак. серыял «Судовыя страці».
10.15, 4.40 Дак. серыял «Па справах няпоўнагадовых».
11.10, 17.00 Дак. серыял «Справа Астахава».
12.05 Дак. серыял «Сакрэты экстрасэнсаў».

17.35 «Званая вячэра».
18.35 «Дакументальны праект: «Бітва закінутых светаў»».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Маст. фільм «Скрыжаванне».
22.15 «Глядзець усім!».
23.00 «Простыя пытанні».
23.20 «Аўтапанарама».
1.20 «Тайны свету».

MIP

6.00 «180 хвілін».
9.00 «Чаму я?».
9.30, 1.05 Маст. фільм «У матросаў няма пытанняў».
11.10 Маст. фільм «Знікненне».
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны (бягучы радок).
13.20, 2.40 «Давайце разбярэмся!».
14.15, 3.35 Серыял «Мужчына ўва мне».
16.20, 5.20 Дак. серыял «Іншы свет».
16.50 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
17.20 Серыял «Маўклівы сведка».
19.25 Серыял «Паляўнічыя на дыяменты».
21.15 Серыял «Справа была на Кубані».
22.05 Ток-шоу «Слова за слова».
23.15 Навіны (бягучы радок). Галоўная тэма.
23.25 Маст. фільм «Выкладчык».

БЕЛАРУСЬ РТР БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Уся Расія».
12.10 Серыял «Вечны кліч».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае галоўнае».
15.30 «Грамы эфір».
17.10 Серыял «Тайны следства».

19.00, 20.55 Серыял «Скліфасоўскі».
22.00, 23.10 Серыял «І шарык вернецца».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
7.10, 8.05 Серыял «Ляснік».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.05, 10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.15 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.40 «Справа густу».
15.10, 16.20 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
17.55 Ток-шоу «Гаворым і пакідаем».
19.40 Серыял «Берагавая ахова-2».
21.20 Серыял «Шэф».
23.00 «Анатомія дня».
23.40 Серыял «Знакі лёсу».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.40, 21.05, 23.25 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультипарад.
7.30, 19.45 Серыял «Іншаземка».
8.30, 18.15 Серыял «Я чую голас твой».
9.40 «Кінаблагнот».
9.50 Дак. серыял «Тайны прыроды».
10.20, 23.30 «Хобі TV».
10.50 Баявік «Жыві і дай памерці».
12.55, 13.50, 15.45, 16.30, 18.10, 21.00 «Хатняя крама».
13.05 Серыял «Страла».
14.10 Серыял «Лавізна».
16.40 Серыял «За межамі».
19.25 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.20 Драма «У месяцавым святле».
23.10 Серыял «Байкі са склепа».

ВТБ

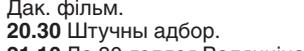
6.00, 5.20 «PLAY».
7.00, 12.50 «Ералаш».
7.30, 15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
8.30 Серыял «Супер Макс».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзесятая».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магікян».
11.00 Меладрама «Страшна прыгожы».
13.30, 1.00 Серыял «Калыска над безданню».
16.00, 20.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
21.10 Дэтэктыў «Гульня на выжыванне».
23.05, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 4.10 «Дурні і дарогі».

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраныс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
10.20 Ілюзіён. Прыгоды класікаў. «Дуброўскі». Маст. фільм.
11.45 «Уладары кольца. Гісторыя стварэння сінхрэфазатрона». Дак. фільм.
12.10 Хрустальны баль «Хрустальнай Турандот». Творчы вечар Валянціна Гафта.
13.25 «Жывыя струны». Дак. фільм.
14.05, 0.10 «Шчаслівыя людзі». Дак. серыял.
15.10 «Ты сын і жах мой...» Ганна Ахматава і Леў Гумілёў. «Без віны вінаватыя».
15.40 «Бітва за Паднябесную». Дак. фільм.
16.20, 18.30, 2.40 «Сусветныя скарбы культуры».
16.35 «Гар Сікорскі. Чарчэжы лёсу». Дак. фільм.
17.20 XV Міжнародны конкурс імя П.І. Чайкоўскага. Лаўрэаты і прызёры. Вялянчэль.
18.45 «Сакрэтныя праекты». «Золата Камінтэрна».

19.15 «Добрай ночы, малыя!»
19.45 «Інтэлектар Гарохава». Дак. фільм.
20.30 Штучны адбор.
21.10 Да 80-годдзя Валянціна Гафта. «Тэатральны летатіс». Частка 4-я.
21.35 Валянцін Гафт і Раман Вікцюк у фільме-спектаклі «Мне сніўся сон...».
22.25 Геніі і ліхадзеі. Тур Хеллерд.
22.55 «Silentium». Дак. фільм.
0.05 Мастасвет.
1.05 «Нячотнакрылы анёл. Павел Чалішчаў». Дак. фільм.
1.55 «Шукальнікі». «У пошуках скарбаў Царскага Сяла».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно... тэлевізійныя мемуары». Іна Чурыкава.
6.40, 8.20, 9.40, 11.00, 11.40, 12.25, 14.20, 15.40, 17.00, 18.20, 20.00, 21.40, 23.00, 1.05, 3.40, 5.00, 5.40 Музычная настальгія.
7.00 Маст. фільм «Вернасць».
8.40 М/ф «Растрепаны верабей».
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».
11.30, 5.30 «Сядзі і глядзі». 2005 год.
12.00 Кароткаметражны фільм «Шчаслівы Кукушкін».
13.00 Маст. фільм «Гамбрынус».
14.40 М/ф «Спадарожніца каралевы».
18.00 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно... Тэлевізійныя мемуары». Клара Новікава.
19.00 Маст. фільм «Дзівак-чалавек».
20.40 М/ф «Тайна краіны суніцы».
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Вайсковыя байкі». 2005 год.
1.20 Маст. фільм «Юлька».
2.35 М/ф «Прыгода перцу».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 8.10, 11.50 Гульні розуму.
7.15 Навуковыя недарэчнасці.
7.40 Код небяспекі.
8.40 Узлом сістэмы.
9.20, 12.40, 19.20 Шаша праз пекла.
10.10, 14.20, 20.10 Дзікі тунец.
11.00 Мегазаводы.
15.10 Дзікая прырода Амерыкі.
16.00 Сіла племя.
16.50 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
17.40, 21.00, 1.10, 4.30 Будаўнічая ліхаманка.
18.30, 21.50, 2.00, 5.15 Незвычайныя промыслы.
22.40, 2.50 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала.
23.30, 3.40 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Паранармальнае.

DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30, 21.45 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 Навука магіі.
9.40, 13.50 Мяцэжны гараж.
12.10, 18.00 Экстрэмальныя калекцыянеры.
13.00, 7.13 Голья і напалоханыя.
14.40, 6.25 Праз магію да зорак.
16.20, 5.38 Поўны фарсаж.
17.10, 3.00 Вялікі махінартар.
18.50 Іржавая імперыя.
19.40 Паляўнічыя на рэліквіі.
20.30 Склады.
22.10 Ледзяное золата.
23.00 Смартны ўлоў.
0.00 Дарожныя каўбоі.
1.00, 4.50 Гаражнае золата.
2.00 Top Gear.
4.00 Маланкавыя катастрофы.
4.25 Сапраўдныя аферысты.

РУССКОЕ КИНО TV 1000 РУССКОЕ КИНО

6.20 Драма «Алеся».
7.50 Драма «Анёлы вайны».
10.00 Драма «Уцёкі».
12.05 Драма «Захоўвай мяне, мой талісман».
13.25 Баявік «Сіндром шахматыста».
16.45 Камедыя «Адамся ў добрыя рукі».
18.35 Камедыя «Каўказская палонная!».
20.20 Драма «Гагарын: Першы ў космасе».
22.20 Драма «Масква».
0.55 Камедыя «М+Ж».
2.30 Драма «Паляванне на Вярвольфа».
4.45 Камедыя «Дон Сезар Дэ Базан».

«БЕЛАРУСЬ 5» УЗНАЧАЛІЎ АЛЯКСАНДР КАЗЮКЕВІЧ

У кіруючым складзе структур Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь адбыліся кадравыя змены.

Спартыўны канал медыяхолдынга «Беларусь 5» узначаліў Аляксандр Казюкевіч. А Павел Булацкі будзе працаваць над стварэннем новых праектаў у Галоўнай дырэкцыі тэлевытворчасці Белтэлерадыёкампаніі.

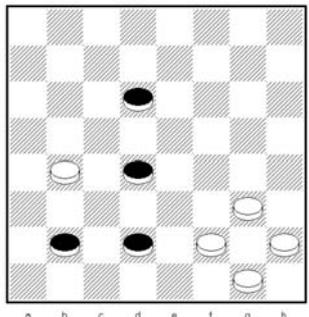
«Аляксандр Казюкевіч доўгі час працаваў намеснікам кіраўніка Дырэкцыі спартыўнага вярстання, узначальваў дырэкцыю тэлевытворчасці, таму добра ведае і спецыфіку работы спартыўных журналістаў, і асаблівасці працэсу стварэння тэлевізійнага прадукту ад пачатку і да канца. Больш за тое, увесь гэты час Аляксандр Уладзіміравіч заставаўся гуляючым трэнерам, з'яўляўся каментатарам многіх спартыўных спаборніцтваў», — адзначыў генеральны прадзюсар Белтэлерадыёкампаніі Кірыл Казакоў.

ШАШКІ

Пад рэдакцыяй міжнароднага арбітра Мікалая ГРУШЭУСКАГА

ТРЭНІРОВАЧНАЯ ПАЗІЦЫЯ

Яна падрыхтавана настаўнікам Кашэвіцкай сярэдняй школы Пінскага раёна Пятром Кажаноскім, майстрам спорту. Яе самастойны разгляд дапаможа рашальнікам лепш выступіць у конкурсе, у якім ім давядзецца прымаць удзел:

Белыя: b4, f2, g1, g3, h2 (5).

Чорныя: b2, d2, d4, d6 (4).

Як заўжды, у ёй белыя пачынаюць і праводзяць камбінацыю на сваю карысць.

ГРАНДЫЁЗНЫ ТУРНІР

Ён адбыўся ў Галандыі па шашках-100 з удзелам уладальнікаў залатых медалёў сусветных першынстваў розных гадоў. У групе, дзе спаборніцтвы ладзіліся па кругавой сістэме, змагаліся 8 міжнародных гросмайстраў і два міжнародныя майстры, а наймацнейшым быў прызнаны дзейны чэмпіён свету Аляксандр Георгіеў. Беларускі лідар Яўген Ватуцін у гэтай грознай кампаніі не разгубіўся і ўвайшоў у шасцёрку вядучых шашыстаў. У масавым турніры з 164 удзельнікаў, сярод якіх бальельшчыкі асабліва сачылі за дзеяннямі 25 гросмайстраў, перамогу святкаваў дзесяціразовы чэмпіён свету Аляксей Чыжоў. Тут прадстаўнік Беларусі Анатоль Гантварг фінішаваў дзявятым.

Для глядачоў бягучыя партыі віртуозна каментавалі легендарны Т. Сейбрандс (Нідэрланды). Паглядаўце цікавыя эпізоды гульні:

Белыя (Aleksej Domshev, Літва): 25, 33, 34, 35, 37, 39, 47, 48 (8).

Чорныя (Zhiyong Xiong, Кітай): 4, 14, 15, 17, 22, 24, 27, 28 (8).

1. 47-41? 15-20? 2. 48-42 28-32 3. 37-28 24-29 4. 33:15 (згодна з абавязковымі правіламі збівання большасці фігур) 22:44+.

РАШЭННІ

«Размінка» (М. Грушэўскі): h2, f8 (g7a) b4, f8-е. A(ab4) hg7l, g7-е.

ПЯТНІЦА, 4 ВЕРАСНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 1.30 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.20 Зона Х.
9.10 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Цікаўная Варвара 2».
12.10, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.05 Серыял «Дзявочае пляванне».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 20.00 Дэтэктыў «Выходжу цябе шукаць 2».
17.35 Беларусь XXI.
17.55, 21.40 Зроблена ў Беларусі.
18.10 «Terra incognita». Беларусь невядома.
21.00 Панарама.
22.00 Меладрама «Прычал Любові і Надзеі». 1-я і 2-я серыі.
1.50 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.00 «Арол і рэшка».
10.00 Дак. цыкл «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
10.55 «Зразумець і абясшкодзіць».
11.30 Беларуская кухня.
12.00, 17.55 Серыял «Сышчык без ліцэнзіі». Заключная серыя.
13.05 Серыял «Косці».
14.05 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
17.00, 0.00 «Пін-код».
18.55 Трылер «Сакрэтныя матэрыялы. Барацьба за будучыню».
21.00 Цела чалавека.
21.40 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.45 «Бітва экстрасэнсаў. Трэцяя сусветная».

ВТВ ВТВ

6.00, 5.20 «PLAY».
7.00, 13.00 «Ералаш».
7.30, 15.30, 3.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 19.30, 0.00, 2.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
8.30, 23.10, 2.00, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзясятая».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магіянаў».
11.00 Дэтэктыў «Гульня на выжыванне».
13.30 Серыял «Калыска над безданню».
16.00 Серыял «Дзёнік доктара Зайцавай».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
20.00, 1.00 «Уральскія пельмені».
21.10 Баявік «Васабі».
0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».

КУЛЬТУРА КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
10.20 Ілюзіён. Прыгоды класікаў. «Востраў скарбаў». Маст. фільм.
12.00 «Абулькасім Фірдаусі». Дак. фільм.
12.10 Валянцін Гафт і Раман Вікцюк у фільме-спектаклі «Мне сніўся сон...».
12.55 «Пісьмы з правінцыі». Горад Сатка (Чэлябінская вобласць).
13.25 «Інтэлектар Гарохава». Дак. фільм.
14.05 «Шчаслівыя людзі». Дак. серыял.
15.10 «Красная плошча. Чытай, Расія!» Дак. фільм.
15.40 «Віктар Саснора. Прышэлец». Дак. фільм.
16.25 «Silentium». Дак. фільм.
17.20 XV Міжнародны конкурс імя П.І. Чайкоўскага. Лаўрэаты і прызёры. Вялянчэль.
18.30, 2.40 «Сусветныя скарбы культуры».
18.45 «Леанід Енгібарэў. Сэрца на далоні». Дак. фільм.

0.45 Рэпарцёр.
1.35 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.50, 11.40, 16.00, 23.50 «Калейдаскоп».
8.00, 19.25 «Усё пачалося ў Харбіне». Серыял.
9.25 «Як я быў вундэркіндам». Камедыя. 1-я і 2-я серыі.
11.50 «Рым — адкрыты горад». Драма.

13.25 «Адзінота». Канцэрт аўтарскай песні Валерыя Галаўко.
14.25 «Артыстка». Меладрама.
16.10 «Вайна пад стрэхамі». Кінараман.
17.40 «Сыны ідуць у бой». Драма.
20.55 «Калыханка».
21.15 «Дыя@блог». «Пра вечнае».
21.40 «Сін'ёр Рабінзон». Камедыя.
23.25 «Камертон». Юзас Будрайціс.

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.00, 7.30, 23.45 PRO спорт. Навіны.
7.15 Спорт-мікс.
7.50 Хакей. Белнафтахім — чэмпіянат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Юнацтва» (Мінск).
9.40, 15.05 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету.
12.55 Веславанне акадэмічнае. Чэмпіянат свету. Фіналы.

НОСТАЛЬГІЯ НАСТАЛЬГІЯ

19.45, 1.55 «Шукальнікі». «Чорная кніга» Якава Бруса.
20.35 Да юбілею Марыны Зудзінай. «Лінія жыцця».
21.25 «Па галоўнай вуліцы з аркестрам». Маст. фільм.
23.15 Мастсавет.
23.20 Кіно на ўсе часы. «Лізавета». Маст. фільм.
1.25 «Гісторыя аднаго злачынства». «Буравеснік». М/ф для дарослых.

КАМЕДЫЯ КАМЕДЫЯ

6.00 Кароткаметражны фільм «Шчаслівы Кукушкін».
6.25, 8.20, 9.40, 11.00, 12.20, 14.00, 15.40, 17.00, 18.40, 21.40, 23.00, 0.40, 2.20, 3.40, 5.00, 5.40 Музыкальная настальгія.
7.00 Маст. фільм «Гамбрынус».
8.40 М/ф «Спадарожніца каралевы».
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаны ў СССР».
12.00 «Гэта было нядуна, гэта было даўно... Тэлевізійныя мемуары». Клара Новікава.
13.00 Маст. фільм «Дзівак-чалавек».
14.40 М/ф «Тайна краіны суціц».
18.00 «Да і пасля...» з Уладзіміра Малчанавым. Год 1977. 1-я частка. Паўтор ад 2009 года.
19.00 Маст. фільм «Квартэт Гварнеры».
20.45 М/ф «Пушок і сябрук».
22.00 «Колба часу».
0.00 «Гэта было нядуна, гэта было даўно... тэлевізійныя мемуары». Іна Чурыкава.
1.00 Маст. фільм «Вернасць».
2.40 М/ф «Растрэпаны верабей».
5.30 «Сядзі і глядзі». 2005 год.

ТБ3 ТБ3

6.00 М/ф.
7.25 «Дачныя гісторыі».
7.50, 18.50, 1.45 Серыял «Забароненае каханне».
9.20, 3.40 Дак. серыял «Судовыя страсці».
10.10, 4.25 Дак. серыял «Па справах няпоўнагадовых».
11.05, 16.50 Дак. серыял «Справа Астахава».
12.00 Дак. серыял «Сакрэты экстрасэнсаў».
12.55, 17.50 Серыял «Тайны следства».

EUROSPORT

4.00, 6.30, 9.30, 10.00, 14.45, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. US Open.

17.30 Свет англійскай прэм'ер-лігі.
17.55 Піт-стоп.
18.25 Хакей. Ліга чэмпіёнаў. «Вітковицэ» (Чэхія) — «Нёман» (Гродна, Беларусь).
20.45 Змяшаныя адзінборствы. MMA. M-1 Global.
22.50 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца»!
9.05 «Жыць здорава!»
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.05 «Вучыцца жыць».
14.35 «Час пакажа».
16.20 Маст. фільм «Вайна прыгажунь».
18.20 Серыял «Аднакласнікі».
18.55 «Поле цудаў».
20.00 Час.
21.05 Камедыя «500 дзён лета».
23.00 «Вячэрні Ургант».
23.55 Маст. фільм «Жаданне».
1.55 Начныя навіны.

СТБ СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 Маст. фільм «Скрыжаванне».
10.40 Серыял «Салдаты 9».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Ежа багоў».
14.45, 23.00 Серыял «Меч».
16.50 «Ля параднага пад'езда».
17.35 «Званая вячэра».
18.35 «Такі лёс».

20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 1/4 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ.
22.20 «Глядзець усім!».
0.25 «Вялікая гульня». Покер-дуэль.
1.10 Маст. фільм «Лінія».

МІР МІР

6.00 «180 хвілін».
9.00 «Любімыя акцёры».
9.30, 0.25 Маст. фільм «Зімовае вішня».
11.15 Маст. фільм «Выкладчык».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.20, 2.05 «Давайце разбярэмся!».
14.15, 3.00 Серыял «Мужчына ўва мне».
16.20 «Сакрэтныя матэрыялы».
17.20 Серыял «Маўклівы сведка».
19.25 Серыял «Лекі для бабулі».
22.50 Маст. фільм «Фініст — Ясны сокал».
4.45 М/ф.

БЕЛАРУСЬ РТР БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Уся Расія».
12.00 Маст. фільм «Формула каханьня».

13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае галоўнае».
15.30 «Прамы эфір».
17.10 Серыял «Тайны следства».
19.00, 21.00 Серыял «Скліфасоўскі».

22.00, 23.10 «Петрасян-шоу».
0.00 Маст. фільм «Сюрпрыз для любімага».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
7.10, 8.05 Серыял «Ляснік».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.05, 10.20 Серыял «Дарожны патруль».

12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.15 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.40 «Справа густу».
15.10, 16.20 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
17.55 Ток-шоу «Гаворым і паказваем».
19.40 Серыял «Берагавая ахова-2».
23.00 Серыял «Знакі лёсу».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультипарад.
7.30, 19.40 Серыял «Іншаземка».
8.30, 18.20 Серыял «Я чую голас твой».
9.40, 10.45, 13.50, 15.45, 18.15, 19.25, 20.55 «Хатняя крама».
9.55 Дак. серыял.
10.30 «Кінаблэкнот».
11.00 Трылер «Востраў праклятых».
13.10 Серыял «Страла».
14.10 Серыял «Лавізна».
16.25 «Адшукваецца адпачынак».
16.55 Серыял «За межамі».
20.45 «Вечарніца».
21.05 Прыгоды «Жалезная хватка».
22.55 «Хобі + TV». «Свой фермер-1».

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 8.00, 11.50 Гульні розуму.
7.15 Навуковыя недарэчнасці.
7.40 Код небяспекі.
8.40 Узлом сістэмы.
9.20, 13.30, 19.20 Будаўнічая ліхаманка.
10.10, 14.20, 20.10 Незвычайныя прамыслы.
11.00 Погляд знутры.
12.40 Шаша праз пекла.
15.10 Дзікая прырода Амерыкі.
16.00 Сіла племя.
16.50 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
17.40 На плятах па Юкану.
18.30, 21.50, 2.00, 5.15 Золата Юкана.
21.00, 1.10, 4.30 Разбагацей або памры на капальні.
22.40, 2.50 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала.
23.30, 3.40 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Паранармальнае.

DISCOVERY CHANNEL DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30, 21.45 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 Праз магію да зорак.
9.40, 13.50 Поўны фарсаж.
12.10, 18.00 Гаражнае золата.
13.00, 1.00, 7.13 Акварыумны бізнес.
14.40, 6.25 Гармонія і хаос.
16.20, 5.38 Аўтальянцы.
17.10, 3.00 Вялікі махінартар.
18.50 Дарожныя каўбоі.
19.40 Смартоўны ўлоў.
20.30 Ледзяное золата.
22.10 Інжынерныя пралікі.
23.00 Перш за ўсё — самалёты.
0.00 Пампучы нафту.
2.00 Top Gear.
4.00 Маланкавыя катастрофы.
4.25 Сапраўдныя аферысты.
4.50 Паляўнічыя на склады.

TV 1000 ТБ1000

6.00 Драма «Палёт даўжыняю ў жыццё».
8.00 Трылер «Стоўн».
10.00 Баявік «Быць Флінам».
12.00, 2.10 Баявік «У прамянях славы».
14.00 Драма «Апошняе каханне на Зямлі».
16.00 Драма «Паўночная краіна».
18.10 Драма «Дзіяна: Гісторыя каханьня».
20.00 Меладрама «Цудоўныя стварэнні».
22.00 Камедыя «Радасная падзея».
23.45 Прыгоды «Галодныя гульні: І ўспыхне полымя».
4.10 Драма «Магія слоў: Гісторыя Дж.К. Роўлінг».

ТВСКОЕ КИНО ТБ1000 РУСКАЕ КИНО

6.20 Камедыя «Дон Сезар Дэ Базан».
7.30 Драма «Чорная курыца, або Падземныя жыхары».
8.45 Драма «Паляванне на Вяровольфа».
10.45 Драма «Вышыня 89».
12.35 Меладрама «Вернасць».
14.05 Драма «Масква».
16.35 Драма «9 дзён і адна раніца».
18.10 Драма «Танкер «Танга»».
20.20 Баявік «Сіндром шахматыста».
23.35 Баявік «Дзень Д».
1.05 Камедыя «З 8 сакавіка, мужчыны!».
2.55 Камедыя «Адно каханне на мільён».
4.55 Драма «Захоўвай мяне, мой талісман».

СУБОТА, 5 ВЕРАСНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

7.20 Існасьць.
7.50 Меладрама «Райскі куток».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.40, 1.00 Серыял «Два бацькі і два сыны».
10.45 «50 рэцэптаў першага».
11.25 Дача.
12.10 Ток-шоу «Здароўе».
12.50 «Terra incognita». Беларусь невядомая.
13.25 Выйсць ёсць.
14.00, 2.00 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
15.15 Навіны рэгіёна.
15.30 Зроблена ў Беларусі.
15.50 Меладрама «Прычал Любоўі і Надзеі». 1-я серыя.
17.40 Меладрама «Ці то ў садзе, ці то ў агародзе». 1-я і 2-я серыі.
21.00 Панарама.
21.35 Меладрама «Жыццё рассудзіць». 1-я і 2-я серыі.
1.50 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.05 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
7.35 Навуковае шоу прафесара Адрыянашкіна.
8.05 Серыял «Мая цудоўная нянька».
10.05 Азбука смаку.
10.40 Анімацыя для усёй сям'і. «Вецер мацнее».
12.50, 21.35 Тэлебарометр.
12.55 Капейка ў капейку.
13.35 «Бітва экстрасэнсаў. Трэцяя сусветная».
15.50 Вось гэта дзіва!
16.25, 0.15 Серыял «Бафі — знішчальніца вампіраў».
18.55 Футбол. Еўра-2016. Кваліфікацыя. Украіна — Беларусь.
21.00 Цела чалавека.
21.40 Спортлато 6 з 49. КЕНО.
21.45 Камедыя «Паляўнічы на галовы».

ВТВ ВТВ

6.00 «PLAY».
7.30, 14.30 «Хатняя кухня».
8.00 «Ералаш».
9.00 Серыял «Вароніны».
10.00, 1.00 «Турба міксер».
12.00 Баявік «Васабі».
14.00, 22.40 Скэтч-шоу «Даеш моладзь».
15.00, 5.00 Серыял «Сваці».
17.00 Скэтч-шоу «Адна за ўсіх».
17.30 «Уральскія пельмені».
19.00 Серыял «Два бацькі і два сыны».
20.30 Баявік «Куленепрабівальны».
23.30 «Без вежы».
0.30, 4.00 «Лаві момант».
3.30 Скэтч-шоу «Валера-ТВ».
4.30 Скэтч-шоу «6 кадраў».

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраньос».
10.00 «Звычайны канцэрт».
10.35 «Па галоўнай вуліцы з аркестрам». Маст. фільм.
12.05 «Алег Барысаў». Дак. фільм.
12.45, 15.15, 18.30 Навіны культуры. Спецвыпуск.
13.00 Вялікая сям'я. Алеся Жалызняк.
13.55 «Красная плошча. Чытай, Расія!». Дак. фільм.
14.25 «Мой сэрэбраны шар». «Ірына Пячэрніца».
15.25 «Лізавета». Маст. фільм.
17.20 «На краі зямлі расійскай». Дак. фільм.
18.40 Да 85-годдзя з дня нараджэння Андрэя Пятрова. «Геній кампрамісу». Дак. фільм.
19.15 «Рамантыка раманса». Андрэю Пятрову прысвячаецца...

23.45 Футбол. Еўра-2016. Кваліфікацыя. Агляд гульніаго дня.

3 БЕЛАРУСЬ 3

8.00, 13.10, 17.50, 0.30 «Калейдаскоп».
8.10, 16.20 «Вяртанне Хаджы Насрэдзіна». Камедыя.
9.40 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
10.10 «Загад: агонь не адкрываць». Драма.
13.20 «Камертон». Юозас Будрайціс.
13.50 «Плач пералётнай птушкі». Драма.
15.00 «Славянскі базар-2013. Было каханне».
18.00 «Памылка рэзідэнта». Дэтэктыў. Часткі 1-я і 2-я.

20.20 Вандроўка з «Бяседай».
20.45 «Калыханка».
21.05 «Палкоўніку ніхто не піша...» Драма.
23.00 «Песні мінулага стагоддзя».
23.50 «Подых струн». Музычная праграма. Госць: Алеся Мядзведзева.

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.45, 1.30 PRO спорт. Навіны.
7.30 Спорт-мікс.
8.05 Свет англійскай прэм'ер-лігі.
8.30 Піт-стоп.
9.00 Хакей. Ліга чэмпіёнаў. «Вітковіч» (Чэхія) — «Нёман» (Гродна, Беларусь).
10.50, 14.05, 19.15 Веславанне акадэмічнае. Чэмпіянат свету. Фіналы.

0.25 «Х'ю Лоры: Няхай гавораць».

1.20 «Слондаік». «Слондаік 2». М/ф для дарослых.
1.55 «Шукальнікі». «Жалезная маска Дома Раманавых».
2.40 «Сусветныя скарбы культуры».

НОВАЛЬГІЯ НАСТАЛЬГІЯ

6.00 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно... Тэлевізійныя мемуары». Клара Новікава.
6.20, 8.00, 9.40, 11.00, 12.40, 15.40, 17.00, 18.45, 20.20, 23.30, 0.25, 2.20, 3.40, 5.00 Музычная настальгія.
7.00 Маст. фільм «Дзівак-чалавек».
8.40 М/ф «Тайна краіны суніц».
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час».

10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».

12.00, 18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1977. Паўтор ад 2009 года.
13.00 Маст. фільм «Квартэт Гварнеры».
14.45 М/ф «Пушок і сябрук».
16.00 «Колба часу».
19.55 Маст. фільм «У мора, дзе мы гулялі».
20.40 М/ф «Болек і Лёлек — шукальнікі прыгод».
21.00 «Быў час». 2009 года.
22.00 Маст. фільм «Наш сумленны хлеб».
0.00 Кароткаметражны фільм «Шчаслівы Кукушкін».
1.00 Маст. фільм «Гамбрынус».
2.40 М/ф «Спадарожніца каралевы».

EUROSPORT

4.00, 6.30, 8.30, 10.00, 12.45, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. US Open.
6.00, 8.00, 9.30 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. Сняданак на US Open.
12.00, 16.00, 17.00 Веласпорт. Вуэльта.
14.15 Веславанне. Чэмпіянат свету.

12.00 Змяшаныя адзінаборствы. MMA. M-1 Global.
16.25 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Металург» (Жлобін) — «Дынама» U-20 (Бабруйск).
18.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
22.40 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2016. Украіна — Беларусь.
0.35 Еўрапейскі покерны тур.

4 АНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
9.05 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды».
9.25 «Здароўе».
10.30 «Смак».
11.10 Да юбілею акцёра. «Валяцін Гафт. «Чужое жыццё іграю, як сваё».
12.20 Серыял «Асабістае жыццё следчага Савельева».
16.15, 21.00 Навіны спорту.
16.20 «Раманавы».
18.20 «Достояние РЕСпублікі: Давід Тухманаў».
21.05 Канцэрт «Мы разам. Брэсцкая вобласць».
23.20 «Сёння ўвечары».
0.50 Маст. фільм «Дом Хэмінгвэй».

СТБ

6.20 Маст. фільм «Аперацыя «Хальцаўге»».
7.50 «Анфас».
8.05 «Тайны свету».
9.00 «Сакрэтныя тэрыторыі».
10.00 «Іншая краіна». «Зямля доўгага белага воблака».
10.40 «Далёкія сваякі».
11.00 «Мінск і мінчане».
11.40 Канцэрт дзіцячай творчасці «Ці то яшчэ будзе...».
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.40, 0.20 Маст. фільм «Аднойчы праз дваццаць гадоў».
15.10 «Вадзіць па-руску».
15.50 «Вялікі горад».
16.40 «Наша справа».
16.55 Канцэрт Міхаіла Задорнава.

16.45, 18.45 Веласпорт. Вуэльта Экстра.

22.00, 2.00 Тэніс. Гейм, сэт і Матс.

КОМЕДИЯ КАМЕДЫЯ

6.00, 10.00, 3.05 Серыял «Маё вялікае армянскае вяселле».
6.50 Камедыя «Укол парасонам».
8.25 Камедыя «Віктар».
10.55 Камедыя «Поспехаў, Чак».
12.35 Камедыя «Іронія каханьня».

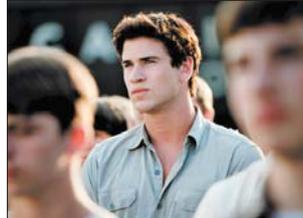

14.00, 20.00, 22.45, 0.50, 2.50, 5.40 Скэтчком «Паміж намі».
14.20 Камедыя «Два з паловай жулікі».
16.00 Камедыя «Муж дзвюх жонак».
17.35, 22.00 Серыял «Шчаслівыя ў разводзе».
18.25 Камедыя «Крама цудоў».
20.20 Камедыя «Шпіён па суседстве».
23.10 Камедыя «Паўднёвыя моры».
1.15 Камедыя «Шалёныя грошы».
4.00 Камедыя «Я ніколі не буду тваёй».

ТВ3

6.00 М/ф.
9.55, 5.15 «Нераскрытыя тайны».
10.50 «Прокіно».
11.00 «Хронікі маскоўскага побыту».
11.50 «Гісторыі выратавання».
12.25, 0.40 Серыял «Цудоўнае стагоддзе».
16.15 М/ф «Планета 51».
17.40, 4.00 Дак. фільм «Ірына Алеграва. Маё жыццё — сцэна».

17.35 Маст. фільм «Спецыяліст».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Маст. фільм «Галодныя гульні».

22.35 «Дакументальны праект»: «Бітва часоў».
1.40 «Масква. Дзень і ноч».

МІР

6.00, 8.35, 5.20 М/ф.
8.10 «Саюзнікі».
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Зроблена ў СССР».
10.45 Маст. фільм «Пакроўскія вароты».
13.20 Маст. фільм «Чалавек, які смяецца».
15.15 «Культпрасвет».
16.15 Серыял «Залаты капкан».
22.35 Маст. фільм «Амерыканец».
0.40 Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў».
2.30 Маст. фільм «Волга-Волга».
4.25 Дак. фільм «З нагоды. Якія ляцяць па хвалях».

БЕЛАРУСЬ РТР РТР БЕЛАРУСЬ

7.00, 16.45 «Ха». Маленькія камедыі.
7.35 Маст. фільм «Не адпуская мяне».
11.00, 14.00 Весткі.
11.15 «Танкавы біятлон».
12.15 Маст. фільм «Не магу сказаць «бывай»».
14.15 Маст. фільм «Сюрпрыз для любімага».
16.05 «Маё жыццё зробленае ў Расіі».
17.30 «Суботні вечар».

19.20 Маст. фільм «Неадэватныя людзі».

21.20 Маст. фільм «Барвовыя рэкі 2».

TV1000 ТВ1000

6.00, 4.00 Баявік «Быць Флінам».
8.00 Драма «Паўночная краіна».
10.05 Камедыя «Міс Кангеніяльнасць II: прыгожая і небяспечная».
12.00 Камедыя «Горад і вёска».
13.45 Драма «Магія слоў: Гісторыя Дж.К. Роўлінг».
15.10 Меладрама «Сямейка Джонсаў».
16.45 Камедыя «Даю год».
18.20 Драма «Аб'яцанне».
20.00, 2.00 Трылер «Дзіця чалавечае».
21.45 Драма «Рамэа і Джульета».
0.00 Камедыя «Каханне на кончыках пальцаў».

РУССКОЕ КИНО ТВ1000 РУССКОЕ КИНО

6.20 Драма «Франц+Паліна».
8.50 Камедыя «Сябры сяброў».
10.35 Меладрама «Дзённік мамы першакласніка».
12.10 Трагікамедыя «Яно».
14.30 Трагікамедыя «Адзінока жанчына жадае пазнаёміцца».
16.10 Драма «Шагал-Малевіч».
18.20 Драма «Гагарын: Першы ў космасе».
20.20 Драма «Смяцяр».
21.55 Фантастыка «Форт Рос: У пошуках прыгод».
23.40 Драма «Анэлы вайны».
1.45 Драма «Танкер «Танга»».
3.45 Трагікамедыя «Пра жонку, мару і яшчэ адну...».
5.00 Камедыя «М+Ж».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 8.10 Гульні розуму.
7.15 Навуковыя недарэчнасці.

19.00 «Карціна свету».
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.40 Маст. фільм «Трэцяя спроба».
22.30 Маст. фільм «Тэорыя неверагоднасці».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.10, 8.20 Серыял «Дарожны патруль».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.50 «Іх норавы».
9.25 «Справа густу».
10.25 «Галоўная дарога».
11.00 «Кулінарны паядынак».
11.55 «Кватэрнае пытанне».
13.20 «Я худзею!»
14.15, 16.20 Серыял «Лютасць».
18.05 «Следства вялі».
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.05 «Новыя рускія сенсацыі».
21.05 «Ты не паверышы!»
22.00 «50 адценняў. Бялова».
23.00 Маст. фільм «Помста без права перадачы».
0.35 «Як на духу».

8 КАНАЛ

9.00, 14.00, 19.05, 20.55, 23.20 «Надвор'е».
9.05 М/ф.
9.30 Серыял «Я чую голас твой».
10.35, 11.50, 15.55, 17.20 «Хатняя крама».
10.50, 23.25 «Хобі TV».
11.40 «Даведнік па краінах і кантынентах».
12.05 Прыгоды «Жалезная хватка».
14.05 Драма «Прыстанак Евы».
16.00 «Адшукваецца адпачынак».
16.30 Серыял «Альф».
17.30 Серыял «Агент Картэр».
19.10 Камедыя «На здрадзе».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Фэшн is my прафэшн».
21.10 Камедыя «Па-за полем зроку».

7.40 Код небяспекі.
8.40 Узлом сістэмы.
9.20 Золата Юкана.
10.10 Сканеры старажытнага свету.
11.00 Навука будучыні.
11.50 Космас: Прастора і час.
12.40 Мегазаводы.
13.30 Апакаліпсіс: Другая сусветная вайна.
14.20 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
15.10 Дзікія жывёлы Поўначы.
16.00 Панарама 360.
16.50 Калі кракадзілы елі дыназаўраў.
17.40 Тайвань: востраў рыбы.
18.30 Смяротны бой дыназаўраў.
19.20 Больш, чым тыраназаўр.
20.10 Праект: Дыназаўр.
21.00, 1.10, 4.30 Изумруд за 400 мільянаў долараў.
21.50, 2.00, 5.15 Вайна за золата Калумбіі.
22.40, 2.50 Разбагацей або памры на капальні.
23.30, 3.40 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Уварванне на Зямлю.

11.00 Навука будучыні.
11.50 Космас: Прастора і час.
12.40 Мегазаводы.
13.30 Апакаліпсіс: Другая сусветная вайна.
14.20 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
15.10 Дзікія жывёлы Поўначы.
16.00 Панарама 360.
16.50 Калі кракадзілы елі дыназаўраў.
17.40 Тайвань: востраў рыбы.
18.30 Смяротны бой дыназаўраў.
19.20 Больш, чым тыраназаўр.
20.10 Праект: Дыназаўр.
21.00, 1.10, 4.30 Изумруд за 400 мільянаў долараў.
21.50, 2.00, 5.15 Вайна за золата Калумбіі.
22.40, 2.50 Разбагацей або памры на капальні.
23.30, 3.40 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Уварванне на Зямлю.

DISCOVERY CHANNEL DISCOVERY

8.00, 17.10, 6.25 Вулічныя гонкі.
8.50, 15.30, 3.00 Хуткія і гучныя.
9.40, 16.20, 1.00, 7.13 Калекцыянеры аўто.
10.30 Дарожныя каўбоі.
11.20 Смяротны ўлоў.
12.10 Ледзяное золата.
13.00, 4.50 Іржавая імперыя.
13.50, 0.00 Склады.
14.40 Паляўнічыя на рэліквіі.
18.00 Ванная «пад ключ».
18.50 Неверагодныя басейны.
19.40 Акварыумны бізнес.
20.30 Адпетыя рыелтары.
23.00 Сыцы ад пагоні.
2.00 Стаць мужчынам.
4.00 Інжынерныя пралікі.
5.38 Як гэта ўстроена?
6.01 Як гэта зроблена?

На экране

ДВА ДНІ, АДНА НОЧ

Прышоў час расказаць, што газета «Звязда» ладзіць у Доме прэсы (дзе і знаходзіцца) уласныя кінапаказы. Можна назваць гэта кінаклубам (у такім выпадку яго назва — «КІНО Д'АР»), а можна — выпадковымі сустрэчамі аматараў кіно. Што мы глядзім? Сапраўднае мастацкае кіно: як класіку, так і сучасныя аўтарскія фільмы. За плячыма ў нас абмеркаванне брытанскага «Двайніка» Рычарда Аёадзі, французскай «Апаланды» Бертрана Банело, амерыканскага «Вялікага дыктатара» Чарльза Чапліна, італьянскіх «Скрадальнікаў веласіпедаў» Віторыя дэ Сіка, канадскай «Мамачкі» Ксаўе Далана, фільма «Дзяўчына вяртаецца ноччу дадому адна» іранкі Аны Лілі Амірпур...

Апошнім разам (паказ адбыўся 20 жніўня) мы вырашылі звярнуцца да сучаснай тэндэнцыі — гіперрэалізму. А хто падыходзіць на ролю яе сімвала больш, чым бельгійцы браты Дардэн?

Так склалася, і гэта ў цэлым лагічна і натуральна, што калі кіно патрабуецца штуршок для развіцця, яно прыходзіць да рэалізму. Таму што фіксацыя рэчаіснасці ў кадры — гэта яго прырода, і далёкі адыход ад яе становіцца тупіком. Так адраділася і гучна пра сябе заявіла італьянскае кіно ў пасляваенны час, атрымала другое дыханне французскае разам са сваёй «новай хваляй» у 50-х.

Пасля гэтага сусветны кінематограф развіваўся па іншых канонах. Да пэўнага, можна сказаць, рэвалюцыйнага моманту, які здарыўся на Канскім кінафестывалі 1999 года. У конкурсе тады былі прадстаўлены Педра Альмадовар, Такешы Кітана, Джым Джармуш, Дэвід Лінч, Атам Эгаян — жывыя класікі кінамаатографа 80-90-х. Але рашэннем журы Пальмавую галіну атрымаў сацыяльны фільм пра дзяўчынку-тэйнджарку, якая спрабуе вырацца з неспрыяльнага асяроддзя, у якім вырасла. Гэта быў фільм «Разэта» братаў Дардэн.

Гэтая і іншыя ўзнагароды кінафестывалю на парозе новага тысячагоддзя каранавалі новы напрамак кіно — новы рэалізм. Гэта і з'яўляецца сённяшнім «радыкальным» кіно, паняцце якога пастаянна мяняецца. У новы кінематограф тысячагоддзя прыйшла дрыготкая камера дакументаліста, прафесійныя акцёры, сацыяльны тэматычны напрамак і размытыя межы паміж ігравым і неігравым кіно.

Браты Дардэн, у мінулым дакументалісты, сталі пачаткам і сімвалам новага рэалізму. Можна сказаць, іх фільмы жыццёвыя больш за само жыццё. Пасля яны сталі ўлюбёнцамі Канскага кінафестывалю. Амаль кожны фільм рэжысёраў не толькі трапляе ў конкурс, што само па сабе значна, але і атрымлівае ўзнагароды.

Мы глядзелі апошні (пакуль што) фільм братаў Дардэн «Два дні, адна ноч», што быў прадстаўлены ў конкурсе Канскага кінафестывалю ў 2014 годзе. Галоўную ролю ў ім выканала прыгажуня галівудскіх маштабаў Марыён Катыяр. Што важна для кантрастнага ўспрымання безабароннай, слабай герані ў рэальным жыцці.

Сачыць за аб'явамі новых паказаў можна на сайце нашай газеты <http://zviazda.by/>, у сацсетцы «УКантакце» па адрасе <https://vk.com/kinodarzv>, а таксама на старонцы «Звязды» ў «Фэйсбуку».

Каб трапіць на паказ, трэба ўсяго толькі даслаць сваё імя і прозвішча на электронны адрас kinodar.zv@gmail.com.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

■ Дамы — наперад!

САМАЯ ДАРАГАЯ Ў КІНО

Самай высокааплатнай кінаактрысай свету, паводле рэйтыngu амерыканскага часопіса Forbes, стала «зорка» «Галодных гульняў» 25-гадовая Джэніфер Лоўрэнс. За год, па падліках выдання, яна зарабіла 52 мільёны долараў.

Лоўрэнс абагнала Скарлет Ёхансан, якой дасталася другое месца ў спісе. Актрыса атрымала 35,5 мільёна долараў, на трэцім месцы апынулася Меліса Макарці з 23 мільёнамі. Адзінай актрысай у спісе не з ЗША стала кітайка Бінбін Фань, яна зарабіла 21 мільён долараў. На пятым месцы Джэніфер Ёністан (16,5 мільёна), якая не нашмат апырэдзіла Джулію Робертс (16 млн). Актрыса і рэжысёр Анджэліна Джолі падзяліла сёмы радок рэйтыngu з Рыз Уізэрспун — яны зарабілі па 15 мільёнаў. Лідар леташняга рэйтыngu Сандра Булак у гэтым сезоне зарабіла «толькі» 8 мільёнаў долараў.

Агульная сума ганарараў актрыс са спіса склала 281 мільён долараў, што на 660 мільёнаў менш за сумарны даход мужчын-акцёраў у аналагічным рэйтыngu — яны зарабілі 941 мільён. Пры гэтым мінімальна сума заробку 18 актрыс, якія трапілі ў спіс, складала 6 мільёнаў, а ў іх калег-мужчын (у пераліку значыцца 34 прозвішчы) — 13 мільёнаў.

САМАЯ ПАПУЛЯРНАЯ Ў INSTAGRAM

Папулярнасць гэтай амерыкана-армянскай аматаркі свайго шыкоўнага цела пайшла на новы віток пасля таго, як яна апублікавала чарговае аголенае сэлфі, на гэты раз у «цікавым» становішчы.

Вядомая амерыканская мадэль Кім Кардаш'ян стала самым папулярным блогерам у сетцы Instagram. Яна змагла выцесніць з першага месца гэтага рэйтыngu спявачку Беёнсэ. Пару дзён таму на акаўнт Кардаш'ян былі падпісаныя 44,1 мільёна карыстальнікаў, тады як за актыўнасцю Беёнсэ у той час назіралі каля 44 мільёнаў. Колькасць падпісчыкаў у мадэль вырасла пасля таго, як яна апублікавала чарговае аголенае сэлфі (да гэтага ў яе было 42 мільёны заўзятараў). У сярэднім здымкі Кім у Instagram набіраюць ад 500 тысяч да мільёна «лайкаў» (адзнак «падабаецца»).

Кім радуе сваіх прыхільнікаў практычна кожны дзень. У яе ёсць вялікая перавага: людзям падабаюцца правакацыі, а Кім ахвотна правакуе. Як бы ні абураліся з нагоды непрыстойных фота, вялікая частка абурэнняў усё роўна паглядзіць на іх хоць краем вока. Кім гучна заяўляе пра сваю пазіцыю «голымі» сэлфі і падпісамі да іх.

Адзначым, што ў спісе самых папулярных блогераў Instagram апынуліся таксама спявачка Тэйлар Свіфт, актрыса Селена Гомес, попспявак Джасцін Бібер і адразу тры іншыя прадстаўніцы сям'і Кардаш'ян: Кендал Джэнер, Кайлі Джэнер і Хлоя Кардаш'ян. Аднак больш за ўсё падпісчыкаў у сацыяльных сетках — 94,5 мільёна — мае афіцыйны акаўнт Instagram

НЯДЗЕЛЯ, 6 ВЕРАСНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

5.50 Меладрама «Жыццё рассудзіць». 1-я і 2-я серыі.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал».
9.40, 1.00 Серыял «Два бацькі і два сыны».
10.45 «50 рэцэптаў першага».
11.20 XXL WOMAN TV.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 Зона Х. Вынікі тыдня.
13.05 Вялікі рэпартаж.
13.40 Каробка перадач.
14.15 Вакол планеты.
15.15 Твой горад.
15.30 Меладрама «Прычал Любові і Надзеі». 2-я серыя.
17.25 Меладрама «Дзевачына». 1-я і 2-я серыі.

21.00 Галоўны эфір.
22.15 Клуб рэдактараў.
22.50 Навіны надвор'я.
23.15 Меладрама «Райскі куток».

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.05 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
8.50, 21.45 Серыял «Шчаслівыя разам».
10.30 «Зразумець і абясшкодзіць».
11.10, 23.25 Хачу ў тэлевізар!
11.15, 20.05 Тэлебарометр.
11.20 Ваша лато.
11.50 Латарэя «Пяцёрка».
12.00 Серыял «Мая цудоўная нянька».
14.00 «Арол і рэшка. Шо-пінг».
15.00 Камедыя «Паляўнічы на галовы».

17.00 Трылер «Сакрэтныя матэрыялы. Барацьба за будучыню».
19.15 Суперлато.
20.40 Кіпень.
21.00 Цела чалавека.
21.40 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
23.30 Трылер «Капітан Філіпс».

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.55, 13.10, 17.20, 0.15 «Калейдаскоп».
8.05 «Памылка рэзідэнта». Дэтэктыў. Часткі 1-я і 2-я.
10.20 «Подых струн». Музыкальная праграма. Госць: Алесь Мядзведзев.
11.00 «Песні мінулага стагоддзя».
11.50 «Наперад у мінулае».
12.20 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».
13.20, 22.00 «Нестар Бурма». Серыял. 1-я серыя.
14.45 «Справы фамільныя». 3 гісторыі беларускіх манаполій. «Піўная багема».
15.10 «Жывіце ў гармоніі». Дак. фільм.
15.40 «Рым — адкрыты горад». Драма.
17.30 «Сіньёр Рабінзон». Камедыя.
19.15 «Без сведак». Драма.
20.45 «Калыханка».
21.05 «Бард-легенда: Юлія Кім».
23.20 «Прыцягненне Альберта Вейніка». Дак. фільм.

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.30, 8.05, 1.10 PRO спорт. Навіны.
7.45 Спорт-мікс.
8.25 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2016. Украіна — Беларусь.
10.20 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2016. Агляд гульнявога дня.
10.50, 14.05, 20.05 Вэславанне акадэмічнае. Чэмпіят свету. Фіналы.

12.10 Хакей. Чэмпіят Беларусі. «Металург» (Жлобін) — «Дынама» У-20 (Бабруйск).
15.55, 23.15 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2017. У-21. Беларусь — Славакія.
17.55 Гандбол. СЕНА-ліга. БГК імя Мяшкова — «Заграб» (Харватыя).
19.35 Авертайм.

АНТ

7.00 «Нядзельная раіца».
8.00, 9.00, 16.00 Навіны навіны.
9.05 «Нядзельная прапаведзь» (з субцітрамі).
9.20 М/с «Смяшарыкі. ПІН-код».
9.35 «Бесталковыя нататкі».
9.55 «Пакуль усе дома».
10.40 «Фазэнда».
11.15 «Брэйн-рынг».
12.45 «Ералаш».
13.20, 16.20 Маст. фільм «Вялікі перапынак».
16.15 Навіны спорту.
18.20 «КВЗ». Прэм'ер-ліга. Фінал.
20.00 Контуры.
21.05 «Голас».
23.20 Маст. фільм «Людзі Ікс: Першы клас».

СТБ

6.20 Серыял «Афрамасквіч».
7.10 «Скардзіцца дазваляецца».
7.30 Маст. фільм «Спецьяліст».
9.25 «Дакументальны праект»: «Бітва закінутых светаў».
10.15 «Чыстая праца».

11.00 «Вялікае снеданне».
11.40 «Культурная сталіца». Брэст.
12.15 «Далёкія сваякі».
12.35 Серыял «Салдаты 5».
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.40, 0.35 Маст. фільм «Таткі».
15.20 «Вадзіць па-руску».
16.00 «Цэнтральны рэгіён».
16.50 «Аўтапанарама».
17.20 «Ваенная тайна».
19.30 «Тыдзень».
20.25 Маст. фільм «Галодныя гульні: І ўспыхне полымія».
22.50 «Званая вячэра». Самыя яркія тыдні.
2.05 «Масква. Дзень і ноч».

МІР

6.00 М/ф.
7.05 Маст. фільм «Фініст — Ясны сокол».
8.35 «Ведаем рускую».
9.30 «Нітка да ніткі».
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Чаму я?».
10.45 Серыял «Лекі для бабулі».
14.10 Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў».
16.15, 22.00 Серыял «Залаты капкан».
21.00 «Разам».
23.35 Маст. фільм «Амерыканец».
2.10 Маст. фільм «Чалавек, які смяецца».
3.20 «Любімыя акцёры».
4.00 Маст. фільм «Свінарка і пастух».
5.25 «Зроблена ў СССР».

БЕЛАРУСЬ РТР РТР-БЕЛАРУСЬ

7.00 «Ха». Маленькія камедыі.
7.40 Маст. фільм «Тэорыя неверагоднасці».
11.00, 14.00 Весткі.
11.15 «Сам сабе рэжысёр».
12.05 «Смехапанарама».
12.40 «Ранішняя пошта».
13.20 М/ф.
14.15 «Кулінарная зорка».

15.10 Маст. фільм «Пачатак».
16.50, 23.40 «Смяяцца дазваляецца».
18.15 Маст. фільм «Здзіві мяне».
20.00 Весткі тыдня.
21.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
22.30 Маст. фільм «У палоне падману».
00.10 «Нядзельны вечар» з Уладзімірам Салаўёвым.

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.10, 8.20 Серыял «Дарожны патруль».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.55 «Медыцынскія тайны».
9.25 «Ядзім дома».
10.25 «Першая перадача».
11.00 «Ўд тэхнікі».
11.50 «Дачны адказ».
13.20, 16.20 Серыял «Лютасць».
17.10 «Следства вядуць».
18.00 «Акцэнты тыдня».
19.00 «Кропка».
20.05 Маст. фільм «Цэлаахоўнік».
23.25 «Уласныя гонары».
0.15 «Справа цёмная».

8 КАНАЛ

9.00, 14.55, 19.00, 23.20 «Надвор'е».
9.05 Мультипарад.
10.00 «Адшукваецца адпачынак».
10.30, 14.45, 16.30, 20.55 «Хатняя крама».
10.45 Трылер «Ідэнтыфікацыя Борна».
12.45 Трылер «Перавага Борна».
14.30 «Кінаблэкнот».
15.00 М/ф.
16.35 Серыял «Каломба».
18.00 «Хобі + TV». «Свой фермер».
19.05 Камедыя «Васабі».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Неверагодная магія».
21.10 Камедыя «Ноцінг Хіл».
23.25 «Хобі + TV».

ВТВ ВТВ

6.00 «PLAY».
8.00 «Ералаш».
9.00 Серыял «Вароны».
10.00, 1.00 «Турба міксер».
12.00 Серыял «Два бацькі і два сыны».
13.30 «Паспець за 24 гадзіны».
14.30 «Рублёва — Бірулёва».
15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
16.00, 4.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
16.50 Баявік «Куленепрабівальны».
19.00 «Уральскія пельмені».
21.00 Камедыя «Каўказская палонная!».
23.10 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
23.30 «Без вежы».
0.30, 4.00 «Лаві момант».
3.30 Скетч-шоу «Валера-ТБ».
5.00 Серыял «Сваці».

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраныяс».
10.00 «Звычайны канцэрт».
10.35 «Зялёны агенчык». Маст. фільм.
11.45 «Легенды сусветнага кіно». Амар Шарыф.
12.15 «На краі зямлі расійскай». Дак. фільм.
13.20 Геніі і ліхадзеі. Мацільда Кшэцінская.
13.50 XXIV цырымонія ўзнагароджання лаўрэатаў тэатральнай прэміі «Хрустальная Турандот».
15.00 «Х'ю Лоры: Няхай гавораць».
15.55 Да 100-годдзя з дня нараджэння Георгія Таўстаногава. «Гісторыя каня». Спектакль БДТ. Запіс 1989 года.
18.05 «Пешшу...» Масква кніжная.
18.30, 1.55 «Шукальнікі». «След Адзігітры».
19.20 Да Дня Масквы. «Вечнага горада — вечная музыка». Канцэрт на Тэатральнай плошчы.

20.55 Да юбілею кінастудыі імя М. Горкага. «100 гадоў пасля дзяцінства».
21.10 «Маленькая Вера». Маст. фільм.
23.20 З калекцыі тэлеканала «Культура». Вялікая опера — 2014. Фінал.
1.40 «Ён і яна». «Маё жыццё». М/ф для дарослых.
2.40 «Сусветныя скарбы культуры».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1977. Паўтор ад 2009 года.
6.40, 9.40, 11.00, 12.45, 14.20, 17.30, 18.40, 19.55, 20.55, 23.05, 0.20, 2.00, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія.
7.00 Маст. фільм «Квартэт Гварнеры».
8.45 М/ф «Пушок і сябрук».
9.05, 3.00 «Мінулы час».
10.00 «Колба часу».
13.55 Маст. фільм «У мора, дзе мы гулялі».
14.40 М/ф «Болек і Лёлек — шукальнікі прыгод».
15.00 «Быў час». 2009 год.
16.00 Маст. фільм «Наш сумленны хлеб».
18.00 «Акулы п'яра». «Хлапачнік». 1995 год.
19.30 Кароткаметражны фільм «Малады».
20.40 М/с «Болек і Лёлек — шукальнікі прыгод».
22.00 Маст. фільм «Кампань-ерас».
0.00 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно... Тэлевізійныя мемуары». Клара Новікава.
1.00 Маст. фільм «Дзівак-чалавек».
2.40 М/ф «Тайна краіны суніц».
4.00 «Народжаныя ў СССР».

EUROSPORT

4.00, 6.30, 8.30, 11.30, 13.30, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. US Open.
6.00, 8.00, 9.30 Тэніс. Турнір Вялікага шлема. Сняданак на US Open.

10.00 Аўтаспорт. Серыя GP3.
11.00 Аўтагонкі. Сусветная серыя Рэно.
12.45 Аўтагонкі. Поршэ Супер Кап.
14.15 Вэславанне. Чэмпіят свету.
16.00, 17.00 Веласпорт. Вуэльта.
16.45, 18.45 Веласпорт. Вуэльта Экстра.
22.00, 2.00 Тэніс. Гейм, сэт і Матс.

КОМЕДИЯ КАМЕДЫЯ

6.00, 9.55, 3.05 Серыял «Маё вялікае армянскае вяселле».
6.55 Камедыя «Віктар».
8.30 Камедыя «Іронія каханя».
10.50 Камедыя «Муж дзвюх жонак».
12.25 Камедыя «Крама цудаў».
14.00, 15.40, 20.00, 22.50, 0.50, 5.40 Скетчком «Паміж намі».
14.20 Меладрама «Шчаслівае сямейства».
16.00 Камедыя «Паўднёвыя моры».
17.35, 22.00 Серыял «Шчаслівыя ў разводзе».
18.20 Камедыя «Шпіён па суседстве».
20.20 Камедыя «Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу».
23.10 Камедыя «Каханне — гэта для дваіх».
1.15 Камедыя «Поспехаў, Чак».
4.00 Камедыя «Шалёныя грошы».

ТБЗ

6.00 М/ф.
10.20, 5.15 «Нераскрытыя тайны».
11.15 «Паненка і кулінар».
11.50, 1.40 Серыял «Каменская».
15.15 «Сто пытанняў даросламу».
16.05 «Жонка. Гісторыя каханя».
17.25 «Без падману».
18.15 Дак. фільм «Знакі лёсу».
19.55, 4.35 «Доказ віны».

20.45 Маст. фільм «РЭД».
22.45 «Асцярожна, махляры!»
23.15 «Часова даступны».
0.10 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».

TV 1000 ТБ1000

6.00 Камедыя «Міс Кангеніяльнасць II: прыгожая і небяспечная».
8.00 Камедыя «Горад і вёска».
10.00 Драма «Дзіяна: Гісторыя каханя».
12.00, 0.55 Камедыя «Пазбаўце нас ад Евы».
13.50 Камедыя «Парыж — Манхэтэн».
15.10 Баявік «Галодныя гульні».
17.30 Прыгоды «Галодныя гульні: І ўспыхне полымія».
20.00 Прыгоды «Кінг Конг».
23.10 Баявік «Быць Флінам».
2.40 Драма «Палёт даўжынёю ў жыццё».
4.15 Меладрама «Шоук».

РУССКОЕ КИНО TV1000 РУССКОЕ КИНО

6.20 Меладрама «Вернасць».
8.00 Камедыя «Адамся ў добрыя рукі».
10.00 Меладрама «Унук Гагарына».
11.30 Драма «Белая птушка з чорнай меткай».
13.20 Прыгоды «Тайна цёмнага пакоя».
14.50 Трагікамедыя «Пра жонку, мару і яшчэ адну...».
16.10 Фантастыка «Цяжка быць богам».
18.30 Фантастыка «Форт Рос: У пошуках прыгод».
20.20 Меладрама «8 першых спатканняў».

21.50 Драма «Арда».
0.00 Камедыя «Каўказская палонная!».
1.40 Драма «9 дзён і адна раіца».

3.10 Камедыя «Адно каханне на мільён».
4.55 Дэтэктыў «Пярэварацень у пагонах».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00 Гульні розуму.
7.15 Навуковыя недарэчнасці.
7.40 Код небяспекі.
8.00 Тайвань: востраў рыбы.
9.20 Золата Юкана.
10.10 Сканеры старажытнага свету.
11.00 Космас: Прастора і час.
12.40, 22.40, 2.50 Мегазаводы.
13.30 Апакаліпсіс: Другая сусветная вайна.
14.20 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
15.10 Дзікія жывёлы Поўначы.
16.00 Панарама 360.
16.50 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала.
21.00, 1.10, 4.30 2000-я: час, калі мы ўбачылі ўсё.
23.30, 3.40 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Уварванне на Зямлю.

DISCOVERY CHANNEL DISCOVERY

8.00 Іржавая імперыя.
8.50, 2.00 Паляўнічыя на рэліквіі.
9.40 Склады.
10.30 Неверагодныя басейны.
11.20, 18.00, 6.25 Інжынерныя пралікі.
12.10 Сысы ад пагоні.
13.00, 4.00 Выжыць разам.
13.50 Акварыумны бізнес.
14.40, 20.30 Пампучы нафту.
15.30, 22.10 І зноў не спрабуюць паўтарыць.
16.20, 23.00 Разбуральнікі легенд.
17.10, 0.00 Зараз ірване.
21.20 Дарожныя каўбоі.
1.00, 3.00 Хуткія і гучныя.
4.50 Перш за ўсё — самалёты.
5.38 Як гэта ўстроена?
6.01 Як гэта зроблена?

АД КАЗАХСТАНА — З ПАРТЫЗАНСКИМ ПРЫВІТАННЕМ

У АЛМАТЫ ЎСТАЛЯВАНЫ ПМНІК КАЗАХСКАМУ ПІСЬМЕННІКУ
І БЕЛАРУСКАМУ ПАРТЫЗАНУ АДЗІЮ ШАРЫПАВУ

У краіне, якая з'яўляецца сёння стратэгічным партнёрам Беларусі па еўразійскім будаўніцтве, адкрыты помнік пісьменніку і вучонаму Адзію Шарыпаву. Чалавек, якога і зараз памятаюць у Беларусі і Казахстане як легендарнага народнага мсціўца, партызана Вялікай Айчыннай вайны, пакінуў адметны след у гісторыі

Аўтар скульптуры — заслужаны дзеяч Рэспублікі Казахстан, прафесар Бахытжан Абішаў. Сёння помнік велічна ўзвышаецца на вуліцы, якая носіць імя Адзія Шарыпава. Гэтую акалічнасць падкрэсліў і ўдзельнік яго адкрыцця, саветнік пасольства Беларусі ў Казахстане Сяргей Жартун, і іншыя грамадскія дзеячы, пісьменнікі,

якія прыйшлі ўзгадаць літаратара, чый уклад у беларуска-казахстанскае літаратурнае, культурнае пабрацімства неацэнны. Цёплыя словы пра беларуска-казахстанскае сяброўства былі выказаны дэпутатам Сената парламента Рэспублікі Казахстан, старшынёй Саюза пісьменнікаў Казахстана, паэтам Нурланам Аразаліным. На

імпрызаваным мітынгу выступілі лаўрэат Міжнароднага Залатога медала імя Ф. Кафкі паэт Ш. Сарыеў, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Казахстана У. Каліжанаў і іншыя.

— Мне асабліва прыемна, — заўважыла ўдава пісьменніка Клара Жагіпараўна, — што само ўсталяванне помніка з'яўляецца актам супольных намаганьняў і Казахстана, і Беларусі, і Расіі — краін, дзе Адзія Шарыпава ведаюць і памятаюць.

Сваімі развагамі пра велічны талент казахакага пісьменніка і вучонага на адкрыцці помніка падзяліліся і кандыдат філалагічных навук Святлана

Ананьева, якая з'яўляецца даследчыкам беларуска-казахскіх літаратурных сувязяў і якая неаднойчы пісала пра дачыненне Адзія Шарыпава да Беларусі, і наша зямлячка, паэтэса Любоў Шашкова, якая многія гады жыўе і працуе ў Казахстане. У час святочнай імпрэзы былі агучаны і прывітанні з Беларусі, што казахскім сябрам накіравалі Саюз пісьменнікаў Беларусі, Выдавецкі дом «Звязда» і Мінскае абласное аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Максім ГАЛЫНКА.

Фота Наталлі АПРКСАЦЬ-РАВАЙ

■ Псіхалогія для ўсіх

ЛЮДЗІ, Я РАСТУ!

або Прафесіяналамі не нараджаюцца...

Па-першае, не будзем блытаць рост прафесійны і кар'ерны. У апошнім выпадку — гэта пэўнае прасоўванне па службе: атрыманне новых службовых пасадак, званняў і г.д. (развіццё па вертыкалі). Прафесійны ж рост — гэта, хутчэй, набыццё новых і паляпшэнне якасці ўжо назапашаных ведаў, уменняў і якасцей у межах нейкай канкрэтнай прафесіі (развіццё па гарызанталі). Нехта з нас можа паляпшаць свае прафесійныя якасці, але гэта не заўсёды будзе абумоўліваць яго павышэнне па кар'ернай лесвіцы, хоць і павялічвае такую верагоднасць. Тут трэба ўлічваць наяўнасць свабодных вакантных ставак, саму палітыку, структуру арганізацыі і г.д. Але за жаданнем развівацца прафесійна не абавязкова хаваецца жаданне прасоўвацца па службе. Прычыны і імкненні могуць быць абсалютна рознымі.

— Прафесійны рост патрэбны найперш маладым спецыялістам, выпускнікам ВНУ, якія яшчэ толькі асвойваюць практычныя аспекты сваёй прафесіі і павышаюць свае прафесійныя якасці для таго, каб больш упэўнена адчуваць сябе ў сваёй рабоце, — тлумачыць псіхолог Мінскага гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера Сяргей ЗІЗЮК. — Гэта тая катэгорыя, для якой яшчэ ўсё новае і цікавае, якая атрымала магчымасць на справе выпрабаваць сябе і свае веды. Аднак гэта адбываецца далёка не заўсёды, бо ў час «моды на вышэйшую адукацыю» і перакананасці ў яе ўсеагульнай неабходнасці маладыя хлопцы і дзяўчаты часта выбіраюць спецыяльнасць зьжодзячы не з асабістых інтарэсаў, а на аснове ўяўленняў аб прэстыжнасці прафесіі або пад націскам бацькоў. У працэсе навучання многія з іх могуць не выявіць у сабе патрэбных здольнасцей, якасцей або інтарэсу да выбранай спецыяльнасці, пасля завяршэння навучання пашкадаваць аб затрачаным часе і грашовых сродках і ў выніку так і не знайсці смеласці працаваць не па спецыяльнасці. Пасля такіх людзей «прырастаюць» да месца і часта аказваюцца нешчаслівымі, паколькі нелюбимая праца займае вялікую частку жыцця. Ні аб якім жаданні прафесійна развівацца тут, вядома, размова ісці не можа.

Сярод больш сталага насельніцтва за жаданнем прафесійна развівацца можа хавацца патрэба ў паляпшэнні свайго матэрыяльнага або сацыяльнага становішча, павазе з боку калег, навакольных і г.д. Аднак, калі гэтая патрэба будзе задаволеная або змяняцца каштоўнасці (напрыклад, паспяхова ў сваёй рабоце жанчына нараджае дзіця, і клопат аб ім становіцца больш прыярытэтным, чым прафесійнае развіццё), скончыцца і памкненне да прафесійнага росту. У такім выпадку спецыяліст нібы кансервуе свае веды і навыкі. Набірае сілу

адваротны працэс — прафесійнае старэнне, слабая ўспрымальнасць новага і перакананасць, што свой вопыт з'яўляецца самым правільным. Прыпыняючыся на дасягнутым, спецыяліст прапускае новае ў прафесіі. Менавіта таму маладым і сталым калегам

часта складана знайсці агульную мову, а, напрыклад, якасць матэрыялу ў навучальных установах можа даўно не адпавядаць патрабаванням рынку працы.

Такім чынам, можна заўважыць, што за жаданнем развівацца прафесійна звычайна хаваецца штосьці яшчэ. Нехта хоча праз прызнанне свайго прафесіяналізму дамагчыся павагі іншых, нехта прагне новых магчымасцей для заробку (жадае палепшыць свой матэрыяльны дабрабыт), а нехта марыць аб павышэнні, жадаючы дабіцца ўлады. Выключэнне складаюць сапраўдныя энтузіясты і фанаты сваёй справы, якіх, на жаль, не шмат. У любым выпадку сэнс, прычыну і мэту свайго прафесійнага развіцця кожны вызначае для сябе сам.

ЗАЗІРНУЦЬ У СЯБЕ

Для рашэння прафесійных праблем у псіхатэрапіі часта прымяняецца тэхніка прафесійнага лагааналізу, якая мае сваю структуру:

Ацэнка свайго прафесійнага жыцця.

Высвятляецца разуменне адрознення прафесіянала ад спецыяліста. Адзначаюцца ўласныя правы прафесіяналізму, уяўленні аб патрабаваннях да асобы прафесіянала, уласныя прафесійныя якасці. Апісваецца прафесійнае станаўленне і самавызначэнне, правы прафесійнага старэння. Вызначаюцца праблемы самарэалізацыі, канфлікты самавызначэння, крызісы прафесійнага станаўлення.

Рэальнае прафесійнае «Я».

Выяўляецца прафесійная самаацэнка — прафесійныя якасці, кампетэнтнасць, актыўнасць, адказнасць, здольнасць да самарэалізацыі. Фіксуецца актуальныя ўнутраныя і знешнія супярэчнасці ў прафесійным развіцці, станаўленні асабістай і прафесійнай прасторы.

Прафесійнае мінулае.

Аналізуецца прафесійны вопыт, перавагі і абмежаванні, крызісы і вяршыні, іх прычыны, спосабы вырашэння. Адзначаюцца падзеі і людзі, якія паўплывалі на выбар прафесіі.

Стымуляцыя творчага ўяўлення.

Апісваецца пажаданае прафесійнае ўдасканаленне, вобраз ідэальнага прафесіянала «Я». Ствараецца мадэль ідэальнага спецыяліста сваёй прафесіі, адзначаюцца якасці непрафесіянала. Ацэньваюцца рэальныя і дэкларуемыя прафесійныя каштоўнасці. Разглядаюцца шляхі дасягнення прафесійнага ўдасканалення, планы на будучыню, магчымыя цяжкасці і шляхі іх пераадолення. Выпрацоўваюцца стратэгіі дасягнення дасканаласці. Афармляюцца каштоўнасці і сэнс прафесіяналізму. Вызначаюцца галоўныя мэты і магчымасці іх дасягнення.

Заклучны этап.

Ствараецца сімвалічная эпітафія на прафесійным помніку.

Гэтая тэхніка абавязкова выконваецца пісьмова, пасля чаго можа абмяркоўвацца са спецыялістам. Варта звярнуць увагу на тыя моманты, што найбольш цяжка паддаюцца апісанню. Не варта спрабаваць апісаць усё за адзін раз. Лепш абпірацца на ўнутраныя адчуванні. Выкананне такой тэхнікі дазваляе глыбока ацаніць свой прафесійны шлях, паглядзець на сваю прафесійную дзейнасць не як на рутыну, а як на свядомую, асэнсаваную працу.

■ Неасабісты суб'ектыў

СЛЯДЫ НА ЗЯМЛІ

Не абавязкова таптаць свежы асфальт,
каб іх пакінуць

На ўскрайку тратуара ля нядаўна заасфальтаванай праезнай часткі дзве дзяўчыны гадоў па шаснаццаць займаліся дзіўнай справай. Трымаючы адна адну за рукі, каб не паваліцца, яны з усёй моцы тупалі адной нагой па свежым бліскучым асфальце. Мінакі здзіўлена на іх пазіралі, а я нават спынілася, спрабуючы даўмецца, што яны робяць. Нарэшце зразумела: чорная маса на адрамантаванай дарозе яшчэ не зусім застыла ў такую спёку, і, калі некалькі раз тупнуць, трапіўшы дакладна ў адно і тое ж месца, застаецца след. Застаецца на доўга, прынамсі да наступнага дарожнага рамонту, і можна будзе, усякі раз праходзячы ці праязджаючы міма, з гонарам усведамляць, што вось тут ёсць знак, які ты пакінуў на зямлі...

Напэўна, яны так і думалі, наіўныя гарадскія падлеткі, засяроджана стараючыся адбіць ног на асфальце. Так і карцела спагадліва патлумачыць ім, што не такія сляды на зямлі трэба імкнуцца пакінуць. Але я проста рушыла далей. Гэта не трэба тлумачыць. Да гэтага чалавек павінен дайсці сам. Або не дайсці — калі б даходзілі ўсе, не было б у нас столькі зламаных лавак і ліфтаў, пакалечаных і парэзаных дрэў, пакрэманых сценаў і будынкаў... Спадзяюся, гэтыя незнаёмыя дзяўчынкі дайдуць. Стануць дарослымі і зразумеюць. Бо гэта намярэнне проста, як дыхаць. І прыкладаў вакол — безліч, калі захочаш іх заўважыць.

У нашай вёсцы 16 жніўня было свята — дзень Святога Роха. Адзін са шматлікіх святых, у каталікоў ён лічыцца заступнікам ад эпідэміі. Праўда, на маёй радзіме ён ужо даўно страціў сваю канфесійную прыналежнасць. Бо, незалежна ад таго, праваслаўны ты, каталік ці ўвогуле бязбожнік, у гэты дзень абавязкова трэба выйсці з хаты насустрач абразу з выявай Святога, пацалаваць яго, далучыцца да працэсі, якая павольна абыходзіць вёску, замкнёўцаў з землякамі гэты ахоўны магічны круг.

Так доўжыцца ўжо больш за паўтара стагоддзя. Мясцовае паданне, якое бабулі ўжо не аднаго пакалення раскажваюць унукам, гаворыць пра тое, што абраз з'явіўся ў вёсцы падчас эпідэміі халеры. Гэта дзесьці ў сярэдзіне XIX стагоддзя, бо, як сведчаць гістарычныя крыніцы, тады якраз была апошняя эпідэмія на нашай зямлі. Яго знаходжанне не было звязана з нейкім чудам — мясцовая пані проста замовіла яго ў Варшаве. Заплаціла, пэўна, немалыя грошы: выява Святога (дакладней, цэлы сюжэт з яго жыцця) напісаны алеем на палатне ўнушальных памераў — з добрае вясковае акно. Купіла яго не для сябе — аддала людзям. Ратавала іх ад смерці. Паданне сведчыць — выратавала. Абраз абнеслі вакол вёскі, і хвароба, якая лютавала ў наваколлі, дзівосным чынам прайшла міма.

З таго часу мае землякі выконваюць гэты рытуал — у сярэдзіне жніўня абносяць выяву Святога вакол вёскі. Войны, рэвалюцыі, рэпрэсіі, ваяўнічы атэізм — нішто не прымусіла іх адрачыся ад традыцыі. Абраз за ўвесь час свайго існавання ні разу не пакідаў вёску. Можа, таму яна і ацалела сярод пажарышчаў самай страшнай вайны (суседняе Скірмантава фашысты спалілі разам з людзьмі), можа, таму і самыя разбуральныя ўраганы, што праносіліся па наваколлі, менавіта ў нас нібы страчвалі сваю сілу? Нехта скептычна ўсміхнецца, маўляў, прымхі і супадзенні, а я вось асабіста, які ўсе аднавіўшы, у гэта веру. Абраз нас і сёння ахоўвае і ратуе. Не толькі ад хвароб і стыхійных бедстваў.

Дзіўна, але менавіта гэта, па сутнасці сваёй — проста напісаная зусім невыбітнм невядомым мастаком копія некага з італьянскіх майстроў, стала, як гэта зараз модна казаць, кансалідуемым фактарам для адной асобна ўзятай невялікай вёскі. Для ўсіх, хто нарадзіўся ў ёй, чые бацькі, бабулі-дзядулі тут жылі, для тых, хто прыехаў з іншых мясцін і пасяліўся тут. Здавалася б, трэць хат на вясковай вуліцы ўжо ператварылася ў лецішчы гараджан, і дзверы ў іх часцей замкнёны, і фіранкі на вокнах нават удзень завешаны, а нясуць Святога Роха — і сустракаюць яго ля кожнай брамкі. Дзеці, унукі, зяці, нявесткі — «на Роха» ў вёску прыязджае ўся радзіна. І ідзе «за Рохам» па вёсцы, у якой на зіму добра калі застаецца дваццаць чалавек, вялікая грамада, і ўсе адно аднаму не чужыя, бо ў іх адны і тыя ж успаміны дзяцінства, адна першая настаўніца, адна сунічная паляна з самымі смачнымі ягадамі, адны і тыя ж — самыя родныя — назвы, мянушкі, слоўцы, якіх больш нідзе не пачуеш. Што адчуваеш, ідучы ў гэтым урачыстым шэсці? Я не ведаю, як назваць гэта пачуццё адным словам. Свой на сваёй зямлі. Можа, гэта і ёсць пачуццё Радзімы?..

Дык вось, пра сляды на зямлі. Прозвішча той пані, што замовіла абраз, было Свідава. Прайшло паўтары сотні гадоў, а людзі не забыліся.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.
alena@zviazda.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21886 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – здание заправочной с пристройкой), площадью – 50,5 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21893 (назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – столовая), площадью – 126,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21894 (назначение – здание специализированное здравоохранения и предоставления социальных услуг, наименование – ФОК), площадью – 310,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21881 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – контора), площадью – 661,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21878 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – здание диспетчерской), площадью – 249,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21890 (назначение – здание специализированное коммунального хозяйства, наименование – здание котельной с сушилкой), площадью – 102,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-22912 (назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), наименование – здание водомаслогрейки), площадью – 62,8 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21884 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – участок № 1), площадью – 554,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-22913 (назначение – здание иного назначения, наименование – навес), площадью – 163,4 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21891 (назначение – здание специализированное для бытового обслуживания населения, наименование – туалет), площадью – 21,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21888 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание плотницкой, склада шин), площадью – 201,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21882 (назначение – здание специализированное для переработки нефти и газа, производства химических веществ, резиновых и пластмассовых изделий, прочих неметаллических минеральных продуктов, наименование – навес для сброса газа), площадью – 82,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21889 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада), площадью – 543,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21883 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада), площадью – 448,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-1523 (назначение – здание нежилого участка № 2, наименование – здание участка № 2), площадью – 1125,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21885 (назначение – здание обрабатывающей промышленности иного назначения, наименование – здание мастерских), площадью – 2182,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21892 (назначение – здание специализированное для лечебно-профилактических и санаторно-курортных целей, наименование – здание профилактория), площадью – 682,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-21887 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – здание мочевой с очистительными сооружениями), площадью – 414,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-26814 (назначение – сооружение специализированное энергетик, наименование – воздушная линия электропередачи 0,кВт), протяженностью – 654,0 м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-26815 (назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – артезианская скважина), площадью – 15,2 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-26904 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженностью – 273,0 м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-26906 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – ливневая канализация), протяженностью – 727,0 м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-26907 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – тепловая сеть), протяженностью – 298,0 м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-26905 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – очистные сооружения), площадью – 112,0 кв.м	
- капитальное строение, инв. № 450/С-26903 (назначение – сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства, наименование – асфальтобетонное покрытие), площадью – 22800,0 кв.м	
- пруды, количеством 4 шт., общей площадью 1,8 га	
- труба дымовая металлическая высотой 18 м	

Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Наименование	Характеристика
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 425483307102000268 (назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений), площадь 8,4690 га, расположен по адресу: Слонимский р-н, д. Чемеры, ул. Грибовская, 1. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельный участок, находящийся в водоохранной зоне водного объекта, код – 4,1, площадью 8,4690 га.
Обременения со стороны 3-х лиц	- капитальное строение, инв. № 450/С-21886, площадью 59,5 кв.м, сроком по 30.10.2017 г. - часть капитального строения, инв. № 450/С-21885, площадью 101,1 кв.м, сроком по 31.01.2018 г. и площадью 30,8 кв.м сроком по 31.03.2017 г. - капитальное строение, инв. № 450/С-21888, площадью 201,0 кв.м, сроком по 31.03.2017 г. - часть капитального строения, инв. № 450/С-21889, площадью 88,5 кв.м, сроком по 08.02.2017 г. - часть капитального строения, инв. № 450/С-1523, площадью 416,8 кв.м, сроком по 14.12.2017 г. - часть капитального строения, инв. № 450/С-21878, площадью 49,2 кв.м, сроком по 28.02.2017 г. - часть капитального строения, инв. № 450/С-21884, площадью 223,3 кв.м, сроком по 28.02.2017 г. и площадью 42,6 кв.м сроком по 31.03.2017 г. - часть капитального строения, инв. № 450/С-26903, площадью 650,0 кв.м, сроком по 14.12.2017 г., площадью 870 кв.м сроком по 30.10.2017 г., площадью 300 кв.м сроком по 31.03.2017 г., площадью 5680 сроком по 28.02.2017 г.
Начальная цена продажи	9 422 042 925 (девять миллиардов четырехсот двадцать два миллиона сорок две тысячи девятьсот двадцать пять) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	471 102 146 (четыре сорок семь тысяч сто две тысячи сто сорок шесть) белорусских рублей
Продавец	Филиал «Автобусный парк № 3 г. Слоним» ОАО «Гродноблвавтотранс», 231800, г. Слоним, ул. Чкалова, 32, тел./факс 8-01562-25-471
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012215030011 в ЦБУ № 422 филиала № 402 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Слоним, ул. Черняховского, 3, БИК 152101689, УНП 500836066. Получатель – Филиал «Автобусный парк № 3 г. Слоним» ОАО «Гродноблвавтотранс»
Аукцион состоится 23 сентября 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209	
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.	
Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; <i>юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь</i> – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; <i>индивидуальным предпринимателем</i> – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; <i>юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь</i> – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.	
При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность физического лица.	
Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатор аукциона извещается участниками аукциона.	
В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.	
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 14.05.2015 г.	
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)	
Последний день приема заявлений – 17 сентября 2015 г. до 15.00	

ООО «Правовая компания «Антикризисный консалтинг АСС ВУ» проводит повторные открытые торги в форме аукциона по продаже недвижимого имущества ООО «ЕвроЛегГолд», находящегося в процедуре ликвидации.

Первые открытые торги в форме аукциона проходили 14.08.2015 в 12 часов 00 минут по адресу: г. Минск, ул. Скрыганова, д. 6, к. 3, офис 2304.

Торги признаны несостоявшимися.

Продавец: ООО «ЕвроЛегГолд» (г. Минск, УНП 590995980).

Организатор торгов: ООО «Правовая компания «Антикризисный консалтинг АСС ВУ», для получения более подробной информации о торгах ООО «ЕвроЛегГолд» Вы можете обратиться по тел. 8 (017) 204 50 03, а также найти интересующую Вас информацию на сайте www.acc.by

№ лота	Описание предмета торгов	Начальная цена, бел. руб., без НДС	Ставка НДС, %	Сумма НДС, бел. руб.	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.	Шаг торгов, бел. руб.
1	Автомобиль легковой CHERY A 13, 2012 г.в., золотистый хэтчбэк, двигатель V-1.500 бензин, полный электропакет (кондиционер, электро-стеклоподъемники, подогрев сидений), ARBG- водителя, пассажира, пробег – 78 000 км, состояние идеальное.	60 712 200	20	12 142 440	72 854 640	7 285 464	3 642 732
2	Автомобиль легковой CHERY COWIN, 2008 г.в., черный хэтчбэк, V-1.600, бензин, кондиционер, гидросилитель руля, салон светлый велюр, пробег 78 000 км.	32 143 500	20	6 428 700	38 572 200	3 857 220	1 928 610

Торги проводятся в соответствии с Постановлением Совета Министров №16 от 8 января 2013 г.

«О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица».

Для участия в аукционе необходимо внести сумму задатка по интересующему(им) лоту(ам) на реквизиты ООО «ЕвроЛегГолд» (р/с 3012127977016 в ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 590995980) и направить в адрес организатора торгов (220079, г. Минск, а/я 267, director@acc.by) заявление на участие в торгах с приложением документов, подтверждающих уплату суммы задатка.

Результаты торгов оформляются протоколом о результатах торгов.

С участником, победившим по результатам торгов, в течение 3-х рабочих дней заключается основной

(предварительный) договор купли-продажи недвижимого имущества.

Срок оплаты приобретенного предмета торгов устанавливается в договоре купли-продажи, заключаемого по результатам торгов в течение 3-х рабочих дней.

В случае, если заявление на участие в торгах подано только одним участником, или для участия в торгах не было подано ни одного заявления, или ни один из участников не явился, торги признаются несостоявшимися и комиссия оформляет протокол о признании торгов несостоявшимися.

В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился

только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона (далее – единственный участник аукциона).

Торги состоятся 10.09.2015 в 12 часов 00 минут по адресу: г. Минск, ул. Скрыганова, д. 6, к. 3, офис 2304.

Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами, указанными в п. 12 Постановления Совета Министров от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица», принимаются с момента публикации указанного объявления до 18 часов 00 минут 09.09.2015.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПОСЛЕДУЮЩИХ ПОВТОРНЫХ ТОРГАХ (Юревич А.А.)

Наименование (описание), местонахождение и стоимость имущества	ЛОТ № 1 – легковой автомобиль SKODA SUPERB Амбшн, 2011 г.в. кузов №ТМВAB43Т2В9054894 стоимостью 160 400 000 рублей. Местонахождение: Поставский р-н, г.п. Воропаево, ул. Ленинская, 58
Собственник (владелец) имущества	Юревич Андрей Антонович
Дополнительная информация	Требуется ремонт двигателя, замена резины. Имеются царапины на задней дверце.
Информация об обременениях	Автомобиль не снят с регистрационного учёта
Место, дата и время проведения торгов	Витебская обл., г. Поставы, ул. Советская, 76а, каб. 13, 15.09.2015 года в 11.00
Справочная информация	Судебный исполнитель отдела принудительного исполнения Хведевич Е.И., тел.8-02155-20-937, +375295156869, Витебская обл., г. Поставы, ул. Советская, 76а, каб. 13
Условия и порядок	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения транспортного средства, предусмотренных законодательством не позднее 14.09.2015 г. 2. Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть зачислен не позднее 14.09.2015 на депозитный счет Отдела принудительного исполнения Поставского района р/с 3642903000168 в ЦБУ №230 г. Поставы, ф-ла 216 «АСБ Беларусбанк» г. Полоцк МФО 648, УНН 300302938. 3. Минимальная величина первого шага составляет 5 процентов стоимости реализуемого с торгов имущества (лота). 4. В соответствии со статьей 385 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика	Капитальное строение, инв. № 412/С-25406 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – заготовительный парек), площадью 25,3 кв.м, расположенное по адресу: г. Мосты, ул. Пролетарская, 24А
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 424050100020000312 (назначение – земельный участок для размещения объектов оптовой торговли, материально-технического и производственного снабжения, заготовок и сбыта продукции (для обслуживания здания заготовительного ларька)), площадью 0,0053, расположенное по адресу: г. Мосты, ул. Пролетарская, 24А. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в водоохранной зоне водных объектов вне прибрежных полос, код – 4.1, площадью 0,0053 га.
Начальная цена продажи	70 000 000 (семьдесят миллионов) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	7 000 000 (семь миллионов) белорусских рублей
Продавец	Мостовский филиал Гродноблпотребкоопсоюза, 231600, г. Мосты, ул. 30 лет ВЛКСМ, 1, тел./факс 8-01515-325-22
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 02 октября 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209	
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.	
Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; <i>юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь</i> – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; <i>индивидуальным предпринимателем</i> – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; <i>юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь</i> – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.	
При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность физического лица.	
Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатор аукциона извещается участниками аукциона.	
В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.	
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)	
Последний день приема заявлений – 28 сентября 2015 г. до 15.00	

Телефон для справок: 45-05-38 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
Дополнительная информация <http://ino-v-grodno.tam.by>

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

28 сентября 2015 г. проводит открытый аукцион с условиями № 12-У-15 на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений)

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). **Предмет аукциона:** право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на предоставляемом земельном участке, на котором находятся объекты, подлежащие сносу. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. На торги выставляется право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на земельном участке в г. Минске, предоставляемом в аренду сроком на 5 лет:

№ предмета аукциона	Месторасположение земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, бел. руб.	Наличие обременений	Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельного участка и сносом расположенных на нем объектов недвижимости
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	г. Минск ул. Городской Вал	0,3	многофункциональный общественный комплекс с паркингом	2 141 115 900	428 000 000	73 044 458	снос существующих зеленых насаждений, демонтаж подземного сооружения, вынос существующих внутриплощадочных транзитных инженерных сетей	3 325 486 руб.

Основные условия проектирования и строительства объекта указаны в акте выбора места размещения земельного участка и прилагаемой к нему документации.

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанном земельном участке и их характеристики содержатся на планово-картографических материалах в составе земельного кадастровой документации.

Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участка осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Минским горисполкомом).

Аукцион состоится 28 сентября 2015 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Участниками аукциона могут быть юридические лица или индивидуальные предприниматели. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более индивидуальных предпринимателей, юридических лиц.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток не позднее 22 сентября 2015 г. в размере, определенном в графе 6 таблицы, перечисляемый на расчетный счет № 364100000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП – 100690830, назначение платежа – 04002, получатель – главное финансовое управление Мингорисполкома;

предоставить в УП «Минский городской центр недвижимости» (организатору аукциона) следующие документы:

заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и про-

ведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляется: индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенности или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовом состоянии, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригиналы и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов на участие в аукционе представители индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

При подаче документов уполномоченное лицо, которое будет представлять на аукционе стороны договора о совместном участии в аукционе и подписывать протокол о результатах аукциона (его представитель), предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями, юридическими лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. № 6, с 31 августа 2015 г. по 22 сентября 2015 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам до 16.45).

Торги в отношении земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

С победителем аукциона либо с единственным участником несостоявшегося аукциона, выразившим согласие на внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, заключается договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений).

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона в течение 10 рабочих дней со дня принятия Минским горисполкомом решения об изъятии и предоставлении ему соответствующего земельного участка, до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка обязан:

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления Минским горисполкомом расщотки ее внесения);
- возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии и предоставлении земельного участка в аренду;
- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.

Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.

Оплата стоимости предмета аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона Минский горисполком предоставляет расщотку внесения платы за предмет аукциона. Указанное заявление подается победителем аукциона в Минский горисполком не ранее заключения с организацией по землеустройству договора подряда на разработку проекта отвода земельного участка, но не позднее одного рабочего дня после получения землеустроительной службой Минского горисполкома материалов об изъятии и предоставлении земельного участка.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский гориспол-

ком заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) и договор аренды земельного участка сроком на 5 лет.

Договор аренды земельного участка и возмещение основанного на нем права аренды на земельный участок подлежат государственной регистрации в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».

После истечения срока аренды земельного участка (5 лет), предоставленного по результатам аукциона, лицо, которому он предоставлен, в установленном порядке обращается в адрес Минского горисполкома с заявлением о продлении срока аренды соответствующего участка (заключении нового договора аренды), на основании которого по решению исполкома ему предоставляется земельный участок на указанный в заявлении срок, но не более чем на 99 лет, при условии внесения этим лицом платы за право аренды земельного участка, рассчитанной на основании его кадастровой стоимости с применением коэффициентов, установленных Советом Министров Республики Беларусь исходя из сроков аренды земельных участков.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по земельному участку (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактный телефон: + 375 (17) 226-16-72, официальный сайт организатора аукциона: www.mgcn.by.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ СТРОИТЕЛЬСТВА ОБЪЕКТА

«Строительство группы жилых домов неповышенной комфортности

в квартале улиц Корш-Саблина – Л. Беды – Белинского – Восточной».

Дом № 1 по генплану (2 очередь строительства)

Информация о застройщике: «Приорбанк» Открытое акционерное общество («Приорбанк» ОАО), зарегистрированное Национальным банком Республики Беларусь 12 июля 1991 г., регистрационный номер 12.

Юридический адрес и местонахождение: 220002, г. Минск, ул. В.Хоружий, 31А.

Режим работы: понедельник – четверг с 8³⁰ до 17³⁰ часов, пятница с 8³⁰ до 16¹⁵ часов, обеденный перерыв с 12³⁰ до 13¹⁵ часов, выходные дни – суббота, воскресенье, государственные праздники и праздничные дни.

В течение трех предшествующих лет «Приорбанк» ОАО как заказчик принял участие в строительстве следующих объектов недвижимости:

в 2015 году – «многоквартирный жилой дом № 2 по генплану в составе объекта «Строительство группы жилых домов неповышенной комфортности в квартале улиц Корш – Саблина — Л. Беды — Белинского — Восточной 1 очередь строительства», г. Минск».

Информация об объекте строительства.
Цель строительства: исполнение условий заключенного с Минским городским исполнительным комитетом договора от 12 октября 2009 г. № 258-Д на реализацию права проектирования и строительства группы жилых домов неповышенной комфортности в квартале улиц Корш-Саблина – Л. Беды – Белинского – Восточной.

Этапы и сроки реализации объекта строительства: первый пусковой комплекс строительства – общестроительные работы жилой части здания секции 5, 6, 7, 8, техническое подполье всего здания, технический этаж секции 5, 6, 7, 8, отделка мест общего пользования, сантехнические, электромонтажные, пусконаладочные и отделочные работы жилой части секции 5, 6, 7, 8 в полном объеме согласно проектной документации, наружные стены и технические помещения встроены помещений жилой части секциями, несущие конструкции и перекрытие пристроенной гараж-стоянки для организации дворовой территории; второй пусковой комплекс строительства – общестроительные работы жилой части здания секции 1, 2, 3, 4, технический этаж секции 1, 2, 3, 4, отделка мест общего пользования, сантехнические, электромонтажные, пусконаладочные и отделочные работы жилой секции 1, 2, 3, 4 в полном объеме согласно проектной документации, наружные стены и технические помещения встроены помещений под данными секциями, несущие конструкции и перекрытия пристроенной гараж-стоянки для организации дворовой территории; третий пусковой комплекс строительства – гараж-стоянка общей площадью 6328,54 квадратного метра; четвертый – четырнадцатый пусковые комплексы строительства – административно-торговые помещения 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 общей площадью 2734,87 квадратного метра.

Первый пусковой комплекс строительства: начало строительства – 9 февраля 2015 г., окончание строительства – апрель 2016 г.

Второй – четырнадцатый пусковые комплексы: начало строительства – 4 февраля 2015 г., окончание строительства – май 2017 г.

Государственная экспертиза проектной документации: экспертные заключения от 6 августа 2010 г. № 895-15/10 и от 4 февраля 2015 г. № 67-15/15, выданные республиканским унитарным предприятием «Глосстройэкспертиза».

Разрешение на производство строительно-монтажных работ: разрешение на производство строительно-монтажных работ от 25 марта 2015 г. №2-207Ж-001/15, выданное инспекцией Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску.

Местонахождение объекта строительства: г. Минск, Советский район, в квартале улиц Корш-Саблина – Л. Беды – Белинского – Восточной.

Характеристика объекта строительства: жилой дом состоит из 8 жилых секций, из которых 1, 5, 8 – 10-этажные и 2, 3, 4, 6, 7, 12-этажные. Конструктивная схема здания – монолитный каркас с шагами колонн от 2,3 м до 7,2 м со сплошными плоскими монолитными перекрытиями толщиной 200 мм. Здание с теплым техническим чердаком и техническими надстройками, в которых расположены машинные помещения лифтов и венткамеры подпора воздуха. Под домом запроектировано техническое подполье, в котором размещаются тепловые пункты, насосная пожаротушения, ЛВС. Техподполье имеет три самостоятельных выхода. Высота технического под-

полья 2,3 м обусловлена возможностью подключения здания к наружным сетям. Общая площадь квартир: однокомнатных от 43.15 до 54,09 кв.м; двухкомнатных от 63.51 до 78,39 кв.м; трехкомнатных от 83.48 до 100.02 кв.м. Количество квартир на этаже – 4. Высота жилого этажа от пола до пола 3 м. Во всех квартирах запроектировано устройство летних помещений (остекленных лоджий и балконов). В квартирах, расположенных на 6 этаже и выше, в качестве второго эвакуационного выхода приняты выходы на лоджии и балконы с глухими простенками шириной 1,2 м. На 1 этаже расположены встроены административно-торговые помещения 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 общей площадью 2734,87 квадратного метра с входами со стороны основных транспортных и пешеходных потоков. Для маломобильной группы населения при входах в эти помещения предусматриваются пандусы. Входы в жилье осуществляются со стороны дворовой территории. На первом этаже 8 секции предусмотрены помещения товарищества собственников. Естественное освещение обеспечивается нормативным удалением дома от прилегающей застройки с учетом инсоляции, а также оптимальным соотношением площадей окон к площадям помещений. Дом оборудован лифтами, мусоропроводом. Крыша плоская с внутренним водостоком. Окна – из ПВХ профиля с двухкамерными стеклопакетами. Под дворовой территорией предусмотрено размещение подземного одноэтажного гаража-стоянки на 181 машино-место. Объемно-планировочное решение гаража-стоянки предусматривает устройство двух отсеков на 91 и 90 машино-места, разделенные противопожарной преградой с тамбур-шлюзом между ними. Каждый отсек имеет два выезда – один непосредственно наружу, второй – через соседний отсек. Выходы для людей предусмотрены через лестничные клетки и по въездным пандусам. В жилом доме предусмотрена аварийная противодымная вентиляция для удаления дыма при пожаре из коридоров и подчана наружного воздуха из шахты лифтов. Вентиляция: в квартирах – естественная; во встроены помещениях – естественная и механическая. Электрообеспечение: разводка электропроводки с установкой электросчетчиков по квартирам и встроеным помещениям. Холодное и горячее водоснабжение: в квартиры и встроены помещения устанавливаются счетчики холодной и горячей воды, регуляторы давления и устройства пожаротушения. Отопление: в квартирах – двухтрубная система отопления с установкой радиаторов и счетчиков учета тепла для каждой квартиры; во встроены помещениях – горизонтальная одноструйная система отопления с установкой радиаторов и теплосчетчиков для каждой организации, потребляющей тепло. Телефонизация, радиофикация, телевидение: поквартирная разводка. Внутренняя отделка только мест общего пользования (общие коридоры, лифтовые, лестничные пролеты, входные группы). Внутренняя отделка жилых помещений и встроены помещений: стены, потолки, полы – без чистовой отделки. Деревянные блоки: наружные – металлические; межквартирные – деревянные; межкомнатные – не устанавливаются.

Количество предлагаемых объектов долевого строительства: первый пусковой комплекс строительства – 23 единицы; второй пусковой комплекс строительства – 20 единицы; 6 административно-торговых помещений; 10 машино-мест.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры первого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц 6 административно-торговых помещений №№1, 5, 7, 8, 9, 10.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры второго пускового комплекса строительства: однокомнатные – 5 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры третьего пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры четвертого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры пятого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры шестого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры седьмого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры восьмого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры девятого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц следующие квартиры десятого пускового комплекса строительства: однокомнатные – 8 единиц; двухкомнатные – 7 единиц; трехкомнатные – 8 единиц.

граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц 10 машино-мест.

Цены на объекты долевого строительства:

первый пусковой комплекс строительства: стоимость 1 (одного) квадратного метра **однокомнатных** квартир при внесении 100% оплаты в течение месяца с момента заключения договора составляет **19 000 000** (девятнадцать миллионов) рублей. При 25% взносе – стоимость 1 (одного) квадратного метра составляет **22 500 000** (двадцать два миллиона пятьсот тысяч) рублей. Оставшиеся платежи вносятся равными частями до конца строительства I-го пускового комплекса. Стоимость 1 (одного) квадратного метра **двухкомнатных** квартир при внесении 100% оплаты в течение месяца с момента заключения договора составляет **17 500 000** (семнадцать миллионов пятьсот тысяч) рублей. При 25% взносе – стоимость 1 (одного) квадратного метра составляет **21 000 000** (двадцать один миллион) рублей. Оставшиеся платежи вносятся равными частями до конца строительства I-го пускового комплекса. Стоимость 1 (одного) квадратного метра **трехкомнатных** квартир при внесении 100% оплаты в течение месяца с момента заключения договора составляет **17 000 000** (семнадцать миллионов) рублей. При 25% взносе – стоимость 1 (одного) квадратного метра составляет **20 500 000** (двадцать миллионов пятьсот тысяч) рублей. Оставшиеся платежи вносятся равными частями до конца строительства I-го пускового комплекса;

второй пусковой комплекс строительства: стоимость 1 (одного) квадратного метра **однокомнатных** квартир при внесении 100% оплаты в течение месяца с момента заключения договора составляет **19 000 000** (девятнадцать миллионов) рублей. При 25% взносе – стоимость 1 (одного) квадратного метра составляет **24 500 000** (двадцать четыре миллиона пятьсот тысяч) рублей. Оставшиеся платежи вносятся равными частями до конца строительства II-го пускового комплекса. Стоимость 1 (одного) квадратного метра **двухкомнатных** квартир при внесении 100% оплаты в течение месяца с момента заключения договора составляет **16 500 000** (шестнадцать миллионов пятьсот тысяч) рублей. При 25% взносе – стоимость 1 (одного) квадратного метра составляет **21 500 000** (двадцать один миллион пятьсот тысяч) рублей. Оставшиеся платежи вносятся равными частями до конца строительства II-го пускового комплекса. Стоимость 1 (одного) квадратного метра **трехкомнатных** квартир при внесении 100% оплаты в течение месяца с момента заключения договора составляет **16 000 000** (шестнадцать миллионов) рублей. При 25% взносе – стоимость 1 (одного) квадратного метра составляет **20 500 000** (двадцать миллионов пятьсот тысяч) рублей. Оставшиеся платежи вносятся равными частями до конца строительства II-го пускового комплекса;

стоимость 1 (одного) квадратного метра административно-торговых помещений составляет 1300 (одна тысяча триста) долларов США, включая НДС, при 100% оплате стоимости объекта долевого строительства в течение 30 календарных дней со дня заключения договора по официальному курсу белорусского рубля, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день внесения платежа;

стоимость 1 (одного) машино-места составляет **330 000 000** (триста тридцать миллионов) рублей. Первоначальный взнос – 20%. Оставшиеся платежи равными частями не позднее мая 2017 г.

Формирование стоимости квадратного метра вышеназванных квартир производится на основании сводного сметного расчета с учетом затрат застройщика.

Условия оплаты: при заключении договора дольщик вправе выбрать квартиру соответствующей площади из имеющихся свободных квартир, предложенных застройщиком для заключения договоров на момент заключения договора создания объекта долевого строительства. Первоначальный взнос для всех дольщиков составляет не менее 25% от стоимости квартиры (цены договора) и должен быть внесен не позднее 30 календарных дней с момента заключения договора создания объекта долевого строительства. Первоначальный взнос для всех дольщиков составляет не менее 20% от стоимости машино-места (цены договора) и должен быть внесен не позднее 30 календарных дней с момента заключения договора создания объекта долевого строительства. Оплата по договорам создания объекта долевого строительства будет осуществляться в белорусских рублях.

Первоначальный взнос для всех дольщиков составляет

100% от стоимости административно-торгового помещения (цены договора) и должен быть внесен не позднее 30 календарных дней с момента заключения договора создания объекта долевого строительства. Оплата по договорам создания объекта долевого строительства административно-торговых помещений будет осуществляться в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа.

Условия возможного изменения цены застройщиком в одностороннем порядке: в связи с определением фактической площади объекта долевого строительства по результатам технической инвентаризации РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».

Права застройщика на земельный участок: решение Минского городского исполнительного комитета от 4 декабря 2014 г. № 3079 «Об изъятии, предоставлении земельных участков и разрешении строительства объекта». Свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельных участков и возникновения права на него от 18 декабря 2014 г. № 500/1109-7546; от 18 декабря 2014 г. № 500/1109-7547; от 18 декабря 2014 г. № 500/1109-7548; от 18 декабря 2014 г. № 500/1109-7550.

Площадь и границы земельного участка: земельный участок площадью – 2,2939 га, расположен в квартале улиц Корш-Саблина–Л. Беды–Белинского–Восточной.

Элементы благоустройства: комплекс работ по благоустройству включает устройство подъездов, пешеходных связей, установку малых архитектурных форм, озеленение, организацию детских игровых, спортивных, хозяйственных площадок, площадок для отдыха взрослых.

Количество в строящемся объекте строительства самостоятельных частей, передаваемых застройщиком дольщикам после ввода объекта строительства в эксплуатацию: общее количество квартир – 327, в том числе: однокомнатные – 54 единицы; двухкомнатные – 128 единиц; трехкомнатные – 145 единиц. Общее количество встроеным общественно-торговых помещений – 11 единиц. Общее количество машино-мест – 181 единица.

Общее имущество объекта строительства, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков после ввода объекта строительства в эксплуатацию и передачи объектов долевого строительства дольщикам: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и вентиляционные шахты, коридоры, крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие конструкции, сантехнические, электрические и иное оборудование, находящееся за пределами жилых и (или) нежилых помещений, но обеспечивающее их деятельность, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, поступают в собственность дольщиков, если финансирование этих объектов осуществлялось дольщиками и передается застройщиком товариществу собственников.

Предполагаемый срок ввода объекта строительства в эксплуатацию: окончание строительства – 9 мая 2017 г.

Договор строительного подряда: договор строительного подряда от 29 декабря 2014 г. № 03.01-05/7 заключен застройщиком с ОАО «Стройтрест № 35».

Условия приема заявлений и ознакомления с объектом долевого строительства: прием заявлений на участие в долевом строительстве будет осуществляться через 7 календарных дней после опубликования проектной декларации по адресу: г. Минск, ул. Л. Беды, 10, пом.1Н, каб. 3. Прием заявлений осуществляется до момента набора их необходимого количества. Если претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и застройщик вправе заключить договор с другим претендентом. Ознакомиться с объектом долевого строительства и ходом работ по его строительству можно в офисе уполномоченного представителя застройщика – частное риэлтерское учиторное предприятие «Агентство недвижимости «Риэлт-Экспресс» (Частное предприятие «Агентство недвижимости «Риэлт-Экспресс»), расположенное по адресу: г. Минск, ул. Л. Беды, 10, пом. 1Н, каб. 3 или по телефону: 8 (017) 292 42 19.

■ Простая мова

«ЗАЛА» ЧАКАННЯ

Нішто не збліжае больш, чым грамадскі транспарт. Гэта — адтуль. Вечар, аўтобус, трое дзяўчат — над мабільнікам схіліліся, SMS-ку, відаць, набіраюць. — Э-э, як пишется слово здесь? — пытаецца «аўтарка». — *Первая буква с или з?* Сяброўкі маўчаць, моршчаць носікі. — *Ну быстрее же!* — просіць дзяўчынка. — Пішыце тут, — раіць нехта з пасажыраў. — *О-о, прикольно! Давайте попробуем.* ...Першая ластаўка вясны не робіць. Але ж, мусіць, якраз яна прыносіць надзею.

УРОК?

Першыя 40 гадоў, паводле анекдота, самыя складаныя ў жыцці хлопчыка. Гэтаму — пакуль чацвёрты, і ён іх цікава жыве: зімой — пераважна ў Мінску, а летам... Не так даўно з Турцыі вярнуўся. І нават не ў горад, а ў вёску, дзе ў яго бабуля і дзед, дзе знаёмая карова, свінні... Адна — дык нават з парасяткамі! Цуд, якія прыгожыя!

Малы іх бачыў — да ад'езду. Каб паглядзець ізноў, куляй панёсся ў хляўчук. А прыбег і стаў: там няма парасятка.

— Дзе? — спытаў у гаспадыні. — Свінья іх выгнала, — адказала чамусьці тая. — За што?! Яны яе не слухалі?! Бабуля штось гаварыла. Але ўнук, здаецца, не чуў: ён думаць пайшоў. Магчыма, над тым, што з бабуляй — дрэнныя жарты.

«ЭСТАФЕТА»

Каб жа ведаў, дзе павалішыся... З драбязы тады пачалося: у пятніцу, пасля працы, хлопцы падбілі Вову зайсці ў піўную, потым піва «шліфануць» гарэлкай. Адмаўляцца — рвацца да жонкі (няхай і цяжарная) — неяк няёмка было. Вось ён і «шліфаваў».

Дамоў прывалокса позна і на «аўтапілоце», можна сказаць. Аднак яшчэ заўважаў, што ў кватэры пуста — жонкі... няма.

Суседзі казалі, «хуткая» забрала... Хмель тады як рукою зняло: працверазеў момант, бо кахаў, можна сказаць, без памяці! І дзіцяў ужо імя даў!..

Тэлефон абарваў, пакуль знайшоў іх бальніцу! Злавіў таксі, панёсся і, пакуль ехаў, сам сабе слова даў, што сённяшня гарэлка была апошняй, больш — ніколі, ні кроплі...

Гадоў з дзесяць не піў зусім. Потым стаў дазваляць сабе кувель піва альбо келіх віна. Але ж тады нязменна (добра, што мабільнікі з'явіліся!) тэлефанавалі сваёй жонцы і, старанна прамаўляючы першае слова, казаў:

— Лю-бі-мая, мы тут сустрэліся з хлопцамі... Добра сядзім. Не, я лішняга не вып'ю. Гадзінкі праз дзве дадому прыйду...

Што важна — ён казаў і прыходзіў, слова трымаў.

Да таго ж, як належыць мужчыну, узводзіў дом (хоць на лецішчы), садзіў там сад, гадаваў дачок.

Харошыя выраслі дзеўкі. ...Адна з іх жыве ў Швецыі, другая — у Тбілісі. Замужам абедзве — за вельмі рознымі хлопцамі.

А вось клічуць-завуць іх аднолькава: калі што — «у расцяжку»: «Лю-бі-мы»...

Радуюць, карацей, і грузіна таго, і шведа... І сабе, успамінаючы дом.

ЧАГО НЕ КУПІШ ЗА ГРОШЫ

...Завушніца «сапсавалася»: расшпільца стала самахоць — то пад расчоскай, то пад ручніком. Мусіць, нешта з замком. Па дарозе збочыла ў майстарню — балазе гэта побач цяпер, і чаргі няма. Да

таго ж ювелір сімпатычны патрапіўся: тут жа «ўзброіў» вока, тут жа ўбачыў хібу, тут жа нешта падціснуў — расшпіль-зашпіль і... вярнуў завушніцу назад: калі ласка, маўляў. Не паверыла вачам:

— Гатова?
— Так.
— Колькі ж плаціць?
— Ніколькі.
— Як гэта?
— Проста, — усміхнуўся майстар і даверліва дадаў: — Я тут адной жанчыне ланцужок нядарна паправіў — мінутная справа была, грошай не ўзяў. Дык яна потым спытала маё імя. Я ёй: «Навошта вам?» А яна: «Каб за вас памаліцца...» Гэта ж, згадзіцеся, дарагога каштуе? ...Гэта і сапраўды не купіш за грошы.

ДРУГІ БОК МЕДАЛЯ

Юбілеі спраўляюць не толькі людзі — прадпрыемствы таксама. А сцэнар у многім падобны: і там і там — прыбрана залы, шырокае кола гасцей, кветкі, прамовы, падарункі... Каму? Ну, вядома ж, юбіляру, у тым выпадку — генеральнаму дырэктару, маладому, прыгожаму, дасціпнаму.

— Гэта сын мой! — не стрымаўшы гонару, прашаптала жанчына, што сядзела побач.

...З яе мужам (і бацькам таго генеральнага) лёс звёў пазней, недзе праз год пасля юбілею, але ж уражанні ад яго засталіся...

Грэх было не падзяліцца: не сказаць чалавеку пра сына, пра жонку. Бо ці ж не малайчына — у людзі вывела, падняла... Муж, слухаючы гэта, сумна ўсміхаўся, маўчаў (мусіць, разважаючы, казаць ці не?), і ўрэшце ўсё ж такі выдаў, што жонка яго дзяцей не хацела, што, зацяжараўшы (тым самым хлопчыкам), сабралася на аборт, але ён сказаў: «Зробіш — дамоў не вяртайся, жыць з табою не буду».

...Не зрабіла — тады. За мужам пражыла жыццё. Чым і ганарыцца.

КАМУ ВАЙНА...

У Пятровіча бізнес, і досыць раскручаны. Яго фірма (хоць, дакладней, вядома ж, фірмачка) рытуальныя паслугі аказвае. Гэта значыць, што ў ліхую гадзіну ім толькі пазваны — з паўслова зразумоўць, прапануючы на выбар крыжы, дамавіны, вянкi, выкапаючы магілу, арганізуючы па-трэбны транспарт, музыку, адпяванне, жалобную вчарую, завязуючы, прывязуючы, прынасуць, пакіруюць... Любое жаданне, карацей... З улікам магчымасцяў...

Што, вядома ж, добра, бо сем'і цяпер, як правіла, малыя і ў горы (тым больш вялікім!) трэба, каб нехта памог. А калі яшчэ і прафесійна...

Сябру, што сёлета цешчу хаваў, з гэтым вельмі пашчасціла: ён нават візітоўку ў Пятровіча ўзяў, каб іншым перадаць...

Карацей, яны па-людску разышліся. І думалі, надоўга... Аж не: надоечы сябра на могільках быў, вакол цешчынай магілы абгародку ставіў. Бачыць, і Пятровіч там — хавае некага.

Была вольная хвілінка — парукаліся яны, пасталі.

— Сяжка вам, — найперш паспачуваў сябрук, — гэтка спёка сёлета.

— Добра нам, — тут жа паправіў яго Пятровіч, — столькі заказаў!..

НАРОД СКАЗАЎ...

Мінск нехта хваліць за чысціню, за безліч кветак і прыгожых жанчын, за новабудоўлі. Яно і сапраўды: здаецца, з месяц таму недзе пустака была, а глядзіш — ужо абгародзілі... І вежавы кран паставілі.

Зрэшты, наадварот таксама здараецца: ну была ж агароджа на рагу дзвюх вуліц! Ну вісеў жа на ёй так званы «пашпарт аб'екта»! І раптам...

— Дык народ жа стаў абурацца, — распавядае адна з жанчын, — стаў супраць гэтай будоўлі калектыўныя скаргі пісаць. Вось улады і прыслухаліся...

Прасіце — і атрымаеце, шукайце — і знайдзеце, стукайце... І вам адчыняць?

«ЗАЛА» ЧАКАННЯ

У вёсцы, нават вялікай, знаёмыя ўсе — хоць па чутках, хоць назіраюць.

Ну вось напрыклад: Таня ведае Яню. Ведае, што яна з мясцовых, з карэнных, што ў свае — наўскідку — гадоў сорак не замукам і, кажучы, не была, што жы-ве адна, але гаспадарку пынiць і дом трымае; што праца ў яе цяжкая, не жаноцкая — збірае па вёсках малако.

Што Яня ведае пра Таню? Што яна замужня і, можна сказаць, шчаслівая, бо муж у яе — хоць да раны прыкладзі: не курыць, не п'е (а ўжо ж прыгажун, спакайнак...), што абое працуюць у горадзе, што тут, у вёсцы, гадоў колькі таму пасадзілі сад і паставілі дом...

Ці «перасякаліся» жанкі? Можна сказаць так, бо віталіся — у краме, на вуліцы; можна сказаць не, бо не размаўлялі, здаецца, ні разу. А тут...

Надоечы ў адзін аўтобус зайшлі. І Яня села. Побач з ёю вольнае месца было. Таня прыладкавалася побач, спытала, адкуль тая едзе.

— Ды ў горад па цвікі матулася, — з ахвотай адказала кабетка. — Я ж новы плот ад вуліцы стаўлю — драўляны. Не люблю ні жалезных, ні бетонных у рост чалавека... Ды і некага наймаць — не па мне... А так — слупкі яшчэ добрыя, жэрдкі і штыкетнік ёсць, цвікоў во набрала ды буду біць пакрысе. Сама я, усё сама, — распавядала жанчына, па горла, відаць, намаўчаўшыся. — Я, ты ж ведаеш, адна жыву. Бо за каго тут замуж ісці — звяліся мужыкі, далібог звяліся! Адны інваліды вакол: той, паглядзіш, гультай, якіх свет не бачыў, той — за бутэльку родную маці прадаць, той — дурны як бот... Вось каб ваш Максім аўдавеў...

— ?!
— Я за яго з падскокам пайшла б!

...Святая прастата.
Ці справа жыццёвая?

MEMENTO MORI

...Да помнікаў раней не дакупіцца было. І не таму, што дорага (грошы яшчэ палова бяды), — не знайсці сам камені!
Мусіць, таму, знайшоўшы, многія ўдоў (удаўцы) выбівалі на ім не толькі прозвішча-імя, даты жыцця памерлага, але і свае...

Што, вядома ж, добра: па-першае, потым меней клопату дзецям, па-другое, самому спакайнай — ведаеш, дзе «асядзеш», ведаеш, ля каго... Па-трэцяе, на свой густ можаш абгародку паставіць, дрэўцаў-кветак насадзіць. Як баба Галя, напрыклад.

Яна ўдавой гадоў з 20 жыве. Што важна, з клопатам пра іншых — і сваіх, і чужых.

Вось і яны, тыя людзі, з пашанай да яе. Надоечы праз раённую газету з днём народзінаў павіншавалі, нажадалі ўсяго. І тым самым столькі шуму паднялі — тэлефон у хаце, можна сказаць, не змаўкаў: «знайшліся» былыя вучні, знаёмыя, аб'явілася далёкая радня... Не кажучы ўжо пра блізкую...

Адна з новых сябровак не ведала, што рабіць. З аднаго боку, ну вядома ж, трэба схадзіць, павіншаваць чалавека. А з іншага... Раёнка рэдка выходзіць. Вось і разбярыся, калі, у які дзень ісці? Загадзя яно ж, кажучы, нельга, пазней — няёмка...

Муж яе выручыў. Сказаў:
— Пяць хвілін — і я ўсё буду ведаць.

— Адкуль? — не паверыла жонка. Той нічога тлумачыць не стаў: проста знік. І мігам вярнуўся. Сказаў:
— Ідзі, віншуй. Дзень нараджэння сёння.

— ?!
— У яе на помніку напісана. Я на могільках быў.

...Нехта недурны сказаў, што пра смерць варта помніць заўсёды.
Для таго, каб лепей пражыць жыццё.

Валянціна ДОЎНАР. dunar@vviadzda.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ ОБ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ПОМЕЩЕНИЯ

Наименование	Характеристика
Наименование объекта, краткая характеристика, местонахождение объекта	ЛОТ 1 Право заключения договора аренды помещения сроком 10 лет, общей площадью 337,1 кв.м, расположенных на цокольном этаже здания по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37
Начальная цена продажи	10 113 000 (десять миллионов сто тринадцать тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Коэффициент к базовой арендной величине по договору аренды	- коэффициент 1,5;
Условия аукциона	Размещение на арендуемых площадях кафе быстрого питания
Сумма задатка	1 011 300 (один миллион одиннадцать тысяч триста) белорусских рублей

Наименование	Характеристика
Наименование объекта, краткая характеристика, местонахождение объекта	ЛОТ 3 Право заключения договора аренды помещения сроком 10 лет, общей площадью 575,0 кв.м, расположенных на первом и втором этажах здания по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37
Начальная цена продажи	17 250 000 (семнадцать миллионов двести пятьдесят тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Коэффициент к базовой арендной величине по договору аренды	- коэффициент 1,5;
Условия аукциона	Размещение на арендуемых площадях ресторана (кафе)
Сумма задатка	1 725 000 (один миллион семьсот двадцать пять тысяч) белорусских рублей

Продавец	УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» объединенная станция Гродно, 230023, г. Гродно, ул. Буденного, 37, тел. 8-0152-73-43-52, факс 8-0152-72-24-58
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора аренды	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012000046251 в ф-ле № 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 152101752, УНП 500156921, ОКПО 01064077. Получатель — УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» объединенная станция Гродно

Аукцион состоится 30 сентября 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;
- индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
- юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя
- доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
- физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;
- представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 24 сентября 2015 г. до 15.00

Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Волковыское ОАО «Беллакт»

ПРИГЛАШАЕТ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПЕРЕГОВОРАХ

по выбору подрядчика на выполнение строительного-монтажных работ по объекту: «Мини-котельная на газовом топливе Волковыского ОАО «Беллакт» по ул. Комарова, 3А в г. Волковыске».

Документация для предварительного квалификационного отбора и документация для переговоров предоставляется участникам на основании письменной заявки, направленной по e-mail: juristy@bellakt.com, по факсу (+375 15 12) 75048 или по почте на адрес: 231900, Республика Беларусь, Гродненская область, г. Волковыск, ул. Октябрьская, д. 133.

Срок предоставления предложений с 08.00 01.09.2015 до 12.00 07.09.2015.

Контактные телефоны: (+375 15 12) 75036, 75048.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

Собрание состоится 10 сентября 2015 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, проспект Независимости, 58, зал заседания Общества (корпус № 30, 3 этаж).

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, производится в день и по месту проведения собрания с 14.00 до 14.55.

Орган, созывающий собрание: Совет директоров Общества. Основание созыва собрания: собственная инициатива Совета директоров Общества.

Дата формирования реестра владельцев акций Общества для составления списка лиц, имеющих право на участие в Собрании: **28 августа 2015 г.**

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Об увеличении уставного фонда ОАО «Амкодор-Белвар» за счет источников собственных средств.
- О внесении изменений в устав ОАО «Амкодор-Белвар».
- Об увеличении уставного фонда ОАО «Амкодор-Белвар» путем выпуска дополнительных акций, размещаемых путем проведения открытой подписки, и утверждении проспекта эмиссии акций ОАО «Амкодор-Белвар».

Ознакомление лиц, имеющих право на участие в собрании, с информацией (документами), предоставляемой при подготовке к проведению собрания, осуществляется ежедневно (кроме субботы и воскресенья), начиная с 1 сентября 2015 г., в отделе кадров Общества по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 58 с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.

Участникам собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность или договор).

УНП 100363840

Совет директоров ОАО «Амкодор-Белвар»

УП «Минский городской центр недвижимости» сообщает о внесении изменений в графу 8 таблицы извещения о проведении 2 сентября 2015 года открытого аукциона № 16-А-15 на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Минске (опубликовано в газете «Звезда» от 01.08.2015):

- цифры «24 070 200» заменить цифрами «44 001 121»;
- цифры «42 119 473» заменить цифрами «86 293 543»;
- цифры «27 653 746» заменить цифрами «47 584 667».

Телефон для справок 226-16-72.

УНП 190398583

УП «Проектный институт «Белгипрозем»

ПРИГЛАШАЕТ ВАС ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПЕРЕГОВОРАХ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ ТЕКУЩЕГО РЕМОНТА

Предмет закупки — текущий ремонт подвальных помещений здания (устройство подвесного потолка площадью 93,2 кв.м, окраска стен — 335 кв.м, окрашивание потолка 32,0 кв.м, замена плитки пола 93,2 кв.м, укладка плитки стен — 14 кв.м, укладка пола — линолеум — 32 кв.м, замена светильников для люминесцентных ламп — 10 шт., замена дверного полотна — 6 шт.).

Переговоры будут проведены со снижением цены предложения без предварительного квалификационного отбора.

Срок выполнения работ — сентябрь–ноябрь 2015 г.

Время проведения переговоров — 10 сентября 2015 года в 11.00.

Информация о переговорах и заявка на участие по тел.: 207-64-46, тел./факс 212-07-00.

УНП 100035563

ЗАО «РРБ-Банк» сообщает,

что 25 августа 2015 года Правлением ЗАО «РРБ-Банк» (Протокол № 46 от 25.08.2015) утверждены изменения № 2 в Правила организации обслуживания счетов клиентов Банка – юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, которые вступают в силу через пять банковских дней с момента публикации.

УНП 100361187

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: **ЗАО «Центр промышленной оценки»**, г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703

Продавец: **ОАО «Шкловский агросервис»**, Могилевская обл., г. Шклов, ул. Колхозная, 56

Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Здание арочника	Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	721,5	725/С-16546	Могилевская обл., Шкловский р-н, г. Шклов, ул. Колхозная, 62Б

Составные части и принадлежности: два забора, ворота, калитка

Сведения о земельном участке: Площадь 0,6378 га. Предоставлен продавцу на праве аренды по 17.12.2063 для строительства и обслуживания арочника с установленными ограничениями: водоохранная зона водных объектов, площадь 0,6378 га

Начальная цена с НДС 20% – 262 391 106 белорусских рублей (цена снижена на 40%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентам РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБВ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Дата и время проведения аукциона	14.09.2015 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	11.09.2015 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПОКОЛЮБИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ проводит аукцион по продаже земельного участка в частную собственность, расположенного на территории Поколюбичского сельсовета

Кадастровый номер и адрес земельного участка, его размеры, целевое назначение, назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	Начальная цена предмета аукциона	Затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, подлежащие возмещению победителем аукциона	Размер задатка, срок и порядок его внесения, реквизиты расчетного счета
321084803101000115 строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения усадебной застройки (строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома) с объектами обслуживания) площадью 0,1500 га. Гомельская область, Гомельский район, п. Красный Маяк, участок № 39	Электроснабжение будет проведено в 3-м квартале 2015 года. Водопровод имеется. Дорога в гравином исполнении.	89 976 276 белорусских рублей	Расходы в сумме 10 818 200 белорусских рублей и расходы, связанные с опубликованием объявления	Задаток в сумме 9 000 000 белорусских рублей на р/с 3641414130036 филиала 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 151501664, получатель – Поколюбичский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901

Аукцион проводится 29 сентября 2015 года в 15.00 по адресу: Гомельский район, агрогородок Поколюбичи, ул. Ленина 138, кинозал Поколюбичского сельского Дома культуры.

Заявления об участии в аукционе и прилагаемые к ним документы принимаются по адресу: Гомельский район, агрогородок Поколюбичи, ул. Ленина, 133, 1 этаж, каб. 3 с даты опубликования по 23.09.2015 с 8.30 до 17.00, обед – 13.00–14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

Условия участия в аукционе. Для участия в аукционе гражданин (лично либо через своего представителя) в установленный в извещении о проведении аукциона срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, который предполагается получить в частную собственность по результатам аукциона, представляет документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключает с Поколюбичским сельским исполнительным комитетом соглашение установленной формы.

Кроме того, в комиссию или организацию представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию или организацию в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие

задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении о проведении аукциона, а также заключившие соглашение.

После получения необходимых документов от гражданина на участие в аукционе комиссия выдает ему билет участника аукциона с указанием даты регистрации заявления и номера, под которым он будет участвовать в аукционе. Данные о каждом участнике аукциона заносятся в книгу регистрации участников аукциона.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невяка участника аукциона на аукцион приравнивается к письменному отзыву заявления об участии в нем. При этом участнику аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона возвращается сумма внесенного им задатка.

Письменный отзыв заявления или невяка участника аукциона на аукцион регистрируется в книге регистрации участников аукциона.

Прием заявлений об участии в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленный комиссией или организацией день и час, но не ранее чем за 3 рабочих дня до даты проведения аукциона. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в комиссии или организации.

Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.

Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться в комиссии и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются в комиссию после окончания аукциона.

Победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

1. в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся;

1.1. внести плату за право приобретения земельного участка в частную собственность;

1.2. возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документов, необходимых для его проведения, формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка;

2. в течение двух месяцев, но не позднее трех месяцев со дня утверждения протокола о результатах аукциона обратиться в Гомельский межгородской филиал республиканского унитарного предприятия «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за государственной регистрацией земельного участка, прав, ограничений (обременений) прав на него (г. Гомель, ул. Войкова, 87);

3. выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

Участникам предоставляется возможность осмотра земельного участка на местности с членами комиссии (по предварительному согласованию).

Справки по адресу: Гомельский район, агрогородок Поколюбичи, ул. Ленина, 133. Тел.: 924-248, 924-566.

Извещение о проведении первых и повторных открытых аукционов по продаже земельных участков в частную собственность Организатор аукционов: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42-61-62.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот №1. Земельный участок с кадастровым №221284810101000090, площадью 0,0954 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Летчанский с/с, д. Новоселки, ул. Лесная для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (река Западная Двина и озеро Белое). Начальная цена: 5 741 629 бел. руб. Размер задатка: 574 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314080100 в ф-ле №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300976663, код платежа 04901, получатель платежа: Летчанский сельский исполком
Лот №2. Земельный участок с кадастровым №221288501601000100, площадью 0,1470 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Туловский с/с, д. Огородники, ул. Центральная, 2А для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. Начальная цена: 13 105 000 бел. руб. Размер задатка: 1 310 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314130148 ф-л №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300971263, код платежа 4901, получатель платежа: Туловский сельский исполком
Лот №3. Земельный участок с кадастровым №221280601101000294, площадью 0,1495 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Бабиничский с/с, аг. Бабиничи, ул. Луговая, д. 19 для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома). Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. Начальная цена: 22 637 900 бел. руб. Размер задатка: 2 263 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314010037 ф-л №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300594330, код платежа 4901. Получатель платежа: Бабиничский сельский исполком
Лот №4. Земельный участок с кадастровым №221282904601000212, площадью 0,1498 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Зароновский с/с, аг. Зароновый, ул. Пионерская, 8 для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (озеро Зароновское); охранный зона линий электропередачи до 1000В. Начальная цена: 11 109 700 бел. руб. Размер задатка: 1 110 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314060087 в ф-ле №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300965239, код платежа 04901, получатель платежа: Зароновский сельский исполком
Дата, время и место проведения аукциона: 29.09.2015 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 28.08.2015 с 8.30 по 28.09.2015 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь. Условия аукциона: получить тех. документацию и разрешение на строительство жилого дома; приступить к занятию зем. участка не позднее 1 года после получения свидетельства (удостоверения) о гос. регистрации права на него; снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно ПСД

Лот №3. Земельный участок с кадастровым №24010000003009128, площадью 0,1180 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 5А для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранный зона сетей и сооружений водоснабжения. Начальная цена: 152 209 900 бел. руб. Размер задатка: 10 000 000 бел. руб.

Лот №4. Земельный участок с кадастровым №24010000003009274, площадью 0,0882 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Прибережная, в районе дома 8 (участок №4) для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома). Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (река Западная Двина); охранный зона сетей и сооружений водоснабжения. Начальная цена: 158 597 180 бел. руб. Размер задатка: 10 000 000 бел. руб.

Лот №5. Земельный участок с кадастровым №24010000003009279, площадью 0,0883 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Прибережная, в районе дома 8 (участок №5) для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (река Западная Двина); охранный зона сетей и сооружений водоснабжения. Начальная цена: 158 765 656 бел. руб. Размер задатка: 10 000 000 бел. руб.

Лот №6. Земельный участок с кадастровым №24010000003054535, площадью 0,0916 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Прибережная, в районе дома 8 (участок №6) для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (река Западная Двина); охранный зона сетей и сооружений водоснабжения. Начальная цена: 158 695 870 бел. руб. Размер задатка: 10 000 000 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 01.10.2015 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 28.08.2015 с 8.30 по 30.09.2015 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Для участия в аукционе приглашаются граждане и негосударственные юр. лица Республики Беларусь. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3642300200280 в ф-ле № 200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300200386, получатель платежа: Витебский городской исполком. Условия аукциона: получить разрешения на проведение проектно-исследовательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 3 месяца; в течение 6 месяцев (для юр. лиц) и 1 года (для граждан) со дня утверждения проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка

Аукционы проводятся в порядке, установленном Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). Для участия в аукционе граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Предоставляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования, представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юр. лица – доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юр. лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юр. лица; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, а представители граждан и юр. лиц, уполномоченные должностные лица юр. лиц – документ, удостоверяющий личность. При подаче документов уполномоченное лицо предъявляет доверенность, выданные гражданами, юр. лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; обратиться за гос. регистрацией права на зем. участок в двухмесячный срок со дня проведения аукциона; осуществить строительство жилого дома в сроки, определенные ПСД. Инженерные коммуникации и сооружения на зем. участках отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности земельного участка. Контакт. тел.: (0212)42-61-62, (029)510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот №1. Земельный участок с кадастровым №221887001601000115, площадью 0,1500 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Пальминский с/с, д. Ботали, пер. 2-ой, 7 для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (оз. Лосвидо). Начальная цена: 13 000 000 бел. руб. Размер задатка: 1 300 000 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600316087000 ф-л №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк», ЦБВ 207, код 635, УНП 300066527, код платежа 04901, получатель платежа: Пальминский сельский исполком
Дата, время и место проведения повторного аукциона: 14.09.2015 в 14.00 по адресу: г. Городок, ул. Пролетарская, 2, Городокский районный исполнительный комитет. Срок внесения задатка и приема документов: с 28.08.2015 с 8.30 по 11.09.2015 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь. Условия аукциона: получить разрешение на проведение проектно-исследовательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 3 месяца; в течение 1 года со дня утверждения проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем.участка. Извещение опубликовано в газете «Звезда» от 19.02.2015
Лот №1. Земельный участок с кадастровым №24010000003009271, площадью 0,1300 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Шевардиновская, 9 для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранный зона сетей и сооружений водоснабжения. Начальная цена: 223 598 284 бел. руб. Размер задатка: 10 000 000 бел. руб.
Лот №2. Земельный участок с кадастровым №24010000003009127, площадью 0,1083 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 5 для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. Начальная цена: 139 702 280 бел. руб. Размер задатка: 10 000 000 бел. руб.

ФАНТАСТЫКА?

Як навука набліжае неўміручасць да рэальнасці

Пошукі Понсэ дэ Леонам фантана вечнай маладосці могуць быць легендай, але асноўная ідэя — пошук лекаў ад старасці — цалкам рэальная. Людзі спрабавалі ўзламаць код вечнай маладосці амаль з самага пачатку існавання чалавецтва. Мы паспрабавалі ўсе, што маглі ўявіць, ад чароўных аб'ектаў і эпічных падарожжаў да ахвярапрынашэнняў і ўжывання крыві (таксама вынайшлі монстраў, якія жывуць вечна, папіваючы кроў). Заставалася толькі пытанне часу, калі навука ўвважацца ў гэтыя пошукі, і некаторыя рэальныя крокі ў гэтым кірунку ёй усё ж удалося зрабіць.

НАВУКОВЫЯ ПОШУКІ НЕЎМІРУЧАСЦІ

Старэнне на малекулярным узроўні не мае ніякага сэнсу. Нашы целы пастаянна ствараюць новыя клеткі і аднаўляюць нашы натуральныя здольнасці аховы, але мы ўсё роўна старэем. Энтрапія забірае самых лепшых з нас, і мы прымаем гэта як непазбежнае, хоць навука зрабіла вялізны крок наперад, павялічваючы нашу працягласць жыцця. За мінулае стагоддзе чаканая працягласць жыцця вырасла, і людзі ў развітых краінах могуць пра жыць каля 80 гадоў, што нашмат больш, чым 47 гадоў у 1900 годзе. Гэта павелічэнне абумоўлена ў большай ступені дасягненнямі ў лячэнні дзіцячых хвароб, але яно таксама прывяло да росту хранічных захворванняў у старасці. Хваробы сэрца, рак, хвароба Альцгеймера — гэта сур'ёзныя праблемы, і кожная з іх лечыцца індывідуальна ці не лечыцца зусім.

Было б нашмат прасцей проста праглынуць таблетку і актывізаваць рэсурсы арганізма.

Навукоўцы добра ведаюць пра гэтыя праблемы і пастаянна выпрабавваюць розныя метады па аднаўленні жыццяздольнасці чалавечага цела. Аднаўленне гомеастазу, ці здольнасці цела самастойна стабілізаваць свае сістэмы ў адказ на стрэс накшталт фізічных нарузак, спякотнага або халоднага надвор'я, высокай ці нізкай асветленасці, — гэта асноўны напрамак. Чалавечы цела — гэта перш за ўсё складаная біялагічная машына, а стары ўзрост — гэта, па сутнасці, механічная праблема, з якой трэба змагацца. І калі рашэнне гэтай праблемы заключаецца ў тым, каб падтрымліваць людзей здаровымі і свабоднымі ад хвароб як мага даўжэй, то ў навуцы вельмі добрыя шанцы з гэтым справіцца.

Самы вялікі нягоднік, які перашкаджае нам жыць доўга, гэта фермент целамеразы. Адкрытая доктарам Элізабэт Блэкбэрн (якая атрымала Нобелеўскую прэмію за сваё адкрыццё), целамеразы паўтарае паслядоўнасці ДНК на канцы ланцужка храмасом, якія пакрываюць кожны ланцужок і вызначаюць пачатак наступнага. Яна адказная за паведамленне нашым клеткам, калі трэба спыняць рост, і кожны раз, калі пакрывае ланцужок, маленькая частка інфармацыі клеткі пра тое, як трэба пераабодувацца, губляецца. У выніку навукоўцы шукаюць спосабы прадухіліць страту або актывізаваць целамеразу, калі яна не можа змагацца са старэннем на малекулярным узроўні.

Тым не менш навука не заўсёды ведала, што праблема заключаецца ў целамеразе, таму на працягу навуковай гісторыі прапаноўваліся іншыя рашэнні. Авіятар Чарльз Ліндберг спрабаваў падмануць смерць у пошуках спосабу замены нашых органаў машынамі, падобна на тыя, якія лекары выкарыстоўваюць у сучаснай медыцыне для часовай замены лёгкіх. Кланіраванне, кібаргі, нанатэхнічнае аднаўленне клетак і 3D-друка-

ванья органы — гэта працяг лініі думкі Ліндберга, якую складана назваць няслушнай. У любым выпадку ўсе гэтыя метады грунтуюцца ў першую чаргу на замене частак цела, а не на прыпыненні старэння.

Пісьменнікі-фантасты часта прапануюць загрузіць чалавечы мозг у камп'ютар і такім чынам дасягнуць неўміручасці, і навука рэальнага свету кажа, што гэта цалкам магчыма. Так званая «эмуляцыя цэлага мозга» дазволіць навукоўцам прасунуць нас да гэтай формы несмяротнасці, а ў далейшым стварыць нейронавыя прылады, якія дазваляць працаваць з чалавечым целам таксама, як наш мозг, а значыць, стварыць «вечны мозг». Навуковая фантастыка таксама падказала нам ідэю крыягеннага захавання чалавечага цела шляхам запаволення метабалізму і захавання рэсурсаў — прасцей кажучы, замарожвання. Але гэтая мера хутчэй ахоўная, чым асноўная, якая вырашыць праблему.

БЯГУЧЫЯ НАВУКОВЫЯ ДАСЛЕДАВАННІ

Навукоўцы Каліфарнійскага ўніверсітэта ў Сан-Францыска паспяхова звярнулі эфекты старэння і хвароб старасці ў мышэй шляхам інфузіі крыві маладых мышэй у старых. У прыватнасці, яны высветлілі, што кроў 3-месячнай мышы аднаўляе памяць, здольнасць да навучання і функцыі мозга ў 18-гадовай мышы (эквівалент 70-гадовага чалавека). Навукоўцы таксама выявілі, што калі яны ўводзілі толькі плазму ў старых мышэй, тыя павялічвалі цягавітасць і моторную функцыю, становячыся з 3-месячнымі на адзін узровень. Навукоўцы нават змаглі вызначыць хімічны сігнал, канкрэтны бялок, які выступае ў якасці асноўнага рэгулятара мозга і актыўнасць якога павышаецца з маладой крывёю. Аднак справа ў тым, што няма канкрэтнага механізму або лекаў, якія вырашаць усе праблемы са старэннем — і яго навукоўцы плануюць знайсці, калі пачнуць эксперыменты з людзьмі.

Крам'янёвая даліна — асноўны цэнтр навуковай працы над старэннем. Google стварыла Calico Labs, каб заняцца зваротам старэння назад і стварэннем лекаў, якія дапамогуць нашай бялогіі. Human Longevity засяроджана на стварэнні базы даных у 1 мільён паслядоўнасцяў чалавечых геномаў да 2020 года, каб павысіць якасць барацьбы са старэннем. Узнагароды Palo Alto Longevity Prize, кожная па 500 000 долараў, былі прысуджаны за «інавацыі ў галіне аднаўлення гомеаастатычнай здольнасці арганізма» і «садзейнічання падаўжэнню стабільнага і здаровага жыцця».

Заяўленыя мэты ўсіх такіх кампаній — распрацаваць метады барацьбы са старэннем і хваробамі старасці канкрэтна, але на самой справе ўсё яны, магчыма, набліжаюць нас да неўміручасці.

Чаму Крамянёвая даліна ўдзельнічае ў гэтым? Обры ды Грэй, адзін з піянераў галіны, лічыць, што паспяхова медыцына для барацьбы са старэннем мае патэнцыял стаць «найбуйнейшай індустрыяй з тых, якія калі-небудзь існавалі, з вялікімі магчымасцямі для здабывання прыбытку».

hi-news.ru

РАСТАВАННЕ ЛЕДАВІКОЎ: пільнае вивучэнне ці час для панікі?

Фота з Грэнландыі

Супрацоўнікі амерыканскага касмічнага агенцтва НАСА апублікавалі на днях на афіцыйным сайце ведамства ўнікальныя здымкі. На іх адлюстраваны кадры працэсу раставання ледавіка на востраве Грэнландыя. Фотаздымкі удалося зрабіць з дапамогай спецыяльнага спадарожніка Aqua.

дакладная прычына раставання ледавікоў.

Працэс ідзе хутчэй

Ледавікі Грэнландыі, якія выходзяць у акіян, ляжаць на большай глыбіні, чым меркавалася раней, што дазваляе акіянскім водам моцна падмываць іх. Гэты працэс можа павысіць узровень мора на планеце значна хутчэй за папярэднія ацэнкі. Такія вынікі атрымала каманда даследчыкаў на чале з Эрыкам Рыньё з Каліфарнійскага ўніверсітэта і Лабараторыі рэактыўнага руху NASA.

Даследчыкі на працягу трох гадоў змагаліся з неспакойнымі водамі паблізу Грэнландыі, каб скласці першую ў свеце карту падводных ледавікоў. Вынікі даследавання былі апублікаваны ў вядучых навуковых часопісах, у тым ліку ў Geophysical Research Letters, а таксама даступныя ў інтэрнэце.

Рыньё і яго калегі Ян Фенці з JPL, Чылан Чай і Юн Кзю з UCI і Крыс Тэмп з Terrasond Ltd. атрымалі і прааналізавалі значэнні глыбіні, салёнасці і тэмпературы глыбінных вод, а таксама даследавалі іх уплыў на кромку ледазанага пакрыва Грэнландыі. Навукоўцы выявілі, што некаторыя ледавікі ляжаць на гіганцкіх земляных парогах, што абараняе іх ад уздзеяння салёных вод, у той час як іншыя размяшчаюцца непасрэдна на марскім дне і моцна размяваюцца салёнымі водамі, а гэта азначае, што яны могуць абрынуцца і растаць значна раней. «Раннія прагнозы не ўспрымалі гэты факт як вельмі важны, і, як вынік, недаацэньвалі, як хутка ледавікі будуць рэагаваць на змены клімату», — адзначыў Рыньё.

Як вядома, паступовае раставанне ледавікоў на самым вялікім востраве нашай планеты хвалюе спецыялістаў усяго свету. Пакуль канчатковай версіі незваротнага працэсу не назвалі. Але ёсць некалькі варыянтаў.

Па-першае, навукоўцы лічаць, што на працэсы раставання ўплывае не толькі глабальнае пацяпленне. Аказваецца, Грэнландыю падагравае падземная плынь магмы. Па-другое, востраў падтае праз ападкі ад шматлікіх лясных пажараў на тэрыторыі Канады і Злучаных Штатаў Амерыкі. Справа ў тым, што цёмная сажа асядае на паверхні ледавікоў, пры гэтым здольнасць адбіваць сонечную праміненне значна памяншаецца. Працэс кажучы, запэкаваныя ледавікі будуць награвіцца значна мацней. У выніку Грэнландыя больш інтэнсіўна паліць сонечную энергію. Навукоўцы на працягу некалькіх гадоў фіксуюць анамальнае раставанне самага вялікага вострава нашай планеты, і каманда кліматалагаў з усяго свету спрабуе ўсталяваць, якая ж самая

Ледавікі будуць разбурацца

Таксама, па звестках NASA, 2015-ты можа стаць годам з самай нізкай плошчай ледазанага пакрыва. Адзначаецца, што колькасць лёду ў Арктыцы памяншаецца з павышэннем глабальнай тэмпературы, бо гэты рэгіён больш адчувальны да змен клімату, чым уся Зямля ў цэлым. Раней навукоўцы прагназавалі, што гэтым летам у сувязі з глабальным пацяпленнем ледавік Ларсена ў Антарктыдзе канчаткова спыніць сваё існаванне і расколецца на мноства айсбергаў.

ЯК ЛЮДЗІ АБАРАНІЛІ СЯБЕ АД ВІРУСАЎ

Амерыканскія спецыялісты прыйшлі да высновы, што ў чалавека ў геноме віруснай ДНК значна менш, чым у іншых жывых арганізмаў.

Дзякуючы таму, што першабытныя людзі змянілі зубы на прылады, перасталі кусаць сваіх ворагаў і з дапамогай зубоў здабываць ежу, сёння чалавек менш схільны да захворванняў на рознага кшталту вірусы, чым раней. Для доказу сваёй тэорыі эксперты правялі параўнанне ўплыў рэтравіруса на ДНК чалавека і на ДНК яшчэ трыццаці дзевяці розных істот, у лік якіх увайшлі таксама шымпанзэ, дэльфіны і панды.

У выніку навукоўцы ўстанавілі, што рэтравірусы эндагеннага тыпу, або ЭРУ, на сённяшні дзень прак-

тычна не наносіць шкоды здароўю людзей, у той час як асобіны, якія дасягаюць жаданага пасродкам укусаў, могуць у значнай ступені ад іх пацярпець. Акрамя таго, эксперты высветлілі, што за тры мільёны гадоў у геном чалавека наогул не трапілі новыя віды вірусаў. Яны звязваюць гэта з тым, што колькасць кантактаў з крывёй у людзей у значнай ступені скарацілася.

РОК ЖЫЦЦЯ

Беларускі (у прыватнасці беларускамоўны) рок — гэта легенда, якая нараджалася недзе ў 80-я гады. Але легенда жывая, якую немагчыма спісаць і забыць, пакуль ёсць у людзей жаданне слухаць рок па-беларуску. Ёсць магчымасць: вяртаецца гурт «Крама». Вяртаецца канцэрт, прысвечаным 55-годдзю лідара і саліста Ігара Варашкевіча (30 жніўня, у месцы сімвалічным — «Сябрам»). Немагчыма абсціць увагай сам факт гэтага вяртання: Варашкевіч быў верны сабе (музыцы, якой займаўся), кірунку, у якім працаваў, і мове, на якой спяваў. Беларуская — гэта рок яго жыцця.

Так і было. Калісьці пачуць, як гучыць рок па-беларуску, мне ўдалося дзякуючы Варашкевічу. Быўшы студэнтам, трапіла на адзін з канцэртаў у Тэатральна-мастацкім інстытуце, дзе выступала тады «Бонда», адзін з першых беларускіх рок-гуртоў. Тады, яшчэ за савецкім часам, папулярнасць песень на беларускай мове ўжо была даказана «Песнярамі» ды «Сябрамі». Але тыя былі ўлюбёнкамі маіх бацькоў. А нашаму пакаленню хацелася зусім іншых рытмаў. І беларуская мова з імі сплучалася цудоўна. Далей гэта сцвярджала «Крама» — гурт, які актыўна працаваў у 90-я, салістам быў таксама Варашкевіч. Наогул гэта быў час дзіўны, калі не ў апошнюю чаргу дзякуючы музыкам, якія выконвалі рок у самых розных яго кірунках, павялічвалася колькасць прыхільнікаў беларускай мовы. Гурт запісаў шэраг альбомаў, атрымаў «Рок-карону» ў 1994 годзе і неаднаразова адзначыўся на «рок-каранацыях» за вернасць традыцыі. «Крама» і сапраўды была верная сабе, не здрадзіўшы ні свайму стылю, ні беларускай мове. На ёй спявае «Крама» і Ігар Варашкевіч і цяпер. Ужо пасівелы. Але не толькі там, за межамі нашай краіны, ёсць музыкі, да якіх хочацца ставіцца, як да легендаў. Сваю справу яны рабілі і робяць шчыра, таму гэта заслугоўвае ўвагі. І калі гэта ёсць, значыць, некаму патрэбна. Ствараць на роднай мове — усё ж удзячная справа.

Ларыса ЦІМОШЫК. tsimoshyk@zviazda.by

■ Выстава

Выйсці са сховішчаў

Пазнаём імёны беларускага мастацтва дасавецкага і савецкага часу

Між іншым, іх шмат, як і твораў айчынных аўтараў XX стагоддзя ў калекцыі Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі. Але на выставе «Плынь часу» ёсць магчымасць пазнаёміцца з творами тых мастакоў, у каго сёлета быў бы альбо ёсць асабісты юбілей. Некаторым у 2015 годзе 140 гадоў са дня нараджэння, некаму 110 ці 90, камусьці 80 ці 70. Але выстава цікавая не толькі імёнамі юбіляраў, але і творами, якіх тут каля 100 — жывапіс, графіка, скульптура, дэкаратыўна-прыкладное мастацтва.

Такім чынам музей знайшоў магчымасць паказаць свае калекцыі, з'явіўся нават спецыяльны праект для гэтага, у рамках якога ладзяцца групавыя выставы ўжо з 2008 года.

Гэтая выстава цікавая тым, што ёсць магчымасць адчуць вобраз эпохі ці розных перыядаў аднаго стагоддзя. Стагоддзя вельмі важна для айчыннага мастацтва, якое адлюстроўвала ўсё тое, чым жыла рэспубліка, тое, якія змены ў ёй адбываліся. І як адыходзілі ідэі ці здавалі свае пазіцыі дамінаючыя мастацкія кірункі, так і творы. Але яны здабытак рэальны, той, што ствараўся і збіраўся пакаленнямі (калісьці іх набываў музей). Ёсць сярод сёлетніх юбіляраў аўтары знакавыя, творы якіх прадстаўлены ў пастаяннай экспазіцыі беларускага мастацтва: гэта скульптар Андрэй Бембель (сёлета яго 110-годдзе), жывапісцы Міхаіл Сеўрук (110), Адольф Гугель (100), Мікалай Залозны (90) і

Міхаіл Сеўрук. На сенажці.

іншыя. Але ёсць жа карціны, якія ў запасніках. Дык калі ласка — вось яны, даступныя вачам шырокай публікі. Патрэбна нагода, каб яны адтуль выйшлі — вось хоць бы такая юбілейная выстава. Доўжыцца яна амаль да канца верасня. Час зразумець беларускае мастацтва і саміх мастакоў, якія працавалі ў вельмі няпростое стагоддзе.

Але ж можна яшчэ трошкі больш даведацца пра беларускае мастацтва (і мастакоў) дасавецкага перыяду. Некаторыя імёны могуць наогул стаць адкрыццём — як Яніслаў Валакіта (верагодна, псеўданім, ёсць нават некалькі версій, каму ён мог належаць), аўтар ілюстрацый да кніг, якія, дарэчы, на пачатку XX стагоддзя выходзілі ў выдавецтвах Вільні. Ці Уладзімір Гулецькі, ураджэнец Вілейшчыны, які пасля Першай сусветнай вайны застаўся ў Расіі, жыў у Сібіры, Але выстаўляўся на радзіме, у Беларусі, у прыватнасці ў 1945 годзе, ад таго часу ў нашым музеі засталася некалькі яго твораў. Такіх твораў, якія нарадзіліся ў Беларусі, але жылі па-за яе межамі, даволі шмат. У кожнага склаўся свой

шлях у мастацтве: напрыклад, Вячаслава Руцкая жыццё прывяло ў Маскву, а вучыцца маляваць ён пачынаў у Мінску, у школе Якава Кругера (праз яе прайшлі Хаім Сучін, Міхаіл Кікоін, якія апынуліся ў Парыжы, а таксама Заір Азгур, Іван Ахрэмчык, Міхаіл Станюта, якія сталі класікамі беларускага мастацтва). Шляхі мастакоў (ці тое, што мы пра іх ведаем), як і іх творы — цудоўная нагода, каб паразважаць пра тое, якія часы выпалі на лёс Беларусі. Розныя. Але нават вось той савецкі перыяд, афарбаваны ідэяй, даў нам багата твораў, кожны з якіх дадаваў ва ўмоўны мастацкі партрэт нашай краіны нейкую сваю фарбу. Ці адценне (калі гэта быў адзін колер, узяты за аснову). Ці погляд на рэчы. І нават калі этап завершаны, разумець яго — гэта значыць лепш адчуваць, што шукае наша мастацтва ў часе сённяшнім, што яно імкнецца перагледзець, ад чаго адысці, а што пакінуць як памяць ці як традыцыю, вельмі важную як глеба для развіцця.

Ларыса ЦІМОШЫК

Мікалай Залозны. Кветкі і садавіна.

■ На вялікім экране

БУДУЧЫ МЕСЯЦ АБЯЦАЕ БЫЦЬ НАСЫЧАНЫМ

У верасні мае быць шмат нагод, адпаведна і матэрыялаў, звязаных з кіно. Таму мы вырашылі адразу, перад пачаткам месяца расказаць, што ў гэтыя трыццаць дзён будзе ўяўляць сабой вялікі экран і на якія паказы варта трапіць.

Абнаўляецца праграма праекта Cinemascope, галоўнага пастаўшчыка класічных твораў кінамастацтва; свае прапановы ўносіць Art Corporation, што працягне серыю паказаў «Лістапад. Калекцыя» ў сталічным кінатэатры «Перамога». Акрамя іншага, у традыцыйнай афішы «Кінавідэапраката» таксама з'яўляюцца цікавыя пункты.

Джэк Нікасан у трылеры «Кітайскі квартал» Рамана Паланскі.

1. Ацаніць акцёрскі дуэт Крыстэн Сцюарт і Джэсі Айзенберга, што зараз здымаюцца ў новым фільме Вудзі Алена (яго пакуль што апошні фільм «Ірацыянальны чалавек» толькі на днях перастаў паказвацца ў сталічных кінатэатрах), ужо з заўтрашняга дня можна ў **камедый Німа Нурызадэ «Ультраамерыканцы»**, самаўпэўнена названай самай «забойнай» экшан-камедыйнай лета. Фабула сапраўды камічная — работнік бензаклонкі Майк Хоўэл, што забавляецца коміксамі і лёгкімі наркотыкамі, быццам забыў, што некалі быў спецагентам. Фільм абяцае яму пра гэта нагадаць.

На вераснёўскім вялікім экране можна будзе ўбачыць непараўнальную Мэрыл Стрып, але на гэты раз нічога не нагадае пра яе вобразы ў фільмах кштальту «Выбар Сафі» ці «Масты акругі Мэдысан». У **камедый «Рыкі і флэш» Джонатана Дэме**, што выйдзе ў пракат 10 верасня, актрыса іграе экстравагантную асобу (выгляд адпаведны), што нечакана вяртаецца да мужа і дзяцей, з якімі не жыла некалькі гадоў. Слоган — «калі мама маладзейшая за дачку». У пераносным сэнсе, вядома ж.

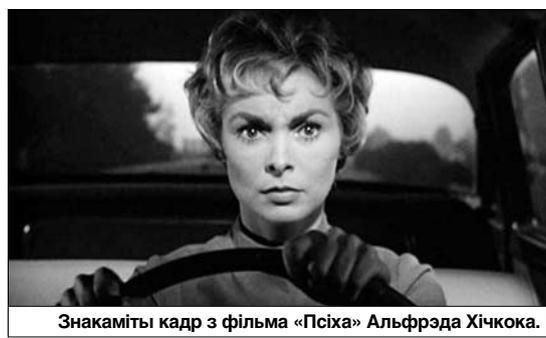
Калі вы читалі славыты «Дэкамерон» Джавані Бакача, напісаны ў XIV стагоддзі, а таксама

ма бачылі таленавітую экранізацыю 1970 года італьянскага рэжысёра Паола Пазаліні, вам будзе цікава ацаніць чарговы праект, натхнёны сярэднявечным матэрыялам. Пір падчас чумы — па сюжэце тры хлопцы і сем дзяўчат уцякаюць у вёску ад «чорнай смерці» і, каб прабавіць час, расказваюць адно аднаму гісторыі, пераважна пра каханне ў розных яго правах. Гэтыя апавяданні становяцца асновай кнігі і адпаведна — фільмаў. **Новая экранізацыя «Дэкамерон»** створана італьянскімі рэжысёрамі братамі Віторыя і Паола Тавіяні, неаднаразова адзначанымі ўзнагародамі Канскага кінафестывалю, у тым ліку Залатою пальмавай галінай.

Пракат фільма стартуе 24 верасня. Кінематографісты ЗША і Вялікабрытаніі аб'ядналіся, каб паводле рэальных падзей стварыць карціну пра паскарэнне галоўнай вяршыні нашай планеты — Эверэста. Прафесійны скалалаз Роб Хол збірае каманду, каб здзейсніць сваю мару і трапіць на вяршыню слаўтай гары. Мэтанакіраваную кампанію не палохаюць трагічныя падзеі мінулага; прадказальна, што шлях наверх героям таксама не будзе простым. **Карціна рэжысёра-ісландца Бальтасара Кармаку «Эверэст»** будзе паказвацца з 24 верасня.

2. а разам з ім на вялікі экран кінатэатра «Ракета» прыходзяць найлепшыя дасягненні сусветнага кінематографа. Ужо з першага дня месяца праграма прапануе штодзённыя паказы без паўтараў. У спісе такія рэжысёры, як Альфрэд Хічкок, Інгмар Бергман, Мікеланджэла Антаніні, Джым Джармуш, Стэнлі Кубрык, Раман Паланскі і іншыя.

Фільмы ў праграме сапраўды легендарныя. Чаго варта перасягнуць **хічкоўскі трылер 1960 года «Псіха»**, па сюжэце якога маладая жанчына Мэрыян крадзе на працы вялікую суму

Знакаміты кадр з фільма «Псіха» Альфрэда Хічкока.

грошай і на машыне ўцякае з горада. Хай гэта не будзе спойлерам, але ў фільме прысутнічае ўнікальная сцэна забойства. Створана яна ў асноўным сродкамі мантажу і здымалася без удзелу акцёра, што выконваў ролю забойцы (дарэчы, цікавага персанажа з пункту гледжання псіхалогіі). Нягледзячы на тое, што ў кадры глядчы не ўбачыць уласна пранікнення нажа ў цела чалавека, самога забойцы і ўражальных для слабонервых людзей момантаў, глядчы зразумее сэнс эпізоду і адчуе халодны жах. Магія кіно. «Псіха» будзе паказаны 4 верасня.

Часам можна пачуць жартаўлівыя выказванні кштальту «нічога не адбываецца, як у французскім кіно». Але гэта не зусім адпавядае сапраўднаму становішчу спраў: у фільмах французцаў паказваюцца глабальныя, маштабныя з'явы, але на другім, быццам фонавым плане. Іх можна заўважыць, калі не патанаць у сюжэтных перыпетыях, не купляцца на насычаны антураж, не паглыбляцца ў псіхалагічныя шуканні. **«Жуль і Джым» Франсуа Труфо** — фільм з рэтраспектывы французскага кіно праекта Cinemascope. Гісторыя любовінага трохкутніка, у цэнтры якога ракавая жанчына Катрын (у выкананні Жанны Маро). Яна нечакана з'яўляецца ў жыцці сяброў — аўстрыйца Жуля і французца Джыма, што на пачатку XX стагоддзя жывуць бестурботным жыццём, вядуць звычайныя размовы, мараць пра будучыню. Катрын прыходзіць як рок, магчыма, і прадвеснік, а магчыма, і сімвал будучых жудасных падзей, якія парушаюць спакой і перашкаджаюць здзяйсненню мар. Як і сама геранія.

Рэтраспектыва французскага кіно будзе доўжыцца з 17 верасня да 4 кастрычніка і ўключыць у сябе стужкі Жана Рэнуара, Жака Таці, Рабэра Брэсона, Жан-Люка Гадара і іншых. Традыцыйна фільмы будуць паказвацца на мове арыгіналу з рускімі субтытрамі.

Праект Cinemascope, акрамя іншага, арганізуе ў кінатэатры «Масква» паказ адрэстаўраванай версіі **фільма Рыдлі Скота «Бягучы па лязе»**. Пракатная версія была адноўлена і дапоўнена сцэнамі, якіх не ставала. Сапраўдны рэжысёрскі варыянт фантастычнага фільма будзе паказвацца з 10 па 13 верасня. Нядаўна такім жа чынам у «Маскве» можна было пагледзець «Тэрмінатара» Джэймса Кэмерана, а ў кастрычніку будуць арганізаваны паказы дзвюх легендарных гісторый пра Марці Макфлая — фільмаў «Назад у будучыню» і «Назад у будучыню-2» Роберта Земекіса.

3. Кінатэатр «Перамога», што ў летні перыяд быў закрыты на рэканструкцыю, ужо 14 верасня адчыніць свае дзверы. Серыя паказаў «Лістапад. Калекцыя», што прадстаўляе мінскаму глядчы сучаснае еўрапейскае аўтарскае і жанравое кіно, уваходзіць у сезон разам са сваёй традыцыйнай пляцоўкай з дзвюма навінкамі.

Фільм «Скандынаўскі фарсаж».

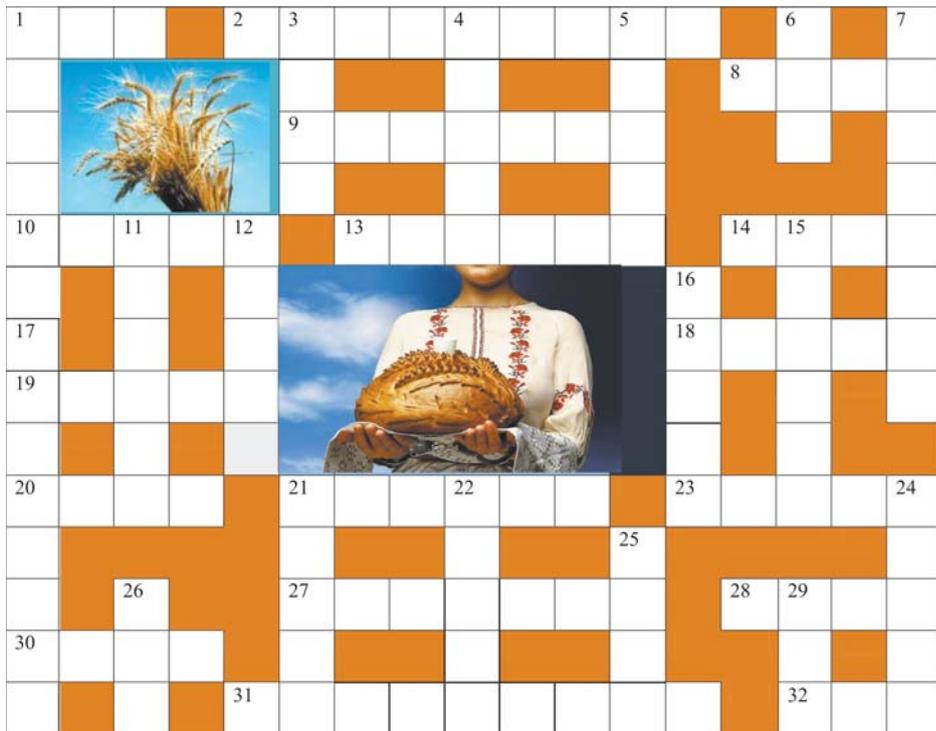
З 14 верасня ў пракаце скандынаўскі фільм пра гонкі. Мы прызычаліся да галівудскіх «Фарсажа» і «Перавозчыка» (апошні, дарэчы, таксама ў вераснёўскай афішы), прыйшоў час ацаніць нарвежскі адпаведнік — **«Скандынаўскі фарсаж»**. Анаталія захалляе сваёй галівудскасцю: галоўны герой Рой павінен зрабіць неверагоднае дзеля таго, каб даказаць сваю сямейную праблему. Удзел у гонцы «Паўночны мыс» расставіць усе кропкі над «і», а глядчы зможа параўнаць скандынаўскі баявік з амерыканскім.

Крымінальная драма «Вікторыя» Себасцяяна Шыпера знята адным дублем, не мае ніводнай мантажнай склейкі і ў той жа час паказвае палову Берліна і захалляльную гісторыю. Такая карціна не магла застацца без фестывальнай увагі, таму на апошнім «Берлінале» атрымала адразу некалькі прызоеў, у тым ліку Сярэбраны мідзведзь за значны мастацкі дасягненні. Па сюжэце маладая іспанка пасля клубна знаёміцца з чатырма хлопцамі і мімавольна становіцца саўдзельніцай абрабавання банка. Калі гаворка ідзе пра гэты фільм, нельга абсціць імя Стурлы Бранта Гроўлена. Гэта апэратар, дзякуючы якому неверагодны з тэхнічнага пункту гледжання праект змог атрымацца. «Вікторыя» будзе паказвацца з 21 верасня.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ. katsyalovich@zviazda.by

СПАЖА — ХЛЕБА ДЗЯЯЖА

Па гарызанталі: 1. Едзеш на дзень — хлеба бяры на ... (прык.). 2. «Тым часам маці тарапліва \ Закон дзядовы свой спаўняе: \ Кладзе кусочак хлеба з соллю \ Пад красны кут у ...». 3. Паэмы Я. Коласа «Новая зямля» («Пярэбары»). 8. Эпізод з кінафільма. 9. Азімья збожжавыя культуры; звычайна пасля трэцяга Спаса (29 жніўня) пачыналася іх сяўба. 10. ... сноп ці сто коп — хлеба на год (прык.). 13. Кладзі гной у пару, збярэш ... гару (прык.). 14. Неабрэзаны край дошкі. 18. Не вялік ..., ды ўсё ж такі птушка (прык.). 19. «Пльывуць на шляхах Беларусі\... чырвоныя з хлебам». З верша Я. Купалы «Новая восень». 20. Апрацоўка гліняных вырабаў высокай тэмпературай. 21. Калектыўная дапамога пры выкананні сельскагаспадарчых работ. 23. Запал, заўзятасць. 27. «Хлеб — знак любові і духоўнага багацця, \ З чым і жыве пад сонцам ...». З верша М. Курылы «Песня пра хлеб». 28. Насякомае-паразіт; некалі на трэці Спаса да ўсходу сонца праводзілі абрад іх выгнання з хаты. («Прышоў Спас, штоб не было ... у вас» (прык.). 30. Доўгі капец сіласу, бульбы. 31. Спаса памілеу нас, а ... прынясе нам хлеба чыстага (прык.). 32. Нізіннае месца.

Па вертыкалі: 1. Спажа — хлеба ... (прык.; Спажа — адна з назваў Прачыстае). 3. Плады, якія апалі ад ветру ці ў час навальніцы. 4. Красна поле снапамі, а ... — умалотам (прык.). 5. Рака ў Францыі. 6. Калі хлеба край, дык і пад елкай ... (прык.). 7. Пільнуы гаспадаркі — будзе хлеб, будучы і ... (прык.). 11. Магічныя словы, якія валодаюць гаючай або чароўнай сілай. 12. Невялікі літаратур-

ны твор. 15. Калі ... ёсць, мужыку не пост (прык.). 16. У каго чорна глыба, у таго і хлеба ... (прык.). 17. «Наш хлеб — жыцця аснова, \ Працяг і ...». З верша П. Панчанкі «Хлебныя словы». 21. Абоз перасяленцаў. 22. Тое, што і земляроб. 24. Мінерал з групы сілікатаў. 25. Сёння не пахмурна, а .... 26. Ластаўкі адлятаюць у ... Спасы, жоравы — да трэцяга Спаса (прык.). 29. Тэхнічная сельскагаспадарчая культура; паспявала да трэцяга Спаса, таму апошні называлі яшчэ не толькі арэхавым і хлебным, а і льяным.

Склаў Лявон ЦЕЛЕСЬ, г. Дзяржынск.

паз. 25. Рона. 26. Тры. 29. Лён. 6а. 21. Табар. 22. Апыт. 24. Та. 15. Бульба. 16. Сківа. 17. Барач. Прачытае. 11. Замова. 12. Нарыс. 13. Гумно. 14. Лява. 6. Рай. 7. Клон. 30. Буль. 31. Прачытае. 32. Апад. 4. Гумно. 5. Лява. 6. Рай. 7. Клон. 30. Буль. 31. Прачытае. 32. Апад. 23. Азарт. 27. Беларусь. 28. Куляк. 19. Абовя. 20. Апад. 21. Та. 29. Азарт. 8. Кадр. 9. Азімна. 10. Два. 2. За.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.10	20.10	14.00
Віцебск	5.57	20.03	14.06
Магілёў	6.00	20.01	14.01
Гомель	6.00	19.54	13.54
Гродна	6.25	20.25	14.00
Брэст	6.29	20.22	13.53

Месяц

Поўна 29 жніўня.
Месяц у сузор'і Вадалей.

Імяніны

Пр. Аляксея, Аркадзя, Васіля, Мікалая, Уладзіміра, Фёдара. К. Монікі, Цэзара, Юзафа.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

ЗАЎТРА

Гродна 756мм рт.ст. +14...+15°C +22...+24°C

Віцебск 751мм рт.ст. +16...+18°C +20...+22°C

Мінск 746мм рт.ст. +14...+15°C +21...+23°C

Магілёў 749мм рт.ст. +18...+20°C +21...+23°C

Брэст 755мм рт.ст. +17...+18°C +23...+25°C

Гомель 755мм рт.ст. +20...+22°C +23...+25°C

Варшава +22...+24°C

Кіев +26...+28°C

Рыга +20...+22°C

Вільнюс +20...+22°C

Масква +20...+22°C

С.Пецярбург +18...+20°C

Геамагнітныя ўзрушэнні: 22 гадз., 01 гадз., 04 гадз., 19 гадз., 16 гадз., 07 гадз., 13 гадз., 10 гадз.

Абазначэнні:
 ■ — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 ■ — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 ■ — слабая геамагнітная бура

...у суседзях

УСМІХНЕМСЯ

Мужчына — мураваная сцяна, цвёрдая апора і несакрушальная ахова! Да таго часу, пакуль не ўбачыць на градусніку 37,5.

Муж — жонцы:
 — О, прыйшла мае любімыя 50 кілаграмаў!
 — Наогул ўва мне 56...
 — Ну, значыць, я нешта ў табе недалюбліваю.

Гуляў на камп'ютары ў рыбалку. Паставіў рэалістычнасць на максімум. У выніку дзве гадзіны тупа праседзеў перад экранам. Не бралася.

Суседка сустракае хлопчыка, які ідзе са школы:
 — Як жыццё, Вовачка?

— Нармальна.
 — А ў школе як?
 — Нармальна.
 — А здароўе як?
 — Нармальна.
 — Слухай, а ў тваім лексіконе ёсць іншыя словы, акрамя гэтага «нармальна»?
 — Тага сказаў, што дарослым нельга казаць «Ідзі да чорта»...

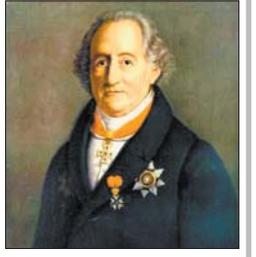
Вось патлумачце мне. Чаму дарожная разметка, зробленая прафесіяналамі, ужо праз пару месяцаў амаль злазіць, а надпіс на той жа дарозе, зроблены нейкім дурнем аб тым, што ён любіць сваю адзіную, другі год трымаецца?..

Даты Падзеі Людзі

28 ЖНІЎНЯ

1749 год — нарадзіўся Іаган Вольфганг Гётэ, нямецкі паэт, мысляр і прыродазнавец. Іаган рана пачаў чытаць, да сямі гадоў ужо ведаў лацінцу і грэчаскую мову. У 16 гадоў Гётэ адправіўся ў Лейпцыгскі ўніверсітэт на юрыдычны факультэт. Аднак вучоба на юрыста яго не цікавіла, ён захапіўся літаратурай і мастацтвам і неўзабаве з'ехаў дадому. Затым ён становіцца студэнтам Страсбургскага ўніверсітэта. Там, у сілу сваёй дапытлівасці, Гётэ захапляецца медыцынай, шмат чытае, вывучае прыродазнаўчыя навукі. У 1769 годзе юнак выдае першую кнігу сваіх вершаў. Неўзабаве ён становіцца адным з ідэолагаў літаратурнага руху «Бура і націск», які стаў папулярным у Германіі. Прыхільнікі руху лічылі галоўнай задачай аўтара стварэнне ў вобразе героя валавой, моцнай асобы. Разам з тым Гётэ быў не толькі вялікім пісьменнікам і паэтам, але і прыродазнаўцам. Ён быў выкананы шэраг работ па параўнальнай марфалогіі раслін і жывёл, па фізіцы, геалогіі і мінералогіі, медыцыне. Памёр ён 22 сакавіка 1832 года ў Веймары. Гётэ ўвайшоў у гісторыю як найбуйнейшы паэт і ўніверсальны геній нямецкай літаратуры.

1937 год — нарадзіўся (вёска Васілішкі, цяпер Шчучынскі раён) Іосіф Міхайлавіч Багдзевіч, беларускі вучоны ў галіне аграхіміі і радыёэкалогіі, акадэмік НАН Беларусі (2003), акадэмік Акадэміі аграрных навук Беларусі (1994), замежны член Украінскай акадэміі аграрных навук (2002), заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Беларусі (1997). Аўтар больш як 400 навуковых прац, у тым ліку 6 манаграфій, 29 аўтарскіх пасведчанняў на вынаходкі. Пад яго кіраўніцтвам ажыццёўлены комплекс мерапрыемстваў па павышэнні ўрадлівасці глеб і эфектыўнасці ўгнаенняў у краіне. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (2002).

1941 год — Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР выдаў указ «Аб перасяленні немцаў, якія пражываюць у раёнах Паволжа». Указ змяшчаў абвінавачанні насельніцтва савецкай Аўтаноміі немцаў Паволжа ў дапамозе «шматлікім шпіёнам і дыверсантам», якія нібыта былі засланы гітлераўцамі ў гэты рэгіён СССР. Сталінскае кіраўніцтва паставіла даручыць НКВС выселіць усіх паволжскіх немцаў у Сібір, Казахстан і Сярэдняю Азію. Дэпартацыя праходзіла з 3-га па 20 верасня 1941 года. Практычна ўся маёмасць перасяленцаў (дамы, жывёла і хатні скарб) былі канфіскаваны. Браць з сабой дазвалялася толькі тое, што можна было б перанесці ў руках. На новым месцы людзей хасцяком выгужалі з эшалонаў у голы стэп. У першую ж зіму многія з іх (асабліва дзеці і старыя) загінулі ад голаду і холаду. Толькі ў 1964 годзе ў закрытым Указе Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР афіцыйна былі прызнаны неабгрунтаванымі ўсе абвінавачанні ў адрас савецкіх немцаў, пасля чаго павольна і непаслядоўна пачалося аднаўленне іх грамадзянскіх правоў. Яно зацягнулася на многія гады.

Было сказана

Якуб КОЛАС, народны паэт Беларусі:
 «Без змагання і няўдач нічога не даецца на свеце».

ЗВУК народнай культуры

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

РЫБАЛОЎНЫ промысел заўсёды быў нядрэннай дапамогай селяніну. Каб забяспечыць добры ўлоў, у народным асяродку існаваў цэлы шэраг правілаў, парушэнне якіх было непажадана.

- ♦ Тыя, хто займаўся рыбалоўным промыслам, пільна сачылі, каб ніткі на будучую сетку сукала менавіта цяжарная жанчына і менавіта пад поўню.
- ♦ Неабходна было абавязкова ссукаць некалькі нітак у дзень ушанавання святога Аляксея, чалавека Божага (30 сакавіка), які лічыўся ахоўнікам рыбакоў.
- ♦ Сеткі, як і ўсе астатнія рабалавецкія прылады, таксама майстравалі пад поўню, каб у іх заўсёды было поўна рыбы.
- ♦ Лічылася, што змайстравец «шчасліваю» вуду можна з алешыны, якая расце з мурашніка ці побач з ім.
- ♦ Як абярэг у сеткі клалі невялікі кавалак хлеба з чацьвярговай соллю.
- ♦ На рыбалку ішлі пад'ёшы, бо лічылася, што пашанцуе толькі сытаму.
- ♦ Сустрэча перад рыбалкай з замужняй жанчынай ці святаром прадказвала няўдалы ўлоў.
- ♦ Лічылася, калі хадзіць на рыбалку ў адным і тым адзенні, не хваліцца ўловам і не расказваць аб тым, на што і як лавіў, то заўсёды будзеш з рыбай.
- ♦ Ніколі не лічыце спайманую рыбу — больш не зловіце ніводнай.
- ♦ Злавіўшы маленькую рыбку, яе неабходна было адпусціць са словамі: «Пашлі бацьку, пашлі матку, пашлі цётку!»
- ♦ Перад тым, як ісці на рыбалку, раілі паназіраць за станам месяца: «На маладзіку рыба бярэцца лепш за ўсё».
- ♦ У народным календары ёсць дзень, калі вялікім грахам лічылася есці і лавіць рыбу — 5 кастрычніка, у дзень ушанавання святога Іоны, — у памяць аб тым, як ён знаходзіўся ва чэраве кіта.